ТЭЛЕПРАГРАМА НА ТЫДЗЕНЬ

№144–145 (1957–1958)

Субота, 7жніўня 2004 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах
Перыядычнасць — 5 разоў у тыдзень
Выдавец: УП «Народная воля».

Кошт свабодны.

Народная Воля

E-mail : nv@promedia.by
http://nv.promedia.by

Надвор'е

У Мінску сёння ўдзень чакаецца — +24...+26, уначы — +15...+17; у Брэсце ўдзень — +24...+26, уначы — +14...+16; у Гродне ўдзень — +25...+27, уначы — +15...+17; у Віцебску ўдзень — +23...+25, дождж, уначы — +15...+17, без ападкаў; у Гомелі ўдзень — +25...+27, уначы — +16...+18; у Магілёве ўдзень — +24...+26, уначы — +15...+17.

На астатняй тэрыторыі краіны захаваецца цёплае, без ападкаў надвор'е.

www.meteo.by

ПУЛЬС

Еўрапейскі банк заклікае ўлады Беларусі распачаць рэформы

Савет дырэктараў Еўрапейскага банка рэканструкцыі і развіцця (ЕБРР) зацвердзіў новую стратэгію супрацоўніцтва з Беларуссю. Пра гэта гаворыцца ў паведамленні банка на афіцыйным сайце ЕБРР.

Дакумент практычна не змяніўся ў параўнанні са стратэгіяй 2002 года, у адпаведнасці з якой банк фактычна згарнуў інвестыцыйныя праекты ў Беларусі. ЕБРР выказвае занепакоенасць "палітычным і эканамічным развіццём краіны ў сувязі з адсутнасцю прагрэсу, дэмакратычных і рыначных рэформаў".

Банк будзе працягваць працаваць у Беларусі ў рамках "базавага сцэнарыя", які прадугледжвае толькі маніторынг ужо дзеючых праектаў і выбарачны ўдзел у праграмах падтрымкі прыватнага сектара, у першую чаргу — малых прадпрыемстваў.

ЕБРР заклікае ўлады Беларусі знайсці магчымасць распачаць рэформы ў сферы палітыкі і эканомікі. Кіраўніцтва ЕБРР лічыць, што ў якасці такой магчымасці можна разглядаць правядзенне восенню 2004 года парламенцкіх выбараў у Беларусі.

Генадзь ШАРЫПКІН.

Сітуацыяй з закрыццём Беларускай партыі працы зацікавіўся Сацінтэрн

Пра гэта БелаПАН паведаміў старшыня Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Народная Грамада) Мікола Статкевіч.

Нагадаем, што БСДП (НГ) — адзіная сацыял-дэмакратычная партыя СНД, якая з'яўляецца кансультатыўным членам Сацінтэрна.

Паводле слоў М.Статкевіча, у яго ўжо былі тэлефонныя перамовы з прадстаўнікамі Сацінтэрна і яны выказалі занепакоенасць ліквідацыяй БПП. "Мы таксама праінфармавалі аб тым, што здарылася, нашы партнёрскія партыі — сацыял-дэмакратычныя партыі Германіі, Швецыі, Чэхіі, Польшчы і Літвы, а таксама Партыю еўрапейскіх сацыялістаў, і яны гатовы выступіць з заявамі ў падтрымку Беларускай партыі працы", — сказаў М.Статкевіч.

Пасольства ЗША «выказвае глыбокае расчараванне і занепакоенасць» ліквідацыяй Партыі працы

"Ліквідацыя сталай палітычнай партыі не мае прэцэдэнту ў Беларусі. Больш за тое, дзеянні па закрыцці палітычнай партыі напярэдадні парламенцкіх выбараў выклікаюць сур'ёзныя сумненні наконт таго, што гэтыя выбары будуць свабоднымі, справядлівымі і дэмакратычнымі ў адпаведнасці з нормамі АБСЕ", — гаворыцца ў заяве. Між тым, як паведамляецца ў дакуменце, ад беларускіх уладаў "ужо гучалі заявы аб намеры правесці ў Беларусі свабодныя і дэмакратычныя выбары". "Ліквідацыя БПП, аднак, прымушае засумнявацца ў гэтым намеры", — зазначаецца ў заяве.

Юрый ПАЦЁМКІН.

ЕГУ можа заняцца Савет Еўропы

Нядаўнія адміністрацыйныя ганенні, у выніку якіх у Еўрапейскага гуманітарнага універсітэта ў Мінску была адклікана ліцэнзія, з'яўляюцца безумоўным парушэннем прынцыпаў свабоды адукацыі і супярэчаць традыцыям еўрапейскай вышэйшай адукацыі. З такой заявай выступіў старшыня Камітэта міністраў Савета Еўропы, міністр замежных спраў Нарвегіі Ян Петэрсэн, паведаміла прэс-служба Савета Еўропы.

"Дзеянні беларускіх улад накіраваны на ўстанаўленне яшчэ большай аднастайнасці ў галіне вышэйшай адукацыі і падаўленне свабоды думкі і навуковых даследаванняў", — падкрэсліў Я.Петэрсэн. На яго думку, такія дзеянні супярэчаць асноўным прынцыпам, замацаваным у Еўрапейскай культурнай канвенцыі Савета Еўропы, удзельнікам якой з'яўляецца і Беларусь. Акрамя таго, яны ідуць уразрэз з ідэямі аб стварэнні агульнаеўрапейскай зоны вышэйшай адукацыі, да якой, згодна з заявамі беларускага кіраўніцтва, жадала б далучыцца і Беларусь.

"Калі кіраўніцтва Беларусі не перагледзіць сваёй пазіцыі, пытанне аб сітуацыі ў галіне вышэйшай адукацыі ў краіне можа быць перададзена ў адпаведныя органы Савета Еўропы", — падсумаваў сваю заяву Ян Петэрсэн.

Юрый ДАВІДОЎСКІ.

Бандарэнка выйшаў з-за кратаў

Зміцер Бандарэнка, каардынатар незарэгістраванай грамадзянскай ініцыятывы "Хартыя'97", удзельнік незарэгістраванай Еўрапейскай кааліцыі "Свабодная Беларусь" быў затрыманы падчас акцыі апазіцыі 21 ліпеня. На наступны дзень пасля затрымання Бандарэнка быў асуджаны на 15 сутак, якія мусіў адбываць у спецпрыёмніку-размеркавальніку на вул. Акрэсціна. Апазіцыянер — адзіны з тых, хто атрымаў такі вялікі тэрмін за акцыю, прысвечаную 10-годдзю праўлення Лукашэнкі.

"Гэта ўжо мая пятая адседка, — кажа Бандарэнка, — *таму ўсё звыкла, эмацыянальнага хвалявання не было. Канешне, умовы, у якіх знаходзіўся, былі даволі цяжкія: часам у камеру набівалася да 16 чалавек, на прагулкі выходзіць не дазвалялася. Было настолькі душна, што давялося распранацца да сподняга".*

Каля прыёмніка-размеркавальніка Бандарэнку сустракала група падтрымкі — сям'я, прадстаўнікі незарэгістраванай грамадзянскай ініцыятывы "Хартыя'97", актывісты незарэгістраванага руху "Зубр", жонка зніклага аператара ГРТ Святлана Завадская, дэпутат Валерый Фралоў. *"Увесь час я атрымліваў перадачы і свежыя газеты з волі, дзякуй усім, хто за мяне хваляваўся, выказваў сваю салідарнасць. Вельмі прыемна, што мяне памятаюць, падтрымліваюць"* — кажа былы вязень. На пытанне: "Можа, на пятай адседцы ўжо спыніцеся?" Бандарэнка заўважыў: *"Немагчыма змяніць сітуацыю, седзячы ў кабінетах. Я перакананы: лёс Беларусі будзе вырашацца на вуліцы. Іншага шляху няма".*

Вольга КЛАСКОЎСКАЯ.

З прызначэннем!

Аляксандр Віктаравіч АГЕЕЎ прызначаны міністрам энергетыкі Рэспублікі Беларусь,

Пётр Міхайлавіч СЯМАШКА — міністрам лясной гаспадаркі Рэспублікі Беларусь,

Дзмітрый Міхайлавіч КАЗАКОЎ — генеральным дырэктарам адкрытага акцыянернага таварыства "Белтрансгаз".

Курсы замежных валют

На 7 жніўня Нацыянальны банк Беларусі ўстанавіў наступныя афіцыйныя курсы замежных валют:

1 долар ЗША — 2160.00 рублёў
1 еўра — 2604.53
1 расійскі рубель — 74.00
1 аўстралійскі долар — 1517.94
1 балгарскі леў — 1331.69
1 дацкая крона — 350.31
1 СДР — 3151.33
1 ісландская крона — 30.07
10 японскіх іен — 193.61
1 казахскі тэнге — 15.84
1 канадскі долар — 1637.79
1 кувейцкі дынар — 7326.75
1 кыргызскі сом — 50.83
1 латвійскі лат — 3978.63
1 літоўскі літ — 754.30
1 малдаўскі лей — 181.28
1 нарвежская крона — 312.34
1 польскі злоты — 592.95
1 сінгапурскі долар — 1253.95
10.000 турэцкіх лір — 14.66
1 украінская грыўна — 406.24
1 англійскі фунт стэрлінгаў — 3944.16
1 чэшская крона — 82.41
1 шведская крона — 283.31
1 швейцарскі франк — 1692.39
1 эстонская крона — 166.46

Два дні і дзве ночы была ў палоне «Народная воля»

Пачынаючы з 3 жніўня судовыя органы зрабілі вопіс і арыштавалі ўсю маёмасць УП "Народная воля". Дырэктара адкрытага акцыянернага таварыства "Чырвоная зорка" (друкарні) пісьмова папярэдзілі: пока ИЧУП "Народная воля" не погасит долги по решению суда..., то ОАО "Красная звезда" не имеет права по каким-либо причинам **издавать** газету "Народная воля". Беспрэцэдэнтны выпадак — судовы выканаўца ўзяў на сябе ролю і суддзі, і пракурора, і адваката. Забараніць выданне газеты можа толькі суд. І толькі ў тым выпадку, калі ў яго ёсць важкія доказы.

А тут сыр-бор разгарэўся на голым месцы. Чытачы "Народнай волі" ведаюць і пра сумнавядомыя іскі С.Атрошчанкі, і пра не менш сумнавядомы іск Я.Рыбакова. Таго самага "таварища Рыбакова", які ўжо каторы месяц праводзіць за кратамі следчага ізалятара КДБ і ў якога па словах Генеральнага пракурора В.Шэймана, ужо канфіскавана больш за 600 тысяч долараў, якімі ён завалодаў незаконным шляхам.

Мы лічым, што і спадару Атрошчанку, і спадару Рыбакову рэдакцыя нічога не павінна. Але ёсць рашэнні судоў, у адпаведнасці з якімі УП "Народная воля" павінна выплаціць ім каля 70 мільёнаў рублёў. Рэдакцыя "Народнай волі" спадзявалася, што судовыя ўлады дадуць нам магчымасць прайсці ўсе інстанцыі і толькі пасля гэтага будзе вырашацца фінансавае пытанне.

Але некаму захацелася, каб усяму свету чорнай птушкай разляцелася вестка: у Беларусі спынены выхад адзінай у краіне штодзённай недзяржаўнай газеты. Так і атрымалася — два нумары запар чытачы не атрымалі.

На выратаванне "Народнай волі" падняўся ўвесь годны свет. Я ведаю, што гэтая тэма абмяркоўвалася нават у Вене на сустрэчы вышэйшых палітычных сіл Еўропы. У рэдакцыі днём і ноччу не змаўкалі тэлефонныя званкі: людзі прапаноўвалі сваю дапамогу.

Дзякуй Вам, прыхільнікі "Народнай волі". Блакаду прарвалі, выданне газеты аднаўлена. Сённяшняя "васьміпалоска" — гэта вяртанне запазычанасці. Да канца года кампенсуем і нявыхад другога нумара.

Жыве "Народная воля"!
Жыве Беларусь!

Іосіф СЯРЭДЗІЧ,
галоўны рэдактар газеты "Народная воля".

ЧУЛІ?

Грэцыя не пусціць Юрыя Сівакова на Алімпіяду?

Па інфармацыі, якую распаўсюдзіла інфармацыйнае агенцтва "Асашыэйтэд Прэс", Грэцыя забараніла ўезд на сваю тэрыторыю міністру спорту і турызму Беларусі ***Юрыю СІВАКОВУ.*** Згодна з інфармацыяй агенцтва, падставай для гэтага паслужыла сёлетняя справаздача дакладчыка Парламенцкай Асамблеі Савета Еўропы Хрыстоса Пургурыдэса, у якой гаворыцца пра магчымую датычнасць Юрыя Сівакова да знікненняў вядомых дзеячаў беларускай апазіцыі. Нагадаем, што ў той час Юрый Сівакоў працаваў міністрам унутраных спраў нашай краіны.

Калі верыць інфармацыі, якая размешчана на сайце Радыё Свабода, адзін з чыноўнікаў Еўрасаюза, які пажадаў застацца ананімным, у размове з журналістам Радыё Свабода сказаў, што рашэнне грэчаскіх уладаў было ўзгоднена з прадстаўнікамі ўсіх іншых краін Еўрасаюза.

Але беларускія чыноўнікі не пацвярджаюць інфармацыю наконт таго, што Грэцыя забараніла Юрыю Сівакову ўезд на сваю тэрыторыю. Нагадаем, што на Алімпіядзе ў Грэцыі Юрый Сівакоў з'яўляецца кіраўніком беларускай спартыўнай дэлегацыі. Вось што на гэты конт сказаў журналісту "Народнай волі" прэс-сакратар Міністэрства замежных спраў **Руслан Есін:** *А каменціраваць асабліва няма чаго. Хто вам сказаў, што Юрыя Сівакова не пусцяць на Алімпіяду?* **(Тут журналіст "Народнай волі зрабіў спасылку на інфармацыю, якая размешчана ў пачатку артыкула. — Аўт.)**. *Мы ніякай падобнай інфармацыі ад грэчаскіх уладаў не маем. І тыя журналісты, якія распаўсюджваюць падобную інфармацыю... Мы лічым, што гэта правакацыя. Абсалютна непрымальна выкарыстоўваць Алімпійскія гульні для нейкіх палітычных пытанняў. Хачу вам сказаць, што каманда заяўлена, акрэдытацыя на ўсю дэлегацыю атрымана, у тым ліку і на Юрыя Сівакова. Так што мы зыходзім менавіта з гэтага".*

У сваю чаргу прэс-сакратар Міністэрства спорту і турызму Беларусі **Анатоль АРЦЕМ'ЕЎ** сказаў, што ніякай панікі няма: *"Усё ідзе па плану. Ніякіх змяненняў не адбываецца. Як і планавалася, Юрый Леанідавіч адправіцца на Алімпіяду. Справа ў тым, што для таго каб наведаць Алімпійскія гульні, візы не трэба — дастаткова алімпійскай акрэдытацыі. Гэта ўстаноўлена правіламі Міжнароднага Алімпійскага камітэта".*

Віталь ГАРБУЗАЎ.
Фото photo.bymedia.net

Посольство Литвы — окно Беларуси в НАТО

Посольство Литвы в Беларуси с 1 сентября станет контактным посольством НАТО в этой стране. Об этом сообщил директор департамента политики безопасности МИД Литвы Кястутис Янкаускас. По его словам, на днях в НАТО была утверждена кандидатура Литвы стать контактным посольством альянса в Беларуси.

Контактное посольство — неформальное представительство НАТО. Его обязанности — информировать широкую общественность соответствующих стран, СМИ, академические учреждения и сообщества, неправительственные организации о деятельности блока, его целях и задачах, а также поощрять сотрудничество соответствующего государства с НАТО.

В 21 государстве, большинство которых участвует в программе "Партнерство ради мира" и Средиземноморском диалоге, одно из посольств государств НАТО по общему соглашению на два года назначается контактным посольством всего альянса. Быть контактным посольством считается особо почетной обязанностью.

"Это решение НАТО — заслуженная оценка многолетней работы Литвы с соседями на Востоке. Литва собирается со всей серьезностью выполнять функции контактного посольства и прикладывать все усилия для информирования общественности соседней страны о роли НАТО в распространении безопасности, стабильности и духа сотрудничества. С другой стороны, такое решение НАТО подтверждает, что выдвинутое недавно Литвой, как активным лидером региона, стремление замечено союзниками и получает их оценку", — сказал К.Янкаускас.

До 31 августа функции контактного посольства альянса в Минске выполняет посольство Турции. Литва станет таким посольством на два года.

Директор Института международных отношений и политологии Вильнюсского университета Раймундас Лопата сказал, что получение такого статуса является большой дипломатической победой, поскольку его хотели бы получить многие государства, независимо от страны, в которой находится посольство. "Выраженная Литвой позиция будет отражать позицию всего альянса", — подчеркнул Р.Лопата.

Вместе с тем он отметил, что никто не может прогнозировать, как отреагирует на новый статус посольства Литвы в Минске президент Беларуси Александр Лукашенко. "Многое будет зависеть от того, с какими инициативами будет выступать Вильнюс. В любом случае, это не будет только позиция Вильнюса, и у нас будет очень солидный тыл", — сказал Р.Лопата.

BNS.

ЭКСПЕРТИЗА

Грядет сезон политической молотьбы

Александр КЛАСКОВСКИЙ

На селекторном совещании 5 августа официальный белорусский лидер обронил одну вроде бы малозначительную для обывателя фразу. И как бы даже не совсем по теме.

Между тем эта фраза наверняка стала для номенклатуры более сильным посылом, нежели сакраментальные призывы убрать зерно быстро и без потерь.

Глава государства сказал, что по осени кроме выборов в парламент 17 октября *"возможны и другие политические мероприятия".*

Что имеется в виду?

"Угадайте с трех раз", — шуткой парировал вопрос "Белорусских новостей" авторитетный минский политолог **Виталий Силицкий.**

Действительно, только ленивый не писал, что призрак бродит по Беларуси — призрак референдума о третьем сроке.

Однако аналитики уже попадали впросак, предрекая те или иные даты, когда — ну уж точно! — будет провозглашен плебисцит. Ждали этого в День освобождения 3 июля, ждали на пресс-конференции в 10-летнюю годовщину президентства...

Может, и сейчас глава государства только пускает пробный шар?

В том, что планы продления политического долголетия для Александра Лукашенко более чем актуальны, Виталий Силицкий не сомневается. И что касается прозвучавшей на селекторе лапидарной ремарки насчет "возможных политических мероприятий", то — "кому надо, все поняли", уверен эксперт *"Белорусских новостей".*

Иначе говоря, номенклатура получила четкий сигнал, что к осенней электоральной кампании надо подойти во всеоружии. Даже если и не будет в октябре референдума.

Во-первых, это смотр преданности кадров и их умения обеспечивать избирательную разнарядку.

Во-вторых, надежный, без смутьянов, парламент пригодится и потом, когда придет время "Ч".

Вместе с тем, подчеркивает Виталий Силицкий, у действующего руководителя нет форс-мажорных мотивов, дабы пороть горячку и, как он часто выражается, "кровь из носу" проводить плебисцит именно этой осенью. В запасе еще следующий, предвыборный год.

До сих пор, напоминает эксперт, тактика выжидания играла только на руку Лукашенко. Удалось более-менее утрясти споры с Москвой, договориться с ней о кредите на оплату газа.

Добавим: кроме всего прочего, белорусский лидер, пожалуй, укрепился в мысли, что Кремль не так уж непримирим к идее третьего срока. Во всяком случае — достаточно сильно боится ухода Беларуси на Запад в случае смены ее руководства.

Плюс — на Беларусь хлынул поток шальных российских нефтедолларов. Тракторы, "МАЗы", телевизоры и прочий фирменный товар бывшего сборочного цеха СССР — все это, вопреки прогнозам оппозиционных экономических оракулов, снова пошло нарасхват.

В итоге появилась возможность повысить пенсии, поднять тарифную ставку первого разряда, пообещать компенсацию сгоревших при распаде Советского Союза вкладов — короче, сделать перед электоратом ряд широких жестов.

Экономическая и политическая конъюнктура, как видим, отнюдь не самая худшая для того, чтобы садиться и писать указ о назначении референдума.

И все же!

"Объявление референдума может дать козыри оппозиции, — полагает Виталий Силицкий. — *Это способно усилить ее предвыборную кампанию за счет лозунга "Нет — третьему сроку!".*

Так что, по его мнению, вариант совмещения плебисцита с выборами в Палату представителей не стоит считать фатальным.

Если же этот вариант станет-таки реальностью, не окажется ли прав Зенон Пазьняк? Лидер Консервативно-христианской партии БНФ, как известно, призывает из своего эмигрантского далека к бойкоту грядущей электоральной кампании.

По его мнению, та "марионеточная" оппозиция, что втягивается в избирательные игры с заранее известным результатом, только помогает "легитимации режима".

Неужели клюнувшая на эти выборы оппозиция действительно окажется в ловушке? Ведь своим участием в мероприятии 17 октября антагонисты власти и впрямь могут придать референдуму некий демократический шарм.

Лидер Белорусской социал-демократической грамады, бывший глава парламента **Станислав Шушкевич** считает, что коллега Пазьняк в зарубежье немного оторвался от отечественных реалий.

"Если власть готовит ловушку, то оппозиции лучше не сидеть сложа руки, а готовить антиловушку", — говорит председатель БСДГ.

Он не питает иллюзий насчет условий грядущей электоральной кампании. По словам Шушкевича, о жестком сценарии говорят уже итоги ее первого этапа. Так, ни одного из 24 выдвинутых БСДГ претендентов не включили в окружные избиркомы.

Кроме того, говорит Станислав Шушкевич, идет планомерное давление на партии. На его Грамаде уже висит одно предупреждение Минюста. Теперь предъявлен ворох новых претензий, которые касаются формальных мелочей типа "не той" геральдики на бланках, сообщил *"Белорусским новостям"* лидер партии.

К слову, на днях одной оппозиционной структурой стало меньше: ликвидирована Белорусская партия труда. По мнению ее лидера Александра Бухвостова, это только начало. Он предрекает вслед за нынешней жатвой сезон жестокой политической молотьбы.

Да, и еще один момент — юридический.

В оппозиции стал гулять тезис, что поскольку референдум "положено назначать за три месяца", власть нарушит Конституцию, если решит-таки совместить его с выборами 17 октября.

Оказывается, надо лучше читать Конституцию. И секретарь ЦИКа Николай Лозовик отнюдь не посягнул на нее, заявив недавно, что в принципе для организации плебисцита его ведомству достаточно 45 суток.

"Дата проведения референдума устанавливается не позднее трех месяцев со дня издания указа президента о назначении референдума", — гласит статья 74 Основного закона. *"Не позднее"* — уловили нюанс?

Правда, экс-судья Конституционного суда **Михаил Пастухов** в интервью *"Белорусским новостям"* обратил внимание еще на один нюанс.

"Тут есть коллизия с Избирательным кодексом, — сказал он. — *Статья 112 этого кодекса гласит, что на референдум не могут, в частности, выноситься вопросы, связанные с избранием и освобождением президента страны".*

Другое дело, добавил эксперт, что в наших условиях такие коллизии легко разрешаются в пользу действующей власти.

И если будет принято политическое решение, то, например, за нужным толкованием со стороны Конституционного суда дело не станет, убежден Михаил Пастухов.

Так или иначе, по осени нас ждет сезон ударной политической молотьбы.

"Белорусские новости".

МАТЕРИНСКАЯ БОЛЬ

«Родина гусеницами проехала по молодым судьбам»

В понедельник вечером Ольга Андреева узнала о том, что ее сын Никита уже не студент Европейского гуманитарного университета

— Меня не было в Минске всего две недели, — рассказывает Ольга Яковлевна. — Уезжая в отпуск, я оставила своего сына сдающим сессию. Ему оставался последний экзамен. Когда я получила сообщение о том, что он сдал его на “5”, спокойно отдыхала.

Как только мой мобильный телефон заработал на территории Беларуси, раздался звонок коллеги, который сообщил о том, что ЕГУ больше не существует. Несмотря на то, что последние полгода судьба ЕГУ была неопределенной, новость ударила очень больно.

Мой сын оказался в ЕГУ не случайно. Когда в 1992 году создавался этот университет, Никите было 8 лет. Я, как и любая мать, мечтала, чтобы мой ребенок рос здоровым, умным, честным и высокообразованным. Хотелось также, чтобы он обладал высоким уровнем самоуважения и уважения к другим людям, чтобы он мог быть уверен в своем завтрашнем дне и имел основание гордиться своей страной.

ЕГУ соответствовал моей материнской мечте. Его целью было дать молодежи то образование, о котором им не будет стыдно не только в содержательном плане, но и в отношении тех ценностей, которые лежат в основе миссии университета. По сути, ЕГУ был для меня Университетом Мечты.

Я сама закончила БГУ в 1981 году. Время моей юности — это время интенсивного развития личности. Так вот нашу личность развивали, заставляя конспектировать не только труды классиков марксизма-ленинизма и материалов всех съездов КПСС. Особое значение в воспитании моих сверстников имело изучение и конспектирование основополагающих работ Леонида Ильича Брежнева “Малая земля”, “Возрождение” и “Целина”. Конспекты этих работ не требовали разве только на уроках физкультуры. Все это так называемое идеологическое воспитание сожрало немало часов нашей молодой жизни, тех часов, которые могли быть потрачены на изучение чего-то действительно нужного, например, иностранных языков. Время жизни невосполнимо, поэтому с ним нужно обращаться особенно бережно. Во время моей юности этим драгоценным временем распоряжалась КПСС. Тем не менее я хочу отдать должное тем людям, которые даже в то время стремились дать студентам действительно глубокие знания и сформировать основы гуманистического мировоззрения. Я глубоко благодарна профессору В.С. Степину — выдающемуся философу, который мог бы сделать честь любой стране, но который оказался не нужен Беларуси и был вынужден уехать в Москву. Там он возглавил Институт философии Академии наук России.

Ректор ЕГУ Анатолий Михайлов, создавая университет, стремился воплотить ценности классического университетского образования, за которыми стоят усилия многих поколений европейских гуманистов. И, может быть, главной ценностью является ценность человеческой жизни и человеческого достоинства. И эти идеи объединили команду единомышленников, которым ректор мог доверить жизнь университета даже в период его отсутствия.

— Ольга Яковлевна, Вы смотрите на ЕГУ с позиции вашего жизненного опыта. Чем ценен университет для Вашего сына?

— Моему сыну не хватало 24 часов в сутках для того, чтобы реализовать все возможности, которые предоставлял университет. Для того, чтобы успеть как можно больше, Никита отрывал время от сна. Помимо блестящего учебного плана, в котором нет ни одного “мусорного” предмета, университет предоставлял возможность студентам изучать дополнительно третий, четвертый, пятый и т.д. иностранные языки, не говоря уже о том, что знание немецкого и английского языков обеспечивало способность студентов слушать лекции зарубежных профессоров без перевода. Межфакультетские образовательные программы давали возможность существенно углублять знания студентов в сфере американистики. Особое значение мой сын придавал программе “Немецкие и европейские штудии”, ориентированной на бакалаврскую учебную программу в области социальных наук в Германии.

Может быть, не менее ценной, чем содержание образования, являлась сама атмосфера университета, где к студентам относились с большим уважением, следуя традициям классических европейских университетов. На мой взгляд, вырастить человека с глубоким чувством собственного достоинства можно только одним способом — уважая его, невзирая на возраст и социальный статус.

— Однако власти обвиняют ЕГУ в недостаточно высоком уровне подготовки студентов. Министр образования Александр Радьков в одном из своих интервью заявил, что студенты ЕГУ будут элементарно не готовы к высоким требованиям к критериям государственных вузов. Может быть, преувеличена репутация образования, получаемого в ЕГУ?

— Я имею разнообразный профессиональный опыт: не только психолога-консультанта, и преподавателя вуза. Я могу оценивать знания, полученные моим сыном, исходя как из академических, так и из практических требований. Содержание обучения в ЕГУ является глубокой академической основой для любой последующей специализации, а знание иностранных языков предоставляет возможность получать профессиональную информацию непосредственно на языке оригинала, а не в каких-либо пересказах. Студентам давались серьезные навыки и методологии научных исследований. Сам университет был включен в европейский образовательный процесс.

Давать обесцениваемые характеристики ЕГУ может только тот человек, который сам плохо понимает, что такое хорошее образование или для которого хорошее образование не является ценностью. В современном обществе важной является способность к сотрудничеству и диалогу. ЕГУ своей миссией видел посредничество между культурами Запада и Востока. Если недостатком университета считать ориентацию на европейские гуманистические ценности, то тогда больше оснований придираться, например, к Академии музыки, где студентов обучают исполнять большое количество произведений, написанных европейскими композиторами.

— Сегодня звучит много обвинений в адрес руководства ЕГУ, преподавателей, студентов в том, что они недостаточно отстаивают свой университет...

— Те способы, которыми коллектив университета пытается сохранить вуз, полностью соответствуют его названию. Руководство вуза стремится сделать это цивилизованно, избегая жлобской агрессии и показывая пример гражданского мужества и достоинства. Кстати, господин министр не продемонстрировал этого гражданского мужества и не встретился со студентами, их родителями и сотрудниками университета, чтобы, глядя им в глаза, внятно объяснить причины закрытия университета. Студенты каждый день приходят в свой университет, с ними рядом их преподаватели. Я думаю, что борьба за ЕГУ будет продолжена.

— Студентам предложили переход в другие вузы. Может ли это быть решением проблемы?

— Наши дети выбирали ЕГУ осознанно. Любой другой вуз для них подобен браку с нелюбимым человеком: жить можно, но любви нет. Вряд ли можно требовать от них в знак протеста проигнорировать этот вариант. Дети должны быть защищены хоть как-нибудь от того зла, которое творят люди, наделенные властью. Родина гусеницами проехала по молодым судьбам.

— Какой урок, на Ваш взгляд, вынесут студенты ЕГУ из этого события?

— Психологические последствия этой травмы сопоставимы с переживаниями жертвы изнасилования. Известно, что жертва сексуального насилия утрачивает способность доверять людям и прогнозировать свою жизнь. Наших детей трахнуло государство, причем в извращенной форме. Дети стали участниками реального исторического события, которое можно определить как гуманитарную катастрофу. После этого дня их детство закончилось. Это просто блестящий урок антипатриотического воспитания. Вряд ли после этого сохранится способность доверять родине, планировать свою жизнь и чувствовать свою человеческую ценность. Это событие потрясло не только тысячу студентов ЕГУ, но также их родителей, преподавателей и сотрудников, вложивших в учебный процесс не только свой профессионализм, но и душу. Реальный смысл события выходит за пределы университетского сообщества. Это мощное послание системы каждому из нас — это “колокол, который звонит по тебе”.

Мария ЭЙСМОНТ.
Фото photo.bymedia.net

Аварыя ў Гродзенскай вобласці. Ёсць ахвяры

Вечарам 5 жніўня недалёка ад вёскі Пецюлёўцы Лідскага раёна (Гродзенская вобласць) жыхар Бабруйска, кіруючы аўтамашынай “рэно”, сутыкнуўся з аўтамашынай “мазда”, што ехала ў сустрэчным напрамку і якой кіравала жыхарка Гродна. Пасля сутыкнення на аўтамашыну “мазда” быў учынены наезд аўтамашынай “субару”, якой кіраваў жыхар Мінска. У выніку вадзіцель аўтамашыны “мазда”, невядомая жанчына і дзяўчынка, ва ўзросце 10—12 гадоў, загінулі. Пра гэта БелаПАН паведамілі ва ўпраўленні інфармацыі і грамадскіх сувязей МУС Беларусі.

Два чалавекі загінулі ў гэты дзень у выніку ДТЗ у Жлобінскім раёне (Гомельская вобласць). Недалёка ад вёскі Лугавая Вірня жыхар горада Жлобін, кіруючы аўтамашынай “аўдзі”, пры абгоне выехаў на паласу сустрэчнага руху і сутыкнуўся з аўтамашынай “мазда”, якой кіраваў жыхар Жлобіна. У выніку вадзіцель “аўдзі” і пасажырка, якая ехала ў аўтамашыне “мазда”, загінулі. Яшчэ двое пасажыраў “аўдзі” змешчаны ў бальніцу.

Паводле звестак МУС, з пачатку месяца ў Беларусі зарэгістравана 21 ДТЗ, у якіх пацярпелі людзі. 11 чалавек загінулі, 22 паранены.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ.

Пленэр, прысвечаны 80-годдзю з дня нараджэння Васіля Быкава

У вёсцы Бычкі Ушацкага раёна Віцебскай вобласці адкрыўся X літаратурна-мастацкі пленэр Язэпа Драздовіча, прысвечаны 80-годдзю з дня нараджэння народнага пісьменніка Беларусі Васіля Быкава.

Арганізатарам творчай акцыі, у якой бяруць удзел больш за 30 вядомых беларускіх бардаў, пісьменнікаў і мастакоў з розных рэгіёнаў краіны, з’яўляецца Германавіцкі культурна-асветны цэнтр імя Драздовіча (вёска Германавічы, Шаркоўшчынскага раёна Віцебскай вобласці).

Выступаючы на адкрыцці пленэра, якое адбылося ля будынка музея-сядзібы Васіля Быкава ў Бычках, мастак Аляксей Марачкін падкрэсліў: “Мы знаходзімся на святой зямлі чалавека-прарока Васіля Быкава, якім можа ганарыцца любая нацыя. Ён падзяляў нашы погляды, заснаваныя на прызнанні агульначалавечых гуманістычных каштоўнасцей”.

Пры гэтым А.Марачкін выказаў спадзяванне, што ўлады не будуць чыніць перашкод у правядзенні пленэра.

Старшыня Цэнтра імя Я.Драздовіча Ада Райчонак паведаміла, што ў працы папярэдніх дзевяці пленэраў узялі ўдзел каля 200 вядомых дзеячаў нацыянальнай культуры. “Іх творы сталі асновай экспазіцыі Германавіцкага прыватнага літаратурна-мастацкага музея імя Міхася Райчонка, які 4 жніўня адкрыўся ў вёсцы Германавічы”, — сказала яна. Паводле яе слоў, работы ўдзельнікаў пленэра будуць выстаўляцца ў Мінску, Полацку, Наваполацку, Віцебску і за межамі Беларусі.

Літаратурна-мастацкі пленэр будзе доўжыцца да 15 жніўня.

Марат ГАРАВЫ.

Суперхуткі Інтэрнет

Унітарнае прадпрыемства “Мінскія тэлевізійныя інфармацыйныя сеткі” (МТІС) рыхтуецца да шырокамаштабнага аказання насельніцтву паслуг кабельнага высокахуткаснага доступу ў Інтэрнет.

Як паведаміў дырэктар прадпрыемства **Юрый Васілеўскі,** МТІС атрымала ліцэнзію Міністэрства сувязі на аказанне паслуг доступу ў сетку Інтэрнет фізічным і юрыдычным асобам, і цяпер набываецца неабходнае абсталяванне.

Новай паслугай змогуць пакарыстацца ў першую чаргу жыхары дамоў, дзе праведзены тэлесеткі магутнасцю трансляцыі да 60 каналаў. Гэта раёны вуліц Магілёўская, Жукоўскага, Чкалава, Варанянскага, Кіжаватава, Авакяна, Сярова, Мележа, Усходняй, Лагойскага тракта, Філімонава, Сталетава, а таксама перакрыжаванне вуліц Пляханава і Ракасоўскага (мікраёраён “Серабранка-9”). Для выкарыстання кабельнага доступу ў Інтэрнет замест тэлефоннай лініі будуць выкарыстоўвацца кабельныя сеткі, для чаго неабходна толькі наяўнасць камп’ютэра і тэлевізара.

Кошт такога доступу ў Інтэрнет пакуль не зацверджаны, але, як запэўніў Васілеўскі, ён будзе ніжэй за кошт аналагічнай паслугі РУП “Белтэлекам”.

Лавінія АРЭШКА.

Удакладненне

У нумары за 3 жніўня ва ўрэзцы да артыкула Зянона Пазьняка **“Ісці супраць рэжыму ў лоб, на выбары — гэта значыць разбіць сабе лоб і спрыяць рэжыму ў ягонай перамозе”** дапушчана недакладнасць у назве партыі, якую ўзначальвае шаноўны Зянон Станіслававіч. Канечне ж, насамрэч размова ідзе аб **Кансерватыўна-Хрысціянскай партыі — БНФ**, афіцыйна зарэгістраванай Мінюстам Рэспублікі Беларусь.

Прыносім шчырыя прабачэнні Зянону Пазьняку, сябрам Кансерватыўна-Хрысціянскай партыі — БНФ і ўсім чытачам.

Скарб дзядулі Артамона

Восем дзяцей, чатырнаццаць унукаў, семнаццаць праўнукаў і тры прапраўнукі. Вось багацце, нажытае за 100 год самым старым на цяперашні час мужчынам Віцебска Артамонам Антонавічам Алексіёнкам. І кожны з сарака двух патомкаў пабываў на ўрачыстасці ў гонар стогадовага юбілею. Зрабіць гэта было няцяжка, бо Артамон Антонавіч адзначаў сваё асабістае свята на працягу цэлага месяца.

“Іншага выйсця не было, — жартуе старажыл, — бо ў маім пашпарце дакладная дата майго з’яўлення на свет. Напісана толькі, што нарадзіўся ў ліпені 1904 года. Вось і прымаў дарагіх гасцей цэлы месяц запар. І для іх зручна, і для мяне прыемна”.

— Я затрымаўся сярод маладзейшых дзякуючы пастаяннай працы, — упэўнены дзядуля Артамон. Толькі ў 90 год ён перастаў сам касіць траву і калоць дровы. Адчуўшы, што пакрысе слабее, патрыярх вялікай сям’і Алексіёнкаў пагадзіўся кінуць сялянскую працу і ўласную сядзібу ў чашніцкай вёсцы Вешаўка, пераехаў у Віцебск да адной з шасцярых дачок, настаўніцы матэматыкі Веры Артамонаўны. Клікалі старога да сябе і сын Фёдар, і дачка Галіна, але бацька не захацеў ехаць далёка ды яшчэ за мяжу — у Санкт-Пецярбург або ў Луганскую вобласць. “Я — беларус, жыву на Віцебшчыне спрадвеку, тут і памру, калі Бог захоча”, — заявіў шыракаплечы сівабароды чалавек, вельмі падобны на Льва Талстога.

Выглядае ён на год семдзесят, не больш, а здароўем не саступіць некаторым пяцідзесяцігадовым. Не кожны з унукаў вытрымае магутны поціск дзедавай рукі, а ціск крыві ў яго, паводле слоў дачкі, як у касманаўта: 120 на 80.

“Нічога дзіўнага няма, — усміхаецца Артамон Антонавіч. — Па-першае, працаваў кожны дзень, па-другое, не курыў і гарэлкай не захапляўся, а галоўнае, мне наканавана яшчэ жыць ды жыць”.

Аказваецца, у 1940 годзе цыганка нагадала Артамону Алексіёнку, што пражыве ён роўна 117 год. Артамон Антонавіч гэтаму верыць. Ды і хто б не паверыў на ягоным месцы?

Стогадовы жыхар Віцебска не турбуе дачку ніякімі капрызамі, сам ходзіць у магазін за прадуктамі. Настрой у старога звычайна добры, нораў спагадлівы. Артамон Антонавіч не шкадуе аб пражытых гадах, задаволены ўсімі сваімі нашчадкамі і цярпліва чакае новых патомкаў, якія павінны яшчэ нарадзіцца за наступныя 17 год. Вельмі сумуе стары толькі без жонкі, якая памерла 10 год таму, аддаўшы ўсё сваё жыццё дзецям і ўнукам.

Нягледзячы на тое, што “юбілейны месяц” дзядулі Артамона скончыўся, віншаванні старому ўсё яшчэ працягваюцца. То нехта з патомкаў у госці завітае, то тэлеграму прышле. Нагадаем, што ў Артамона Антонавіча Алексіёнка больш за 40 патомкаў. Хто яшчэ можа пахваліцца такім багатым скарбам?

Пракурорам не да адпачынку

У час, калі надвор’е заклікае бавіць час на ўлонні прыроды, пракуратура Віцебскай вобласці сабралася на пасяджэнне сваёй калегіі з нагоды аналізу вынікаў першага паўгоддзя. Законнікі самакрытычна канстатавалі, што для вялікага задавальнення высноў няма. Як і раней, значнае месца ў структуры злачынстваў, колькасць якіх амаль не зніжаецца, займаюць карыслівыя. Яны складаюць амаль 70% ад агульнай колькасці. Недастатковым застаецца ўзровень раскрывальнасці злачынстваў. З кожнай сотні іх раскрываецца толькі 61, асабліва нізкі ўзровень раскрыцця крадзяжоў — 56%.

З асаблівай заклапочанасцю гаварылася на пасяджэнні калегіі аб так званых бытавых злачынствах, колькасць якіх носіць амаль эпідэмічны характар. Міліцэйскія зводкі штодзённа паведамляюць аб п’яных “разборках” паміж мужам і жонкай, бацькамі і дзецьмі, суседзямі. За студзень—чэрвень бягучага года ў параўнанні з адпаведным перыядам 2003 года бытавых злачынстваў стала больш на 39%. За гэты сёлетні перыяд здарылася 17 забойстваў і спробаў на забойства, нанесена звыш 40 цяжкіх і 16 меней цяжкіх цялесных пашкоджанняў. 2910 грамадзян, якія ўжо былі асуджаны і адбылі пакаранне, зноў сталі на крымінальны шлях. У якасці асабістага каментарыя да гэтай лічбы пракурор Міёрскага раёна заявіў, што рост рэцыдыўных злачынстваў на Міёршчыне тлумачыцца размяшчэннем установы адкрытага тылу для неаднаразова асуджаных асоб. Іх нежаданне працаваць (хоць такая магчымасць ім прапаноўвалася), адсутнасць у іх грошай на бягучыя патрэбы штурхае гэтых людзей на крадзяжы і нават больш цяжкія злачынствы.

Былі за справаздачны перыяд у пракуратуры і поспехі. У суды вобласці накіравана 55 старанна падрыхтаваных крымінальных спраў паводле фактаў карупцыі, якую трэба лічыць адным з самых небяспечных і, на жаль, распаўсюджаных злачынстваў. Ліквідавана 12 злачынных груп.

Востраў, балючай праблемай з’яўляецца знікненне грамадзян. Сёння па вобласці налічваецца 168 зніклых людзей. Не выключана, што сярод іх ёсць непаўналетнія дзяўчаты і маладыя жанчыны, якія сталі ахвярамі злачынных арганізацый, што пад выглядам турыстычных фірм заманьваюць наіўных прыгажунь у замежнае сексуальнае рабства.

Сяргей БУТКЕВІЧ.

СТЫЛЬ

Саша ВАРЛАМАЎ:

«Модна ўсё, што рухаецца...»

Гэтай восенню ў модзе драныя кеды, туфлі альбо чаравікі на высокіх абцасах і прыталеныя паліто.

Імя мадэльера на вопратцы ўжо не актуальна.

У хуткім часе індывідуальны пашыў будзе пераважаць над гатовым адзеннем.

Так гаворыць вядомы дызайнер адзення ***Саша ВАРЛАМАЎ.***

— Саша, раскажыце, калі ласка, што будзе модна гэтай восенню?

— Гэта не вельмі цяжка. Прыйшоў час, калі мода перастала дыктаваць свае правілы. Справа ў тым, што людзі розных прафесій маюць свае асабістыя, індывідуальныя погляды на моду. Таму менавіта сама мода прыстасоўваецца да разнастайных густаў людзей, а не наадварот.

Сёння можна вылучыць некалькі асноўных модных тэндэнцый. Адну з іх, не пабаюся рэзкіх эпітэтаў, можна назваць самай раскошнай памыйніцай, да якой адносіцца рванае, зношанае адзенне. Такая тэндэнцыя выражае асаблівы канфлікт паміж буржуазным сталым і сучасным маладым пакаленнямі. Адным словам, гэта звар’яцелае супрацьпастаўленне буржуазнай модзе.

Некалькі тыдняў таму ў Берліне завяршыўся буйнейшы еўрапейскі кірмаш моды *“BBB”*, дзе былі прадстаўлены ўсе фірмы, якія займаюцца прафесійнай модай. Тое, што я ўбачыў, мяне шакіравала. Прысутныя былі апрануты ў вопратку стылю “хіпі”. Усё адбывалася на металургічным заводзе, дзе была створана атмасфера абдзёртай тынкоўкі: кавалкі тканіны, анучаў, драныя кеды — звар’яцелая гульня ў беднасць, кірмаш жабракоў! Аднак такая вопратка далёка не танная. І яна мае канкрэтны сэнс: пратэст супраць шыкоўных буцікоў, дарагога адзення. Стала модным выражаць яго такой нядбайнасцю, неахайнасцю...

Яшчэ адной дамінуючай тэндэнцыяй з’яўляецца мода пасляваенных гадоў: круглыя насы жаночых туфель, панчохі, закасаныя бублікам, сукенка ніжэй калена і гэтак далей.

Пераважае таксама мода часоў Мерылін Манро і мода 80-х гадоў. Трэба адзначыць, што адбываецца не толькі запазычанне нейкага адрэзку часу, але і яго сучаснае пераасэнсаванне. За аснову бярэцца пэўны матыў у колеры, стылі, фасоне, вобразе, у іх спалучэнні і ствараецца цалкам новае ўяўленне таго часу.

У модзе прысутнічае неад’емны рамантызм вандравання. Модна ўсё, што рухаецца, ствараецца вобраз аўтамабільнага вандроўніка: завязаныя ззаду хусткі, чорныя акуляры, плашчоўкі з вялікімі плячыма...

— А як наконт колераў і тканіны?

— Вялікая колькасць чорнага, які бярэ пачатак ад бурага, жоўтага, чырвонага. У модзе не толькі традыцыйныя натуральныя поўсць і шоўк, але і каштоўная, высакаякасная, формаўстойлівая сінтэтыка, якая мала чым адрозніваецца ад натуральных тканін.

Дарэчы, вядомы расійскі мадэльер Валянцін Юдашкін у сваёй калекцыі восень-2004 прадэманстраваў жанчыну рашучай, крыху іранічнай. Для раскрыцця такога вобразу аўтар выкарыстаў прыталеныя паліто, дутыя курткі і абавязковыя туфлі або чаравікі на высокіх абцасах. Паводле Юдашкіна, *“сучасная жанчына добра ведае класічныя правілы моды і лёгка з імі развітваецца”.*

— Па-Вашаму, ці многа грошай трацяць на адзенне беларусы ў параўнанні, скажам, з французамі?

— Я магу сказаць, толькі адно: ва ўсім свеце вялікі эканамічны крызіс, асабліва ў сферы вытворцаў адзення, тэкстыльшчыкаў. Людзі проста не маюць магчымасці траціць грошы на вопратку. Магазіны разараюцца. За мінулы сезон матэрыяльныя страты пацярпелі многія фірмы ва ўсім свеце. Прычына гэтага наступная: шмат вопраткі было падрыхтавана да лета, якое ў гэтым годзе вельмі халоднае, таму многія летнія калекцыі проста не былі раскуплены. А моладзь усё больш звяртаецца да індывідуальнага пашыву, які абыходзіцца таннней. Трэба адзначыць, што сёння імя мадэльера на вопратцы ўжо не ў модзе. У хуткім часе ідывідуальны пашыў будзе пераважаць над гатовым адзеннем. Гэта сусветная тэндэнцыя, якая пашыраецца і ў Беларусі. Нават буйныя магазіны і фірмы пачынаюць размяшчаць у сваіх будынках атэлье індывідуальнаага пашыву, якія сталі карыстацца вялікім попытам.

— Тады ў якім буціку можна набыць вопратку з Вашым прозвішчам?

— Я займаюся індывідуальным пашывам. Калі хочаце набыць сабе нешта “варламаўскае”, то звяртацца трэба непасрэдна да мяне. А маё агенцтва моды займаецца выключна падрыхтоўкай і арганізацыяй фестываляў моды.

— Ці плануеце Вы адкрыць свой магазін?

— Цярпець не магу брэндаў! Лічу, што будучае за індывідуальным пашывам. Таму, калі атрымаецца і з’явіцца магчымасць, то адкрыю сваё атэлье.

— Ці існуе, на Ваш погляд, розніца паміж тым, як апранаюцца ў нашай краіне і ў краінах Заходняй Еўропы?

— Мае знаёмыя, якія прыязджаюць з замежжа, гавораць, што ў нас апранаюцца дастаткова добра. Я маю на ўвазе гараджан і не кранаюся правінцыі. У Еўропе не ўсе апранаюцца модна, вялікая колькасць людзей з сярэднім даходам эканомяць. У немцаў, напрыклад, існуе лозунг *“Эканомія — гэта асалода”.* Яны лічаць, што самае галоўнае ў жыцці — добра есці і адпачываць, а на астатнім можна і сэканоміць. Таму вялікай розніцы паміж тым, як апранаюцца ў нас і ў Еўропе, няма.

— Вы можаце назваць самага стыльнага артыста, спартсмена і палітыка Беларусі?

— З кіназорак мне вельмі падабаецца Брус Уіліс, са спартсменаў — Міхаэль Шумахер, Борыс Бэкер. З беларускіх — цяжка сказаць... Што да палітыкаў, то апошнім часам я ёю не цікаўлюся: катастрафічна не хапае часу. Я нават не чытаю газет і не гляджу тэлэвізар. Можа, для некаторых гэта дзіка, але я проста жыву ў свеце моды. Для мяне гэта не толькі работа. Гэта ўсё маё жыццё.

— Што б Вы параілі маладым людзям, якія амаль кожную раніцу задаюць сабе пытанне: “Што апрануць?”?

— Мне здаецца, сучаснай моладзі не хапае крыху смеласці ў вопратцы. Яны вельмі кансерватыўныя. Маладыя людзі часта імкнуцца быць падобнымі на дарослых. На вуліцах Мінска мала модных, цікава апранутых дзяўчат і хлопцаў. Хаця ў нашай краіне, на мой погляд, усё новае і прагрэсіўнае ідзе з боку дзяўчат і жанчын.

— Нядаўна выйшла ў свет кніга *“Модныя казкі ад Сашы Варламава”*. Чула, што зараз Вы працуеце ўжо над новай кнігай...

— Так, я пішу кнігу пра моду пад назвай “Піжон”. Гэта кніга пра чалавека, які актыўна супрацьвіцца свету. Гэтая кніга пра мяне. Пакуль гэта ўсё, што магу сказаць наконт “Піжона”. Кніга выйдзе прыкладна праз год...

Вольга БЕЛАЯ.

Бліц

А як апранаецеся Вы?

Міхаіл ЗАХАРАЎ, галоўны трэнер нацыянальнай зборнай Беларусі па хакеі з шайбай:

— На моду ніколі не арыентуюся. Нашу тое, што падабаецца. Больш за ўсё люблю джынсы і спартыўныя майкі. Наогул, мне па душы неафіцыйны стыль вопраткі. Не люблю цёплыя касцюмы і ўдушаючыя гальштукі...

Алег МАНАЕЎ, дырэктар Незалежнага інстытута сацыяльна-эканамічных і палітычных даследаванняў:

— Усе змены, якія адбываюцца ў модзе, на мой знешні выгляд не паўплываюць. Я апранаюся заўсёды аднолькава, можна сказаць, знаходжуся пад уплывам моды мінулых часоў. Люблю насіць зручную вопратку, часцей за ўсе гэта простая майка і джынсы. Але калі абстаноўка афіцыйная або святочная, то, канешне, апранаю касцюм з гальштукам ці бабачкай. Па сакрэце скажу, што гальштук насіць не люблю. Сваё адзенне часцей за ўсе набываю за мяжой, у Германіі, але бывае і такое, што наведваю беларускія рынкі.

Аляксандра ГАЙДУК, спявачка:

— Я прыслухоўваюся да моды і часта мяняю знешні выгляд. Лічу, што артыст павінен заўсёды выглядаць ярка і эфектна, адрозніваца ад людзей іншых прафесій. На людзях ён не можа дазволіць сабе выглядаць непрывабліва, а на сцэне — тым больш. Гледзячы на артыста, людзі жадаюць адчуваць эстэтычнае задавальненне. Аднак, хачу адзначыць, што слепа прытрымліваца моды не ў маіх правілах. Існуе такое паняцце, як “стыль”. І для мяне ён абсалютна дакладны. Можна насіць модную вопратку, калі яна адпавядае тваймy настрою. У маім гардэробе, напрыклад, ёсць рэчы, якія бяру з сабой ва ўсе паездкі. Я пастаянна важу два чахлы з адзеннем. У любым выпадку тое, што я апранаю, залежыць не ад павеваў моды, а ад майго ўнутранага стану.

ГРОМКАЯ ТЕМА

Ольга Завадская требует допросить Александра Лукашенко в качестве свидетеля

Мать пропавшего в июле 2000 года телеоператора ОРТ Дмитрия Завадского направила в Прокуратуру Республики Беларусь заявление с просьбой возобновить производство по делу ее сына в связи с вновь открывшимися обстоятельствами и допросить А.Лукашенко в качестве свидетеля.

“20 июля во время пресс-конференции президент Республики Беларусь А.Г.Лукашенко сделал заявление, касающееся уголовных дел, возбужденных по фактам исчезновений граждан Республики Беларусь, в том числе по делу исчезновения моего сына Дмитрия Завадского. Данное заявление позволяет считать, что А.Г.Лукашенко является свидетелем по данному делу, поскольку он располагает фактической информацией и документами, которые могут иметь существенное значение по делу”, — утверждает мать исчезнувшего журналиста.

4 августа заявление в республиканской прокуратуре принял и зарегистрировал дежурный прокурор **Борис Жильдецкий.**

“В связи с высказыванием А.Г.Лукашенко у меня есть основания полагать, что органами, проводившими расследование уголовного дела, и судом не были в полном объеме исследованы материалы дела, допрошены свидетели... Исходя из слов А.Лукашенко, данные материалы ранее не обнародовались, следствием и судом не были истребованы и изучены. Слова ***”Но если я их сейчас обнародую, то дело Завадского превратится в “антидело”. Это, кстати, моя боль единственная — Дима Завадский. Я бы многое отдал для того, чтобы узнать о судьбе этого человека”*** *указывают на то, что данные материалы имеют отношение к делу по исчезновению моего сына Дмитрия Завадского. Мне также неизвестно, кем является женщина, которая обращалась к А.Г.Лукашенко по вопросу исчезновения моего сына. Ни я, ни вдова моего сына Светлана Завадская по данному вопросу к А.Г.Лукашенко не обращались”.*

Марина КОКТЫШ.

Рэктар ЕГУ Анатоль Міхайлаў стварае універсітэт у выгнанні

Спадар Міхайлаў з красавіка знаходзіцца ў Вашынгтоне на стажыроўцы ў Інстытуце Кенан у цэнтры Вудро Вільсана. Аднак і там ён займаецца найперш праблемамі сваёй ВНУ: наладжвае перамовы з многімі міжнароднымі арганізацыямі і фондамі Нямеччыны, Францыі, Польшчы, Літвы, ЗША — з мэтай размяшчэння там праграм ЕГУ. Пра гэта ён паведаміў у інтэрв'ю Радыё Свабода.

“З'явілася ідэя стварэння ЕГУ ў выгнанні, — гаворыць Міхайлаў. — Я лічу, што трэба зрабіць усё, вычарпаць усе магчымасці, каб захаваць універсітэт у Мінску, дзе мы больш патрэбны. Надзея на гэта, хоць і маленькая, была... Калі нас цяпер змушаюць сыходзіць за мяжу, вышукваць іншыя формы працы, то нам нічога іншага не застаецца рабіць”.

Анатоль Міхайлаў назваў недарэчнымі меркаванні пра тое, што ён нібыта хоча стаць кандыдатам на прэзідэнцкіх выбарах, і гэта, маўляў, паслужыла падставай для ціску з боку ўладаў. Ён кажа, што ніколі ў жыцці не імкнуўся да палітыкі — толькі да навуковай, акадэмічнай працы. Згадваючы пра нядаўні выпадак абрабавання яго мінскай кватэры, спадар Міхайлаў называе падзеі незразумелымі, бо злодзеі выкралі ягоныя дакументы, у тым ліку — дыпломы замежных універсітэтаў, а вось грошай не ўзялі.

Звяртаючыся непасрэдна да студэнтаў і выкладчыкаў ЕГУ, рэктар Міхайлаў падкрэсліў.

“Я думаю, што мы сёння знаходзімся ў такім стане, калі кожны з нас павінен сам за сябе вырашаць, як сябе трымаць. Праблема захавання ўласнай годнасці ў гэтым свеце — заўсёды асабістая. Усё, што адбываецца, і ў нас у тым ліку, сведчыць пра тое, што мы зрабілі шмат памылак. Я ж звязаў свой лёс, сваё жыццё з ЕГУ. Не ўсё было паладна мне, мяне паставілі ў дзікі і вельмі цяжкі стан. Але я лічу, што абавязаны ажыццявіць усё, што ў маіх сілах, каб прадоўжыць справу, пачатую і азначаную Еўрапейскім гуманітарным універсітэтам, і я гэта зраблю”.

ПОЛИТИКА

Сергей Калякин и Винцук Вечерко объясняют Александру Лукашенко то, чего он не может понять

Партия коммунистов Белорусская и Партия БНФ оказались единственными, упомянутыми Александром Лукашенко в ходе его пресс-конференции 20 июля. “Когда ПКБ, как их называют ”калякинцы", объединились с БНФ, — сказал “батька”, — это злейшие не противники, а враги, — сейчас как-то все перевернулось, коммунисты, которые боролись с БНФ, которые готовы были их давить, травить и прочее, и наоборот. Когда они объединились, я перестал все понимать...”.

Винцук Вечерко (далее В.В.): — Если человек чего-то не понимает, ему надо объяснять. Тем более что А.Лукашенко не понимает не только того, что происходит сегодня в отношениях между политическими партиями, — это было бы полбеды, — но и того, что уже почувствовали и поняли большинство наших сограждан: насаждаемая в стране модель политического и социально-экономического развития — путь в тупик.

Сергей Калякин (далее С.К.): — Именно это обстоятельство и приводит сегодня к консолидации широкого спектра общественно-политических сил Беларуси. Люди ответственные и небезразличные к судьбе Отечества — не только политики, но и простые граждане — видят реальные, а не озвученные на упомянутой вами пресс-конференции итоги десятилетнего президентства А.Лукашенко, и осознают опасность продолжения такой политики. Они также понимают, что вместе переломить ситуацию легче и вместе легче предложить обществу альтернативу развития, привлекательную для широких слоев населения и отвечающую их интересам.

— И в чем же эта альтернатива?

С.К.: — Конспективно она сформулирована в программе практических действий “Пять шагов к лучшей жизни”, разработанной инициаторами создания неформальной гражданской инициативы **“5+”**. Этот документ, дающий ответы на ключевые внутриполитические, социально-экономические и международные проблемы, стоящие перед Беларусью, сегодня развивается и дополняется конкретными предложениями — по жилищно-коммунальной реформе, контрактной системе, пенсионному обеспечению и так далее.

В.В.: — По мере знакомства населения с программой к гражданской инициативе присоединяются новые люди, которые предлагают помощь, вносят свежие идеи. Причем многие из них ранее не занимались политикой. В этой связи хотелось бы прокомментировать одно заблуждение, насаждаемое насчет **“5+”**. Это не коалиция партий, а широкая гражданская инициатива, консолидирующая всех белорусов — как партийных, так и беспартийных, — разделяющих ценности программы “Пять шагов к лучшей жизни”.

С.К.: — Мы убеждены, что каждый человек может найти в этой инициативе свой “плюс”. “Плюс” — это и дополнения к “Пяти шагам”, которые могут предложить новые люди, это и новое качество жизни, которое придет в Беларусь по мере осуществления нашей программы, это и новые возможности реализации этой программы, увеличивающиеся с каждым новым человеком. Безусловно, **“5+”** — наиболее удачный проект белорусской демократической оппозиции последних лет. Не случайно, официальные пропагандисты, да и сам президент в ходе той же пресс-конференции, противодействию ей и только ей уделяют пристальное внимание.

Винцук ВЕЧЕРКО.

Сергей КАЛЯКИН.

Фота photo.bymedia.net

— Вернемся к словам президента. Кто такие ПКБ и БНФ — злейшие противники, враги, союзники — и на сколько они готовы, — употребляя изящную терминологию А.Лукашенко, друг друга “давить, травить и прочее”?

В.В.: — А.Лукашенко живет в собственной системе координат и оценивает всех по собственным меркам. Уничтожать тех, кто мыслит по-другому, — это как раз его родная стихия. Иных отношений с политическими оппонентами А.Лукашенко не знает и не признает. Я же исхожу из того, что все мы — представители разных партий и беспартийные граждане — живем на одной земле, не собираемся родную землю покидать, хотим, чтобы все на ней было хорошо. Именно по этой причине мы обязаны уважать друг друга, терпимо относиться к инакомыслию и совместно обсуждать те вопросы, которые нас волнуют и которые никто, кроме нас самих, не будет решать. Строить планы “давить и травить” политических противников могут только психически ненормальные люди.

С.К.: — И люди, которые, как и А.Лукашенко, психологически отстали от жизни как минимум лет на 15. Тогда, в конце 80-х — начале 90-х годов, между КПБ и БНФ существовали крайнее неприятие, взаимная нетерпимость, враждебность, обусловленные объективным ходом событий. Коммунисты болезненно воспринимали крушение советской системы и видели в БНФ средоточие всех бед. Активисты БНФ средоточием зла, стоящим на пути национального возрождения, считали КПСС. Причем все мы выросли из однопартийной системы с ее известным отношением к любому инакомыслию и были заражены “болезнью” политической войны с оппонентами. Однако нравится это кому-то или нет, но в обществе были, есть и будут люди с разными политическими взглядами. И перед нами стоит простой выбор: продолжать войну друг с другом или предложить альтернативу в виде политической конкуренции за умы людей, а не в целях физического уничтожения инакомыслящих.

— Уничтожать друг друга вы не собираетесь, а до какой степени готовы к союзничеству?

В.В.: — Партия БНФ имеет свои ценности, у коммунистов — своя система ценностей, у других партий — своя. По ряду крупных вопросов имеющиеся противоречия антагонистичны и будут предметом вечного спора и борьбы. Не следует питать иллюзий, что Сергей Калякин станет членом БНФ, а я — коммунистом. Но меня радует, что отношения между Партией БНФ и ПКБ строятся на основе уважения к иным взглядам, стремления найти разумный компромисс. И я уверен, что когда Беларусь станет свободной страной, то наша политическая конкуренция ни при каких обстоятельствах не превратится в поиски врагов и преследования по политическим мотивам.

С.К.: — Нужно честно говорить людям, и мы это делаем, о тех проблемах, по которым у разных партий имеются различные взгляды. Но нужно проявлять мудрость, и мы стараемся это делать, чтобы разговаривать друг с другом и находить совпадающие точки зрения — как долговременные, так и ситуативные. Сегодня политические партии, общественные организации, отдельные граждане, поддерживающие программу “Пять шагов к лучшей жизни”, нашли главную точку соприкосновения интересов — демократизация Беларуси и решение на этой основе основных внутриполитических, социально-экономических и международных проблем страны. Дальнейшее развитие ситуации может подтолкнуть различные политические силы к прекращению тех или иных форм взаимодействия, созданию новых конфигураций сотрудничества. Это нормальная политическая практика, и очень хорошо, что она стала приживаться в Беларуси.

— Стала приживаться с 1996 года?

В.В.: — Где-то так. Тогда основные политические партии Беларуси более-менее совместно противостояли незаконному референдуму, фактически — государственному перевороту. И с той поры мы приобрели неплохой опыт взаимодействия по тактическим вопросам, представляющим взаимный интерес. Этот опыт весьма пригодился сегодня.

(Окончание на 4-й стр.)

Беларусы падчас землятрусу ў Турцыі не пацярпелі

Паводле папярэдняй інфармацыі, беларускіх грамадзян няма сярод пацярпеўшых падчас землятрусу на курортах Турцыі. Пра гэта БелаПАН паведамілі ў беларускім пасольстве ў Анкары.

Землятрус сілай 5,4 бала па шкале Рыхтэра здарыўся 4 жніўня прыкладна ў 6 гадзін раніцы па мясцовым часе ў раёне вядомага курорта Бадрум у правінцыі Мугла на паўднёвым захадзе Турцыі. Штуршкі адчуваліся таксама на іншых папулярных турэцкіх курортах — Мармарыс і Фетхіе.

Турэцкі тэлеканал CNN Turk паведамляе аб прыкладна 20 параненых. Людзі пацярпелі ў асноўным, выскокваючы ў паніцы з вокнаў і балконаў.

Андрэй СЕРАДА.

Не пі, козлікам станеш...

Скарга гамяльчан на якасць пітной вады “Фрост” прывяла да прыпынення яе вытворчасці. Пра гэта БелаПАН паведаміла спецыяліст аддзела харчовай гігіены Гомельскага гарадскога цэнтра гігіены і эпідэміялогіі **Ларыса СВОЙНІКАВА.**

Паводле яе слоў, у пачатку ліпеня ў ЦГЭ Цэнтральнага раёна Гомеля са скаргамі на моцны спецыфічны пах пітной вады “Фрост” звярнуліся жыхары горада. Яны прынеслі ваду пітную негазаваную з маркіроўкай *“рэкамендавана дзецям пасля 1 года без кіпячэння”,* у 5-літровай ПЭТ-бутэльцы вытворчасці СП “Фрост і К” (Драгічын, Брэсцкая вобласць).

Спецыялісты ЦГЭ адабралі пробы гэтай вады. Аналіз паказаў шматлікія парушэнні санітарных норм і правілаў (СанПІН) па мікрабіялагічных і арганалептычных характарыстыках. Так, напрыклад, былі выяўлены пабочны пах, які па сваёй інтэнсіўнасці ў 2 разы перавышаў дапушчальны ўзровень.

На днях у ЦГЭ Гомеля прыйшоў адказ ад Драгічынскай раённай санэпідэмстанцыі, у якім паведамляецца аб забароне выпуску вады пітной негазаванай “Фрост”. Пры гэтым эпідэміёлагі падкрэсліваюць, што прэтэнзій да якасці мінеральнай вады “Фрост” у іх няма.

Алена ПАСКАННАЯ.

ЗДАРЭННІ

Паніка ў метро

У аўторак пасажыры метро на пятнаццаць хвілін зрабіліся падземнымі заложнікамі: самы хуткі від транспарту паралізавала.

Дзякуй Богу, пасажырскія саставы спыніліся не ў тунелі, а на станцыях. Усё, як звычайна: прыпынак, машыніст аб'явіў назву станцыі, толькі дзверы чамусьці ўпарта не хацелі зачыняцца. Разгубленыя пасажыры не разумелі, што адбываецца. І выйсці няма як: раптам дзверы прыхлопнуць?.. Праз дзесяць хвілін марнага чакання ў вагонах назіралася лёгкая паніка. Разгубленасць пасажыраў цалкам зразумелая: машыніст (ва ўсялякім разе, таго электрапоезда, дзе знаходзілася я) нават не палічыў патрэбным апавясціць людзей пра тое, што адбываецца, і паведаміць, ці будзе ўзнаўленне руху.

“Тое, што здарылася ў аўторак на Аўтазаводскай лініі метро, выклікана часовай адсутнасцю напружання на першым шляху перагону "Трактарны завод"—"Пралетарская", — тлумачыць сітуацыю рэвізор па бяспецы руху Метрапалітэна Георгій ТКАЧ. — *З 16.46 да 17.01 мы вымушаны былі спыніць усе пасажырскія саставы. Безумоўна, гэта выключная сітуацыя. У глабальным плане праблем з тэхнічным абсталяваннем у нас няма, уся тэхніка на належным узроўні. Падобныя выпадкі, што здараліся ў Метрапалітэне, па пальцах пералічыць можна. І часта пазаштатныя сітуацыі ўзнікалі не па нашай віне. Функцыянаванне некаторага абсталявання залежыць і цесна звязана з гарадскімі тэхнічнымі сістэмамі".*

Сітуацыя, вядома, не катастрафічная. І, безумоўна, на фоне метрапалітэнаў постсавецкай прасторы (узгадаем жудасны пажар у Кіеўскім метро, выбухі ў Маскоўскім метрапалітэне; у Санкт-Пецярбургу, хто бачыў, адна з ветак метро наогул не працуе) айчынны падземны транспарт паўстае не ў горшым свеце. Але чаму ў тыя пятнаццаць хвілін ніхто не падумаў пра спалоханых пасажыраў, што зрабіліся падземнымі заложнікамі?

“Я не магу сказаць дакладна, абавязаны ці не абавязаны былі машыністы папярэдзіць пра затрымку, ёсць пэўная інструкцыя, згодна з якой яны мусяць рабіць аб'явы. У гэтай сітуацыі, мяркую, спрацавала элементарная лянота. Думаю, што праінфармаваць пасажыраў пра сітуацыю, што ўзнікла, не пашкодзіла б” — выказаў меркаванне рэвізор.

Вольга КЛАСКОЎСКАЯ.
Фота photo.bymedia.net

Што рабіць, калі...

...Вы ўбачылі ў вагоне падазроны прадмет (кінутую сумку, каробку, скрутак)? Адразу звязацца па экстранай сувязі з машыністам, паведаміць пра кінутыя рэчы. Ні ў якім выпадку не падыходзіць і не кранаць гэтыя рэчы. У супрацоўнікаў службы бяспекі метро ёсць адмысловыя камеры для ўтрымання выбуховых рэчываў.

...у вагоне пачаўся пажар. Уважліва сачыце за інструкцыямі машыніста. Нікуды не рухайцеся: патрэбны час, каб знялося напружанне з кантактнай рэйкі. Будзе ўключана вентыляцыя. Трэба ісці насустрач паветранаму патоку, каб паветра дзьмула вам у твар, а не ў спіну.

...поезд спыніўся ў тунелі. Ні ў якім разе не імкніцеся самастойна выйсці. Захоўвайце спакой. Вагоны выцягнуць дапаможным поездам.

БЛИЦ-КОММЕНТАРИЙ

На бумаге, возможно, будет и красиво. А в жизни?

Принято постановление Совета министров Республики Беларусь «О системе государственной адресной социальной помощи». В чем его суть?

В оперативной информации по этому поводу, размещенной на сайте Совмина, сказано: *“Адресная социальная помощь отдельным категориям семей и одиноких лиц в Республике Беларусь оказывается с 1 января 2001 г. В соответствии с постановлением Совета министров Республики Беларусь от 29 мая 2000 г. № 771 она предоставляется:*

многодетным и неполным семьям, воспитывающим несовершеннолетних детей; семьям, имеющим в своем составе детей-инвалидов в возрасте до 18 лет;

семьям с несовершеннолетними детьми, один из родителей которых является инвалидом 1-й или 2-й группы;

семьям, где оба родителя являются безработными или студентами;

одиноким инвалидам и пенсионерам при условии, если их доход по объективным причинам ниже критерия нуждаемости (60 процентов утвержденного в установленном порядке бюджета прожиточного минимума в среднем на душу населения)”.

Каковы же суммы этой адресной социальной помощи? Об этом ничего не сказано. Но из приведенных данных можно высчитать, что одинокие инвалиды и пенсионеры могут рассчитывать на помощь, если их доход меньше 60 процентов прожиточного минимума, то есть где-то 70 с лишним тысяч рублей. Выходит, если же они имеют тысяч 80, то надеяться не на что. Но можно ли прожить на такие деньги при нынешних ценах и коммунальных платежах? На сайте Минтруда сказано, что по состоянию на 01.01.04 г. за помощью обратилось 57.218 человек, получили ее 42.575. Доля малообеспеченного населения, охваченного адресной социальной помощью, составляет 1,3 процента. Неужели у нас так мало остронуждающихся в помощи?

В целях совершенствования государственной поддержки действительно нуждающихся семей и граждан в Осиповичском районе Могилевской области в 2002 году был осуществлен пилотный проект, в ходе реализации которого апробирована новая методика оказания адресной социальной помощи, отработана схема интеграции различных видов социальной помощи, уточнены механизмы финансирования социальных пособий и иных выплат. Что же выяснено? Читаем названное выше сообщение Совмина: *“Итоги осуществления данного проекта, анализ действующего законодательства и практики предоставления социальной поддержки различным категориям населения показали, что уже сегодня назрела острая необходимость в принятии первоочередных мер, направленных на реформирование системы государственной социальной помощи. В социальных программах, направленных на поддержку малообеспеченных граждан, применяются различные методики расчета среднедушевого дохода гражданина (семьи)... Отсутствуют единые подходы и к определению состава семьи при расчете ее среднедушевого дохода”.*

Вот где собака зарыта. Выходит, что главное — ведь это единые подходы и методики расчета. О чем толкуют мужики и бабы, как соберутся? Конечно же, не о ценах, не о пенсиях и не о социальной помощи, а о них, о разных методиках и подходах, тяжело вздыхая при этом: “Эх, были бы в стране одинаковые методики и расчеты...” Видимо, считая, что народ ждет именно этого, принятое постановление и предусматривает: *“Установление единого порядка учета доходов и единой методики расчета среднедушевого дохода семьи и одинокого гражданина для социальных программ адресной помощи...”*

Главная, так сказать, суть постановления изложена в конце сообщения. Говорится, что данное постановление предусматривает: *“Учет в составе совокупного дохода семьи и одинокого гражданина не только трудовых и иных доходов, но и денежных эквивалентов всех льгот, привилегий и поступлений в натуральной форме, а также потенциальных доходов от рационального использования семейной собственности и земельных участков”.*

Поняли о чем речь? Очевидно, после этого остается только пересчитать количество кустов смородины и картошки на дачах и приусадебных участках и подсчитать суммы доходов. При этом важно не упустить и “поступлений в натуральной форме”. Тогда уж точно получат пособие лишь те, кто “действительно” в нем нуждается. Те же, кто ест смородину и огурцы со своих грядок, видимо, не смогут рассчитывать на нее. Не случайно в самом конце сообщения читаем: *“После принятия данного постановления дополнительных средств на оказание адресной социальной помощи не потребуется”.*

Стало быть, о дополнительном выделении средств на оказание адресной социальной помощи не предусмотрено. Так что на бумаге все, возможно, будет и красиво. А в жизни?

Сергей ИВАНОВ.

Хто ўвайшоў у склады акруговых выбарчых камісій?

У сярэднім па Беларусі ў склады акруговых выбарчых камісій па выбарах дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу трэцяга склікання ўвайшлі крыху больш за 7 працэнтаў прадстаўнікоў палітычных партый. Пра гэта паведаміў сакратар Цэнтрвыбаркама **Мікалай Лазавік.**

Фарміраванне акруговых выбарчых камісій завяршылася 2 жніўня. У адпаведнасці з заканадаўствам сфарміравана 110 камісій, у склад якіх увайшлі 1.430 чалавек. Больш за ўсё — 37 месцаў — у камісіях атрымала Камуністычная партыя Беларусі. У тройку лідэраў увайшлі таксама Ліберальна-дэмакратычная партыя, якая будзе мець сваіх прадстаўнікоў у 27 камісіях, і Партыя камуністаў Беларуская — у 19 камісіях. Далей ідуць Аб'яднаная грамадзянская партыя — 5 прадстаўнікоў, Беларуская сацыяльна-спартыўная партыя і Аграрная партыя — па 4 (усе ў Мінску), Беларуская сацыял-дэмакратычная партыя (Народная Грамада) — 2, Партыя БНФ і Беларуская патрыятычная партыя — па адным.

296 месцаў (20 працэнтаў) у акруговых выбарчых камісіях атрымалі прадстаўнікі грамадскіх аб'яднанняў. У іх ліку — Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі (94 месцы), Федэрацыя прафсаюзаў Беларусі (80), Саюз ветэранаў (66), Беларускі саюз жанчын (28).

Адказваючы на пытанне аб прычынах такога нізкага партыйнага прадстаўніцтва ў акруговых камісіях, М.Лазавік зазначыў, што Цэнтрвыбаркам не мае дачынення да іх фарміравання. Гэтае пытанне, паводле яго слоў, уваходзіць у кампетэнцыю абласных выканаўчых камітэтаў і прэзідыумаў абласных Саветаў дэпутатаў.

Як лічыць сакратар ЦВК, акруговыя камісіі былі сфарміраваныя ў адпаведнасці з рэкамендацыямі Бюро па дэмакратычных інстытутах і правах чалавека АБСЕ, згодна з якімі ў іх павінны ўключацца найбольш падрыхтаваныя і кампетэнтныя людзі. Ён таксама абверг абвінавачванні ў прадузятым стаўленні арганізатараў выбараў да апазіцыйных палітычных партый. *“Мы не дзелім палітычныя партыі на ”сваіх" і “чужых”. Яны для нас усе — суб'екты выбарчага працэсу”,* — заявіў М.Лазавік.

Юрый ПАЦЁМКІН.

P.S. Як бачым, у склад камісій уключаны ў асноўным прадстаўнікі тых грамадскіх арганізацый, якія падтрымліваюць Лукашэнку. А дзе ж яго апанентиы? Іх прысутнасць чыста сімвалічная. Выходзіць, што падзел на “сваіх” і “чужых” усё-такі адбыўся. І як пры гэтым можна сцвярджаць, што акруговыя камісіі былі сфарміраваны ў адпаведнасці з рэкамендацыямі Бюро па дэмакратычных інстытутах і правах чалавека АБСЕ?

ПАСТФАКТУМ

Чатыры апазіцыянеры ўсё ж такі трапілі ў акруговыя выбарчыя камісіі Магілёўшчыны

Пра гэта паведаміў прэс-сакратар старшыні Магілёўскага аблвыканкама **Міхаіл КАВАЛЁЎ** і паведаміў, што чатыры прадстаўнікі апазіцыйных палітычных партый былі ўсё ж такі ўключаны ў гэтыя камісіі. Двое прадстаўляюць Ліберальна-дэмакратычную партыю Беларусі (ЛДПБ) і двое — Камуністычную партыю Беларусі (КПБ).

Многа гэта ці мала — 4 прадстаўнікі палітычных партый на 169 месцаў у акруговых выбарчых камісіях, якім улада дазваляе сачыць за працэсам падліку галасоў падчас выбараў, а таксама ці можна лічыць КПБ і ЛДПБ апазіцыйнымі палітычнымі партыямі, — усе гэтыя высновы мы прапануем зрабіць нашым чытачам самім.

Наталля ГАК.

Ці трапіць Беларусь-партызанка на свята горада?

У выніку вядомых палітычных маніпуляцый прыстойнае і любімае народам свята 3 ліпеня — Дзень Вызвалення ператварылася ў нейкае падабенства гамбургера з “Макдональдса”, у якім усяго пакрысе. Цяпер гэта і Дзень Незалежнасці, і Дзень Рэспублікі, і па-ранейшаму Дзень Вызвалення ў спалучэнні з Днём горада. А паколькі шматзначнасць, шматсэнсоўнасць па вызначэнні “не для сярэдняга розуму”, дык народ просты, паспаліты не заўжды ўяўляе, па якой нагодзе ён куляе чарку і катаецца на каруселях. Узяўшы гэтую небяспечную для дзяржаўнай ідэалогіі акалічнасць да ўвагі, са святочнага “гамбургера” вылучылі адзін з інгрэдыентаў — Дзень горада. Цяпер народ будзе есці яго з асобнай талеркі. Дзень горада адзначаць у верасні.

Магчыма, галоўнай падзеяй свята стане афіцыйнае адкрыццё адбудаванай мінскай ратушы. Ужо недзе з год над аздобаю інтэр'ераў будынка працуюць мастакі. Вядомы жывапісец Уладзімір Тоўсцік піша дзве карціны на сюжэты мінскай мінуўшчыны, рамантычна апявае дабальшавіцкую пару. Мастакі творчай групы “Коўня” — аўтарытэтныя людзі ва ўсім, што датычыць мастацкай апрацоўкі металу, робяць на метале вялікую карту старога Менска. Замоўлены творы майстрам габелену і керамікі. Кіраўніцтва горада вырашыла не аднаўляць гістарычныя інтэр'еры (тым больш, што ніхто дакладна не ведае, як яны выглядалі). Больш плённай падалася ідэя спалучыць гісторыю і сучаснасць — каб вонкавае аблічча было як калісьці, а ўнутры — мастацтва XXI стагоддзя.

Планавалася і скульптурнае аздабленне плошчы перад ратушай, але архітэктары і скульптары не здолелі прыйсці да згоды. Зрэшты, можа і добра, што кансенсусу не атрымалася. Бо ў аўтарскіх калектывах, як кажуць дасведчаныя людзі, панаваў дух “рэтра”, ля ратушы хацелі паставіць фігуры, стылёва і змястоўна блізкія да тых, што на плошчы перад Камароўскім рынкам — тыпы мінчукоў XVIII-XIX стагоддзяў. На маю думку, у такім месцы мусіць быць нешта іншае. Ратуша для еўрапейскага горада — гэта Храм Свабоды, сімвал Незалежнасці. Адпаведна і пляц перад ёю патрабуе сакральных вобразаў.

Аўтар мемарыялу “Беларусь партызанская” на Партызанскім праспекце Валянцін Занковіч спадзяецца, што да Дня горада шматпакутны, як наша краіна, помнік будзе нарэшце дабудаваны і ў гэты дзень адкрыты. Зрабіць гэта да 3 ліпеня чамусьці не паспелі. Недаведзены да ладу мемарыял здзіўляе выпадковых мінчукоў і мясцовых жыхароў сваім “авангардысцкім” выглядам. Што хацеў сказаць аўтар? — пытаюцца яны. Зразумелая рэакцыя. Мастак, дарэчы, ніколі не паказвае гледачу работу, зробленую напалову. Рабіць каментарыі наконт гэтай сітуацыі скульптар адмаўляецца. Кажа, пабачым, што будзе далей...

Пётра ВАСІЛЕЎСКІ.

Крымінальная «крыжаванка»

Надзвычай складаную, накшталт “крыжаванкі”, задачу трэба вырашыць следчым Полацкай пракуратуры. А паставіў гэтую задачу перад імі мясцовы жыхар, затрыманы міліцыяй за крадзеж мабільнага тэлефона. У час допыту злодзей раптоўна заявіў, што хоча добраахвотна прызнацца ў больш цяжкім злачынстве. Паводле яго слоў, некалькі гадоў таму ён забіў чалавека і закапаў труп непадалёку ад старажытнага храма.

Аператыўнікі, якім даручылі зрабіць раскопкі на згаданым месцы, былі, мякка кажучы, здзіўлены, бо ў зямлі аказаліся астанкі... адзінаццаці забітых людзей.

Находка вымушае крыміналістаў распачаць карпатлівую вышукова-экспертную працу па выяўленні праўды. Неабходна як мага хутчэй адказаць на пытанне: ці з'яўляецца “тэлефонны” злодзей яшчэ і забойцам, у якога прачнулася сумленне, або тое, што ён заявіў, — проста недарэчны жарт?

Між іншым, на месцы, дзе знойдзены чалавечыя астанкі, у час гітлераўскай акупацыі Полацка фашысты расстрэльвалі вязняў канцлагера і мясцовых яўрэяў. Так што вытокі змрочнай знаходкі могуць хавацца ў падзеях ваеннага часу. Ёсць і яшчэ адна версія. Не выключана, што злачынца, затрыманы за крадзеж, у свой час сапраўды забіў чалавека і выбраў для яго пахавання зручнае месца, якое дазволіць заблытаць следства, не даўшы яму высветліць асобу забітага.

Сяргей БУТКЕВІЧ.

Народная Воля
7 ЖНІЎНЯ 2004 г.

ПУЛЬС

Каровы-эмігранткі

Апошнім часам на мяжы пачасціліся спробы незаконнага перагону буйнай рагатай жывёлы на продаж з Беларусі ва Украіну.

Як расказалі БелаПАН у прэс-цэнтры Дзяржаўнага камітэта пагранічных войскаў рэспублікі, 2 жніўня на участку Пінскага пагранічнага атрада пагранічны нарад затрымаў 6 беларускіх грамадзян, жыхароў вёскі Дзявін (Брэсцкая вобласць), якія гналі на продаж ва Украіну невялікі статак — 13 кароў. Гэта самая буйная партыя жывёлы, якую замыснікі спрабавалі прадаць за мяжой. Раней пагранічнікі выявілі спробы незаконнага перагону на Украіну адначасова не больш за 3-4 каровы.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ.

Звольніцца за парушэнне дысцыпліны

За парушэнне працоўнай дысцыпліны ў першым паўгоддзі 2004 года было звольнена ў два разы больш работнікаў, чым трапіла пад скарачэнне. Пра гэта паведаміў начальнік галоўнага ўпраўлення палітыкі занятасці і народанасельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь **Мікалай КОХАНАЎ.**

Па статыстыцы Мінпрацы, з 409,1 тысячы чалавек, звольненых у першым паўгоддзі, 21,9 тысячы звольнены за парушэнне працоўнай дысцыпліны. Яшчэ 327,4 тысячы чалавек звольніліся па ўласным жаданні. Астатнія былі звольнены па іншых прычынах.

Павел СВЯРДЛОЎ.

«Запазычанасць па заработнай плаце практычна зведзена да нуля»

Так на сустрэчы з журналістамі сказаў намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Беларусі Валеры Паўлаў.

Праўда, пры гэтым ён прызнаў, што некаторыя гаспадаркі ўсё ж такі не могуць разлічыцца са сваімі працаўнікамі.

"Да тых наймальнікаў, якія своечасова не выплачваюць зарплату, прымаюцца вельмі жорсткія меры адказнасці, — сказаў Паўлаў. — *Што датычыцца сяла, то некаторыя гаспадаркі дагэтуль не могуць разлічыцца са сваімі працаўнікамі..."*

Намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны таксама паведаміў, што ў гэтым годзе *"плануецца павелічэнне заработнай платы ў народнай гаспадарцы да 190—195 долараў, у бюджэтнай сферы — да 170—175 долараў".* І заўважыў, што пакуль толькі *"палова органаў дзяржаўнага кіравання здолела выканаць пастаўленыя задачы па росце заработнай платы".*

Вольга БЕЛАЯ.

Усе — у парк!

Сямейнае свята пад назвай "Сябруем сем'ямі" адбудзецца 7 жніўня ў мінскім парку забаваў "Дрымлэнд".

"Мы б хацелі, каб наведвальнікі бліжэй пазнаёміліся з супрацоўнікамі парку і спадзяёмся падарыць ім вясёлае свята", — зазначыла М.Хількевіч.

Мерапрыемства пачнецца ў 15 гадзін, кошт уваходных білетаў складае 9 тыс. рублёў для дзяцей, 11 тыс. — для школьнікаў і студэнтаў, 15 тыс. — для дарослых.

Лавінія АРЭШКА.

Беларускі турыстычны аўтобус змяніў знешні выгляд

Першы экзэмпляр новай мадэлі турыстычнага аўтобуса будзе выраблены на Мінскім аўтамабільным заводзе да 19 жніўня. Пра гэта на сустрэчы з журналістамі паведаміў дырэктар аўтобуснай вытворчасці аўтазавода (філіял "АМАЗ") **Рыгор Капач.**

Паводле яго слоў, новы аўтобус, распрацаваны па заказе беларускіх турыстычных арганізацый замест састарэлых аўтобусаў для міжгародніх перавозак, што выпускаюцца з 1996 года, будзе мець больш сучасны знешні выгляд. Унутраны інтэр'ер аўтобуса выкананы са спецыяльных фармаваных дэталей, а сучасная сістэма аргаканомікі дазволіць падчас руху вадзіцелю і пасажырам не стамляцца і адчуваць сябе камфортна. Упершыню на аўтобуснай вытворчасці ў гэтай мадэлі будзе прыменены рухавік фірмы "MAN Nutzfahrzeuge AG" магутнасцю 360 конскіх сіл, а таксама дыскавыя пярэднія і заднія тармазы, якія лічацца сёння ў Еўропе самымі перспектыўнымі, бо яны дазваляюць больш эфектыўна тармазіць на спусках.

Кошт новага аўтобуса складзе, у залежнасці ад камплектацыі, ад 175 да 180 тысяч долараў ЗША. Ужо сёлета плануецца распачаць серыйную вытворчасць новых турыстычных аўтобусаў.

Дырэктар АМАЗа таксама паведаміў, што да канца года будзе абноўлена серыя гарадскіх аўтобусаў МАЗ-103, а таксама выпушчаны першы беларускі аэрадромны аўтобус для перавозкі пасажыраў у аэрапорце, у якім дзверы адчыняюцца з абодвух бакоў машыны.

Лавінія АРЭШКА.

КАМАНДЗІРОЎКА

Зглушэлая Глуша

Пасёлак гарадскога тыпу Глуша, што ў 25 кіламетрах ад Бабруйска, радзіма славутага беларускага пісьменніка Алеся Адамовіча, на жаль, цалкам апраўдвае сваю назву. Не так даўно тут працаваў шклозавод і было даволі шматлюдна. Зараз Глуша — гэта ўсяго толькі паўтары тысячы жыхароў, якія жывуць на невялічкай "выспачцы" сярод густых палескіх лясоў. Глуш, ды і толькі!

Амаль у кожнай хаце, як сцвярджае ветэран вайны 88-гадовая Вольга Гарнастай, — самагонны апарат. Пасля закрыцця два гады таму шклозавода працы ў пасёлку амаль ніякай. Пануюць п'янства і крымінал. Многія крадуць амаль усё, што трапляе пад руку, — у сабутыльніка, у нечакана памерлага суседа, у сябра...

Глуша, як, напэўна, і тысячы іншых вёсак і пасёлкаў сучаснай Беларусі, нагадвае вандроўніку трухлявы грыб: звонку нібы прыгожы, (паабапал вуліц — хаты ладныя) а кранеш — рассыплецца...

«Такое жыццё, што плакаць хочацца!»

Былой партызанцы Вользе Мікітаўне Гарнастай за доўгае жыццё шмат прыйшлося паспытаць гора: і ў час ваеннага ліхалецця, калі яна была ў партызанскім атрадзе, дзе атрымала за баявыя заслугі ордэн Вялікай Айчыннай вайны, потым, калі гадавала шасцёра дзяцей, сярод якіх трое прыёмных... Чаго толькі не перажыла і за 40 гадоў працы ў школе. Змянілася 18 дырэктараў.

"Жыццё было цяжкім, але ўсё ж радасным, ва ўсіх была нейкая надзея", — кажа ветэранка. Муж Вольгі Мікітаўны ваяваў з ёй побач у партызанскім атрадзе, памёр ад хваробы ў 1972 годзе...

Якое б пытанне я ні задаваў ёй, думкі бабулькі нязменна вярталіся ў сённяшні дзень: *"Цяпер стала жыць вельмі цяжка, зусім як у вайну. Народ співаецца, крадзе. Нядаўна да мяне прыязджаў зяць з Віцебска, ён там вялікі начальнік на тэлезаводзе "Віцязь". Паглядзеў на ўсё і сказаў, што Глушу нібы разбамбілі — многае зачынена ці ў заняпадзе, спорткомплекс пакрыўся імхом. На месцы лыжнай трасы, якая у Беларусі была другой пасля Раўбічаў, — там зараз "як Мамай прайшоў". Басейн у Глушы таксама быў, клуб будавалі, але не дабудавалі".*

Пасядзеў зяць у цешчы, пасумаваў, а перад ад'ездам у Віцебск напісаў невялічкі вершык пра Глушу.

Проходили здесь лыжные гонки,
От трамплинов и трасс —
лишь следы.
Глуша тонет в реке-самогонке,
И дошла до сумы, до беды.

"А да чаго наша школа дайшла? — абураецца ветэранка. — Вучні мацюкаюцца, як шаўцы. Пытаюся ў настаўнікаў: чаму нічога не робіце? А што мы можам? — бездапаможна разводзяць рукамі. Тады вам няма чаго рабіць у школе, я ім кажу. Збірайце свае манаткі і з'язджайце адсюль... У кожным доме ў Глушы ракой льецца самагонка. З Бабруйскага гідролізнага завода прывозяць сырэц і тут яго разводзяць. Многія ўжо патравіліся... Такое жыццё, што плакаць хочацца!"

Вельмі крытычна мая суразмоўца ставіцца і да старшыні пасялковага Савета Уладзіміра Нікалайчыка, былога міліцыянта, фактычна прызначанага ў Бабруйску. *"Галасаванне ў нас, канешне, было,* — кажа В. Гарнастай, — *але калі б гэта было закрытае галасаванне, то ніводзін не падпісаўся б за Нікалайчыка. Пры адкрытым жа галасаванні хто супраць начальства руку падыме? Ніхто! Баяцца!"*

— Ад чаго ж, па-Вашаму, людзі п'юць? — пытаюся ў бабулькі.

— Ад гультайства. Няма больш чаго рабіць апроч таго, як піць.

— А дзе ж грошы бяруць? П'янства — "хобі" нятаннае...

— Самі гоняць самагон альбо крадуць, прадаюць крадзенае і прапіваюць! Мая суседка нядаўна памерла, дык ужо наступным днём хадзілі каля яе дома нейкія, штосьці вынюхвалі. Потым дом абабралі, усё вынеслі, да алюмініевых лыжак.

— І што яны робяць з тымі лыжкамі?

— Нясуць у прыёмны пункт.

— А там хіба не ведаюць, што ўсё гэта крадзенае? — здзіўляюся.

— А што ім? Галоўнае — абагаціцца!

— А як да Лукашэнкі ставіцеся? — традыцыйна заканчваю размову.

— Я Лукашэнку не падтрымліваю, — адказвае Вольга Мікітаўна. — Шмат хто яму пісаў з Глушы. Подпісы нават збіралі. Ніякага водгуку. Ну чаму ён не адклікаецца? Чаму? Ужо абрыдла чакаць. Нічога добрага не будзе...

Шклозавод як апошняе выратаванне

Наведванне закрытага нядаўна ў Глушы шклозавода, які працаваў яшчэ з царскіх часоў, а дакладней з 1896 года, выклікала ў мяне асацыяцыі з праглядам ваеннай хронікі. Нібы нямецкія "мессершміты" ўсё разбамбілі. Нешта з абсталявання на заводзе ўжо прадалі, штосьці — раскралі, астатняе стаіць іржавае і не прыгоднае для аднаўлення. Тым не менш ахова на заводзе ёсць, нават зарплату атрымлівае, хоць і зусім мізэрную. Увосень, 6 лістапада, праца ліквідацыйнай камісіі прадпрыемства і самой аховы прыпыніцца. Людзі канчаткова будуць выкінуты на вуліцу...

Вось што паведаміла "Народнай волі" **Ніна Малышава,** былы намеснік дырэктара па кадрах ААТ "Шкло-Глуша", цяпер член ліквідацыйнай камісіі: *"Завод збанкрутаваў з-за таго, што рэзка падскочылі цэны на энерганосьбіты і паліва. 400 жыхароў пасёлка, якія працавалі на прадпрыемстве, яшчэ два гады таму былі выкінуты на вуліцу. Сярэдні ўзрост звольненых — 35-37 гадоў. Кадры былі высокакваліфікаваныя! Нават з Расіі да нас шкляры прыязджалі, прасілі наладзіць ім вытворчасць. І вось фактычна ўвесь пасёлак зрабіўся нікому непатрэбны. Калі мы ладзілі сход з удзелам намесніка старшыні Магілёўскага аблвыканкама і суддзі Магілёўскага абласнога суда, мы патрабавалі ад уладаў праграмы працаўладкавання. Нам паабяцалі, што праграма будзе. Потым прыйшла прапанова на некалькі працоўных месцаў на вытворчаці чыпсаў і на пяць працоўных месцаў у прыдарожнай кавярні. А ў нас 400 чалавек без працы!... Усе сталі на біржу, частка выехала ў Расію на заробкі. Астатнія час ад часу наймаюцца да пенсіянераў — капаюць зямлю, сякуць дровы, летам збіраюць суніцы, грыбы. Некаторыя ездзяць у Бабруйск, адзначаюцца ў Цэнтры занятасці, ім прапаноўваюць самыя нізкааплачваемыя месцы ў Бабруйску — на 80 тысяч у месяц. Калі адняць 40 тысяч на дарогу — туды і назад кожны дзень, застаецца ўсяго 40 тысяч. На што жыць? А раней, у 2002 годзе, на шклозаводзе мы атрымлівалі па 300—350 тысяч... Напішыце пра нашы праблемы, можа, якая камісія прыедзе, можа хто дапаможа...".*

Да размовы далучаецца **Ганна Якубоўская,** былы начальнік цэха, зараз таксама член ліквідацыйнай камісіі: *"Пісалі мы лісты і на імя прэзідэнта, і ў Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, і ў аблвыканкам. У адказ — адпіска за адпіскай, перакідваюць па інстанцыях, а каб хто прыехаў і разабраўся — дык не. У службе аховы завода працуюць былыя шклавары, наладчыкі. Хутка мы ўсе будзем не пры справе, беспрацоўныя, пойдзем у Цэнтр занятасці. Як будзем жыць, не ведаем. Жах, сапраўдны жах! Усё жыццё я добра працавала, 15 гадоў аддала гэтаму заводу, а зараз засталася ні з чым..."*

Яўген Малышаў, былы інжынер па ахове працы і тэхніцы бяспекі ААТ "Шкло-Глуша", зараз начальнік аховы: *"Наш пасёлак нагадвае звалку. Смецце не прыбіраецца, аніводнай смятніцы ў пасёлку няма. Жыллё не будуюць...*

У маім узросце я ўжо нікуды не паеду, я хачу спаць з жонкай, а не матляцца па "абшчагах". А мне сёння за няўплату па камунальных плацяжах абразаюць трубу з гарачай вадой. Ды я б рад быў заплаціць, але ж няма чым! Тых бутэлек, што я збіраю, мне не хапае. Я ўжо гатовы кароў пасвіць, рабіць усё, але ж дзе знайсці працу?

"Немцы падчас акупацыі работу шклозавода не спынялі, — дадае былая партызанка Вольга Гарнастай. — *Два разы партызаны падрывалі, а завод працягваў працаваць. Пры цяперашняй уладзе ў мірны час завод стаў. Гэта ж трэба!".*

Былая партызанка Вольга Гарнастай: "Я Лукашэнку не падтрымліваю!"

Зачынены швейная майстэрня і музычная школа.

Шклозавод. Калісьці тут працавалі людзі.

Як сцвярджаюць спецыялісты, каб падняць шклозавод у Глушы, патрэбны немалыя інвестыцыі — каля 6 мільёнаў долараў. Але жадаючых укласці такія грошы на сённяшні дзень няма. Былі два патэнцыйных інвестары — адзін з Германіі, другі з Расіі. Але немец, зрабіўшы дакладныя падлікі і ўлічыўшы палітычную сітуацыю ў краіне, укладваць грошы не рашыўся. Расіяніну з Санкт-Пецярбурга нявыгадныя ўмовы крэдыту выставіў "Беларусбанк", і ён з'ехаў дамоў...

«А што ён можа...?»

Некаторыя пенсіянеры, з якімі мне давялося пагутарыць на вуліцах пасёлка, не звязваюць свае шматлікія праблемы з цяперашнім палітычным рэжымам у Беларусі. На думку ветэрана працы **Земфіры Валавікавай,** *"сёння дзеці канчаюць школу і ім няма куды дзявацца: працы няма, усё памірае. Нават у Бабруйску вельмі цяжка ўладкавацца. Хто вінаваты? Усе вінаваты! І дырэктары завода, якія часта мяняліся, і мы, усе астатнія".*

— Як лічыце, Лукашэнку выберуць на наступных выбарах? — пытаюся ў пенсіянеркі.

— А як жа! Калі не будзе Лукашэнкі, то ў Беларусі будзе Чэчня.

Чаму ў Беларусі будзе Чэчня, жанчына з дзіўным для Беларусі імем Земфіра так і не паведаміла. Раптам замахала рукамі і пайшла ад мяне прэч...

— Дык хто вінаваты? — спрабую ўдакладніць я ў былой настаўніцы Антаніны Ягораўны.

— Толькі не Лукашэнка. А што ён можа зрабіць з гэтай процьмай чыноўнікаў? На наступных выбарах буду зноў галасаваць за яго. Пенсіянераў ён паважае. Раз я пенсіянерка, то я за яго.

— Дык пры яго ж уладзе такі развал у Глушы...

— А ён невінаваты. Ён прыйшоў да разбітых начовак, тут хутка шмат чаго не зробіш. Гэта наша пасялковая, абласная ўлада вінаваты. А ён, Лукашэнка, усё не можа ахапіць, прасачыць.

Бедныя жанчыны! Падаўленыя татальнай прапагандай, якая штодня льецца з тэлеэкранаў і дынамікаў радыё, яны не бачаць альтэрнатывы, а бачаць толькі адзін твар, толькі аднаго "збавіцеля". Ва ўсіх праблемах, нават самых цяжкіх, яны прывыклі вінаваціць толькі мясцовае начальства, а не галоўнага начальніка ў краіне, не саму сістэму. Дарэчы, ніводная з двух жанчын, маіх суразмоўцаў на вуліцы, не згадзілася сфатаграфавацца. Катэгарычна!

Інтэлектуальны ўзровень падае

Дырэктар Камінтэрнаўскай школы г.п. Глуша **Людміла Дылевіч,** прыгожая, немаладая ўжо жанчына, энтузіяст сваёй справы. *"Вучням нашым някепска, я з імі не спрачаюся,* — кажа Людміла Рыгораўна. — *Сярод шасці выпускнікоў школы сёлета чацвёра паступілі ў ВНУ. Намагаемся зарабляць на патрэбы школы самі, дзеці збіраюць металалом, дапамагаюць суседняму калгасу на ўборцы морквы. Праз Цэнтр занятасці ў Бабруйску вучні знаходзяць дадатковы заробак. Дзеці ездзяць у спартыўныя, аздараўленчыя лагеры, сёлета выканкам замест 25 месцаў выдзеліў нам 100, за мяжу выязджаем..."*

У кабінеце дырэктара стаяць бляшанкі з фарбай: пакуль вучні на канікулах, трэба паспець з рамонтам. *"У гэтым вадавароце нам удалося выжыць,* — усміхаючыся, кажа дырэктар. — *Галоўная наша праблема, што людзі з Глушы з'язджаюць, і колькасць дзяцей значна скарачаецца. І з'язджаюць, на жаль, лепшыя людзі, у пасёлку няма працы".*

На пытанне, ці ёсць праблемы ў сувязі з тым, што ў пасёлку рэзка абвастрылася сітуацыя з п'янствам, Людміла Рыгораўна адказала так: *"На дзецях гэта адбіваецца, інтэлектуальны ўзровень іх пакрысе падае, і гэта адчуваецца. Я прачытала недзе, што ў цэлым па краіне падзенне інтэлекта ў год як мінімум на 4%. Думаю, што ў рэальнасці гэтая лічба большая. Людзі разгультаіліся. Многім прапануюць працу, — няхай гэта невялікія грошы, але ж гэта праца... Яны адмаўляюцца, ім працай нічога не рабіць. Ёсць у нас і цяжкасці з некаторымі шматдзетнымі бесталковымі сем'ямі, калі бацькі нараджаюць чарговае дзіця проста дзеля таго, каб атрымаць ад дзяржавы яшчэ адну фінансавую дапамогу..."*

— За тыя 12 гадоў, што Вы кіруеце школай, стала цяжэй ці лягчэй? — пытаюся.

— З дзецьмі значна цяжэй. У іх зараз развіваецца спажывецкі настрой. Дзеці ўжо так працаваць не хочуць, як раней, ды і вучыцца ў іх няма энтузіязму. Асабліва пагоршылася сітуацыя за апошнія тры гады. Чаму дзеці не хочуць вучыцца? Можа, не бачаць, што адукацыя нешта дае? Можа, не бачаць, што гэта забяспечвае ім жыццё, і, наадварот, бачаць, што нярэдка людзі без адукацыі жывуць дастаткова добра? — сама ў сябе пытаецца дырэктрыса.

А з каго, калі задумацца, браць дзецям прыклад, калі часам іх беспрацоўныя бацькі без мэты бадзяюцца па пасёлку ў пошуках чарговай пляшкі? Захочаш тут вучыцца...

«Мараль, духоўнасць — у прыгнечаным стане!»

З пляменніцай Алеся Адамовіча Галінай, якая зараз працуе выкладчыкам у сталічным Педагагічным універсітэце імя М. Танка, мы наведалі магілу славутага беларускага пісьменніка непадалёк ад Глушы. Вялікі камень з кароткім надпісам "Алесь Адамовіч" выклікае ў Галіны ўспаміны пра мінулае: *"У Глушы заўсёды жылі па-сяброўску, нягледзячы на тое, што тут было ажно пяць нацыянальнасцяў — рускія, беларусы, палякі, яўрэі, немцы. Нават калі не ведалі мовы, адзін аднаго ўсё роўна разумелі. І нават вайна не пагоршыла гэткую сяброўскую атмасферу, — ніхто ніколі не зачыняў свае веснічкі на замок. Таму што ведалі: не ўкрадуць. Зараз усё інакш. Крадуць шмат. У красавіку гэтага года нападу падвергся і наш дом. Улады завялі крымінальную справу па факце крадзяжу. Але гэта не крадзеж. Што тут красці — каструлі, тазы? Намалявалі свастыку на сцяне, партызанскую фатаграфію знайшлі ў альбоме і на нож на сцяне павесілі. Абразілі рэчы, якія мелі адносіны да партызанскага мінулага: 17-гадовы Алесь і 19-гадовы Яўген Адамовічы (бацька Галіны —* **А.С.**) *былі падпольшчыкамі, потым абодва пайшлі на вайну. Усе гэта ведаюць..."*

"Зараз у Глушы ўзялі верх новыя адносіны, — наракае Галіна Адамовіч. — *Для многіх людзей мінулае, добрыя, прыстойныя людзі, якія тут жылі, — ніхто і нішто. Мараль, духоўнасць у прыгнечаным стане. Поўны маральны распад! Нашы суседзі, напрыклад, выжываюць нас з нашага роднага дома, кажуць нам: "Вы не павінны тут жыць, таму што нам трэба пашырацца." Мараль у сённяшняй вёсцы адна — абагачацца любым шляхам..."*

Зараз адна з вуліц у Глушы носіць імя Алеся Адамовіча. Раней, яшчэ пры жыцці Васіля Быкава, размова ішла пра тое, каб перайменаваць цэнтральную вуліцу пасёлка Кастрычніцкую ў вул. Адамовіча. Быкаў нават падпісаў адпаведны ліст тагачаснаму старшыні Бабруйскага выканкама спадару Глазу. Але, як сцвярджаюць сведкі, Глаз быў катэгарычна супраць. Сышліся на перайменаванні ў вул. Адамовіча невялічкай вулачкі Школьная. *"І нічога, што на гэтай вуліцы ўсяго пяць дамоў,* — кажа Галіна, — *галоўнае тое, што вуліца Адамовіча ў Глушы вядзе да школы і да храма!"*

«Браня!»

Падчас камандзіроўкі ў Глушу мне, шчыра кажучы, вельмі хацелася б паразмаўляць і са старшынёй пасялковага Савета Уладзімірам Нікалайчыкам, якога так моцна крытыкуюць жыхары. Але тры мае візіты да яго ў рабочы час аказаліся безвыніковымі: альбо я "цалаваў замок", альбо мне казалі, што старшыня паехаў "па справах" у Бабруйск.

"Браня" — так выказалася ў адрас старшыні адна мясцовая жыхарка. На маё пытанне, што гэта азначае, яна паўтарыла: *"Непрабіўная браня! Людзі яго не хваляць..."*

За апошнія два гады ў Глушы закрылі не толькі шклозавод, але і асфальтавы завод, музычную школу, швейную майстэрню, аптэку, пральню самаабслугоўвання, дом быту, цырульню. Хутка зачыняць шпіталь, дзіцячы садок, застанецца толькі амбулаторыя. Недабудаваны клуб стаў ужо помнікам архітэктуры. Як сцвярджае мясцовы люд, моладзі адпачываць няма дзе, на "танцы-обниманцы" яны ходзяць за чатыры кіламетры ў суседняе Дойнічава праз лес, вяртаюцца ноччу. Рынак у Глушы закрылі, таму што нічога не купляюць.

Сцвярджаюць, што ў жыхароў Глушы за гэты год сабралася даўгоў аж на 33 мільёны рублёў толькі па лініі ЖКГ. Тым, хто не плаціць, перакрываюць гарачую ваду, святло. Стадыён, лыжная траса рэспубліканскага значэння, хакейная пляцоўка — усё ў заняпадзе, металічныя канструкцыі пражавелі, драўляныя альбо расцягнуты, альбо згнілі. Пасёлак асуджаны на ціхае знікненне...

Дарэчы, якіх два гады таму ў цяперашняй паўтаратысячнай Глушы было больш за 2200 жыхароў. Адны паўміралі ад старасці, іншых спаліла гарэлка, больш маладзейшыя — з'ехалі ў горад: хто — у Бабруйск, хто — у Мінск. Шмат таннага жылля ў Глушы зараз на продажы. Двухпакаёвая кватэра, напрыклад, каштуе ўсяго 1,5 тысячы долараў, але можна дамовіцца і за тысячу. Але хто ж паедзе ў Глушу, каб набыць там жыллё? Што людзям рабіць у пасёлку, дзе няма працы? Што рабіць у пасёлку, дзе няма надзеі?

Алесь СІЛІЧ,
Фота Уладзіміра ШАРНІКАВА.

Магілёўская вобласць.

Сергей Калякин и Винцук Вечерко объясняют Александру Лукашенко то, чего он не может понять

(Окончание. Начало на 3-й стр.)

— И он же, как я понимаю, привел к расколу как ПКБ, так и БНФ?

С.К.: — В ПКБ не было организационного раскола. Часть членов партии, возглавляемая группой бывших функционеров КПСС горбачевского призыва, ушла из ПКБ, потому что не приняла новой партийной политики, заключающейся в том, что социализм невозможен без демократии, что из урока крушения бюрократической модели социализма, существовавшей в нашей стране до 1991 года, коммунистам необходимо делать соответствующие выводы. Большая часть ПКБ такие выводы сделала и выступила против планов президентской команды подавить в Беларуси демократию и установить авторитарный режим личной власти. Меньшая часть коммунистов затосковала по "сильной руке" и в ноябре 1996 года создала так называемую Коммунистическую партию Белоруссии, а на самом деле — структуру, во всем безоговорочно поддерживающую политику А.Лукашенко.

В.В.: — Организационно не было раскола и в Белорусском народном фронте. В 1999 году на съезде Партии БНФ и ОО "БНФ "Адраджэньне" (мы сохраняем регистрацию и партии, и общественного объединения) было выбрано новое руководство, и Зенон Пазьняк с группой своих единомышленников, не согласившись с этими переменами, создал новую партию, которая называется Консервативно-христианская партия. Почему это произошло? Большая часть наших членов почувствовала, что партия оказывается в политическом тупике из-за своей неспособности или нежелания искать союзников. До того времени, к сожалению, БНФ руководствовался принципом "Кто не входит в нашу организацию — тот обязательно враг". Это был деструктивный подход. В ситуации, когда в стране укрепляется авторитарно-диктаторский режим, замыкаться на себе — означает выступать в роли кухонной оппозиции. Решение Партии БНФ, принятое в 1999 году, — это направление на открытость, на коалиционность и сотрудничество со всеми, с кем можно договориться, это понимание роли прямого разговора с обществом, с народом, это использование современных политических технологий. Иначе говоря, это модернизация партии. И у меня есть субъективное ощущение, что группа З. Пазьняка осталась в атмосфере поздних 80-х — ранних 90-х годов, когда на митинговой волне можно было решать серьезные политические вопросы.

— И все-таки "объединение" ПКБ и Партии БНФ, пусть и модернизировавших свою политику, обескуражило президента своей, как он считает, неестественностью?

В.В.: — Ему как выпускнику истфака Могилевского пединститута не мешало бы знать, что примеры тактического сотрудничества правых и левых партий в мировой и отечественной истории не так уж и уникальны. Еще показательнее — примеры отказа от такого сотрудничества. Как помните, в нацистской Германии левые и правые партии (те же коммунисты, христианские демократы и другие) проявили себя очень "принципиальными" и не смогли найти общего языка. В результате все они оказались в концлагерях и на том свете.

С.К.: — И к той же эпохе относится пример иного рода, когда ортодоксальный коммунист И.Сталин, непримиримый антикоммунист У.Черчилль и умеренный антикоммунист Ф.Рузвельт нашли в себе силы сесть за стол переговоров и создать антигитлеровскую коалицию. То есть вопрос не в том, кто и с кем сотрудничает. Главное — ради чего осуществляется сотрудничество.

— Участники "5+" сотрудничают ради...

В.В.: — Демократической независимой Беларуси, в которой парламентаризм будет признан как способ устройства общества и государственной власти. Это значит, что, избавившись от диктатуры и восстановив нормальную парламентскую систему, мы все, каждая партия, будем обращаться к народу за поддержкой. Исходя из его волеизъявления, Партия БНФ будет либо формировать свое правительство, либо согласится с тем, что страной управляет левое правительство. Каждый будет понимать простую истину: пройдет определенное время и может случиться наоборот. Но никто из нас не будет сажать своих политических оппонентов, проигравших выборы, за решетку.

С.К.: — И только в такой, демократической, Беларуси можно будет решить проблемы подъема национальной экономики и уровня жизни людей. У граждан будет возможность выбирать ту или иную концепцию развития, предлагаемую разными общественно-политическими силами, а у общественно-политических сил будет реальная ответственность за результаты проводимой политики.

Беседовал
Сергей БЕЛОГОРЦЕВ.

ЧТО ПРОИСХОДИТ В МИРЕ

Саакашвили избавится от российских войск в Грузии за несколько лет

Президент Грузии Михаил Саакашвили заявил, что через 3-4 года, когда экономика страны восстановится и абхазскую и южноосетинскую проблемы будет легко разрешить, ни одного российского солдата там не останется. На брифинге после встречи с помощником президента США по вопросам национальной безопасности Кондолиззой Райс в Вашингтоне грузинский президент также сообщил, что не намерен обращать внимание на жесткие заявления из России. "Все эти заявления мы впустили в одно ухо и выпустим через другое. Грузия будет делать свое дело, вернется Абхазия, а про Цхинвальский регион я вообще не говорю, настолько для нас это просто", — пояснил президент Грузии. "Горячие головы в Москве хотят вовлечь Грузию в вооруженный конфликт, но мы этого не допустим. Нам сейчас нужна не война, а развитие экономики, повышение боеспособности, инвестиции. Наши враги знают, что если всего этого мы добьемся, то Грузия перестанет быть легкой добычей", — сказал Саакашвили.

Грузинский лидер в очередной раз призвал россиян воздержаться от поездок в Абхазию. По его словам, если российские туристы все же захотят отправиться туда, то они должны понимать, что вторгаются на территорию иностранного государства. "Абхазия на сегодняшний день не место для отдыха. Это — зона войны, откуда выгнали 300 тысяч грузин. Там туристам делать нечего", — сказал Саакашвили.

Напомним, что накануне президент Грузии отдал приказ открывать огонь и топить все суда, которые попытаются без санкции из Тбилиси подойти к побережью Абхазии. "Так же как грузинские катера без разрешения России не могут появляться в ее территориальных водах, аналогично российские катера без нашего разрешения не могут появляться у побережья Абхазии", — объяснил Саакашвили.

В Украине проверили доходы кандидатов в президенты

Государственная налоговая администрация Украины (ГНАУ) проверила на достоверность 22 декларации кандидатов в президенты. По словам заместителя председателя ГНАУ Сергея Лекаря, в 11 из них ГНАУ были выявлены "ошибки", которые касались недостоверного отображения доходов кандидатов и их семей, недвижимого имущества, корпоративных прав кандидатов, расходов и затрат. При этом Лекарь отказался назвать фамилии кандидатов, декларации которых были нечестно заполнены, ссылаясь на то, что, в соответствии с законом, данную информацию имеет право озвучить только Центральная избирательная комиссия.

Зампредседателя ГНАУ отметил, что в этом году проверка деклараций кандидатов проводилась на более высоком уровне, чем на выборах президента 1999 года. "Мы усовершенствовали организацию работы налоговой службы. Стали использовать больше информационных баз, скоординировали работу подразделений всех министерств и ведомств", — сказал он.

Комментируя "уникальные" декларации, например, как в случае с кандидатом Василием Волгой, годовой доход которого составил 3110 гривен, в то время как по договорам добровольного страхования им было уплачено 18.137 гривен, или как с декларацией Григория Черныша, годовой доход которого составил 292 гривны, но при этом он имеет автомобиль "Nissan Patrol" с объемом двигателя 5000 куб. см., Лекарь отметил, что "многие декларации вызывали в налоговой ряд вопросов".

Эмиссар Масхадова получил политическое убежище в США

Министр иностранных дел Ичкерии Ильяс Ахмадов официально получил политическое убежище в США. Об этом сообщили в Американском комитете за мир в Чечне, сопредседателями которого являются бывший советник президента США по национальной безопасности Збигнев Бжезинский и бывший госсекретарь США Александр Хейг. По данным комитета, американские власти отозвали апелляцию на решение иммиграционного суда в Бостоне, который в апреле этого года распорядился предоставить Ахмадову убежище. В комитете также сообщили, что Ахмадов получил назначение в американском неправительственном фонде National Endowment for Democracy и планирует переехать в Вашингтон, где будет жить и работать.

Российские правоохранительные органы утверждают, что Ахмадов связан с лидером чеченских сепаратистов Асланом Масхадовым и полевым командиром Шамилем Басаевым. В конце 2002 года была выдана санкция на арест Ахмадова по обвинению в подготовке и организации вооруженного нападения на Дагестан, совершенного в сентябре 1999 года. В августе 2003 года российское бюро Интерпола объявило Ахмадова в международный розыск.

Министерство иностранных дел РФ просило американскую сторону учесть позицию России при рассмотрении прошения Ахмадова о предоставлении политического убежища. "Наше отношение к этому пособнику террористов американской стороне известно", — заявил официальный представитель МИДа Александр Яковенко в декабре прошлого года.

Население Литвы одобряет расширение Евросоюза

Дальнейшее расширение ЕС поддерживают почти две трети жителей Литвы, которые наиболее благоприятно относятся к принятию в ЕС Украины в ближайшее время.

Это показал опрос, проведенный по заказу МИД Литвы центром социологических и рыночных исследований.

За дальнейшее расширение ЕС высказались 62,6 процента опрошенных, против — 12,6 процента, не было определенного мнения у 24,8 процента респондентов, сообщил МИД.

В самой большой степени поддерживают расширение ЕС респонденты в возрасте 18—29 лет (67,3%), 50—59 лет (66,7%) и 60—69 лет (68,2%), а также школьники и студенты (76,6%).

Отрицательное мнение о дальнейшем расширении ЕС высказали преимущественно респонденты в возрасте 40—49 лет (14,9%), респонденты с высшим образованием (18,3%), а также те, у кого доходы на одного члена семьи превышают 501 лит (19,9%).

Как показал опрос, больше всего респондентов поддерживают принятие в ЕС в ближайшее время Украины, Турции, Хорватии, Молдавии и Грузии, тогда как мнения относительно вступления в ЕС Беларуси, Армении и Азербайджана разнятся.

За вступление Украины в ЕС в ближайшее время высказались 36,9%, Турции — 31,8%, Хорватии — 31,7%, Молдавии — 24%, Грузии — 20,3 процента опрошенных.

Программист «Аль-Кайеды» рассказал, как террористы используют Интернет

Задержанный в Пакистане программист "Аль-Кайеды" рассказал, как террористы используют Интернет. По сведениям источника в правительстве США, 25-летний специалист по компьютерам Мухаммад Наим Нур-Хан, задержанный в Пакистане по подозрению в связях с террористами, рассказал следователям, что для связи члены "Аль-Кайеды" использовали веб-сайты и электронную почту в Турции, Нигерии и областях, занятых пакистанскими племенами. Каждый адрес электронной почты использовался только один или два раза. Если информация, о которой шла речь, была очень опасна, то адрес использовался только один раз. Часто для доставки компьютерных дисков с сообщениями использовались курьеры. После того как сообщения были прочитаны, файлы уничтожались.

Судан пригрозил ООН джихадом

В Судане расценили принятую Совбезом ООН резолюцию по урегулированию кризиса в провинции Дорфур как объявление стране войны. Об этом заявил в интервью газете "al-Anbaa" генерал Мухаммед Башир Сулейман. Он также сказал, что армия Судана готова отразить "и на земле, и в воздухе" любое вторжение иностранных вооруженных сил на территорию страны. "Мы объявим врагам джихад", — резюмировал генерал. По мнению генерала Сулеймана, 30-дневный срок, который Совбез ООН дал Судану на разоружение группировок арабских боевиков, в том числе наиболее известной, "Джанджавид", выбран неслучайно: это оптимальное время для подготовки к войне. Он призвал суданцев готовиться к "интервенции": "Мы не будем встречать американцев с цветами и флагами".

Вооруженный конфликт в Дарфуре, в котором участвуют повстанцы, принадлежащие к этническому меньшинству, и суданская армия, длится уже 17 месяцев. За это время погибло более 50 тысяч мирных жителей. Около 1,2 миллиона беженцев покинули свои дома, однако остаются в стране. Приблизительно 120 тысяч человек отправились в Чад. Каждый день на границу прибывает от 30 до 100 беженцев. Вынужденные переселенцы страдают от голода. Гуманитарная помощь ООН покрывает их нужды только на треть.

ЛЮБОПЫТНО

Арнольда Шварценеггера разоружили

Достигнуто соглашение между губернатором штата Калифорния Арнольдом Шварценеггером и фирмой Ohio Discount Merchandise, которая производила кукол-болванчиков с его внешностью. Компания Ohio Discount Merchandise, возглавляемая братьями Тоддом и Тоби Босли, начала выпускать кукольных Шварценеггеров в марте 2004 года. Кукла-болванчик изображала бывшего актера в деловом костюме и с автоматом АК-47 в руках. В апреле 2004 года юридическая фирма Lavely & Singer, представляющая интересы Шварценеггера, предъявила братьям Босли иск, в котором потребовала от них немедленно прекратить производство таких кукол, изъять их из всех магазинов и выплатить губернатору Калифорнии соответствующее вознаграждение за использование его образа.

Согласно новому соглашению, Ohio Discount Merchandise может продолжить производство кукол актера и губернатора, но уже без оружия в руках. В свою очередь, компания-производитель согласилась жертвовать часть прибыли от продаж куклы благотворительному фонду Арнольда Шварценеггера.

"Мы довольны таким разрешением ситуации и с нетерпением ожидаем выпуска обновленной куклы-болванчика", — заявил Тодд Босли, совладелец Ohio Discount Merchandise. Мартин Сингер, адвокат Шварценеггера, сообщил, что губернатор также рад прекращению неправомочного использования его изображения и вполне удовлетворен достигнутым соглашением.

Прогулка тигра по Нью-Йорку привела к крупной автоаварии

Из цирка в Нью-Йорке сбежал тигр. Перед тем как его удалось поймать, он стал причиной крупного ДТП, в результате которого пострадали пять человек, в том числе ребенок. 7-летний белый тигр по кличке Аполло сбежал из флоридского цирка-шапито Cole Bros. Circus, прибывшего в Нью-Йорк на гастроли. По словам представителя администрации Форест-парка, на территории которого разместился цирк, тигр сбежал, когда его перемещали из маленькой клетки в большую. На какое-то время между клетками образовался достаточно широкий зазор, и 200-килограммовый тигр вырвался на свободу.

Аполло спокойно прогуливался по парку, не проявляя агрессии по отношению к ньюйоркцам. Однако, когда он вышел на улицу Джеки Робинсон Паркуэй, там произошло крупное ДТП с участием нескольких автомашин. При этом пять человек получили легкие повреждения. Поймать тигра удалось в районе Куинз. Аполло улегся на улице, и шестеро полицейских окружили его. Вскоре к месту происшествия прибыл укротитель из цирка, который и загнал тигра обратно в клетку.

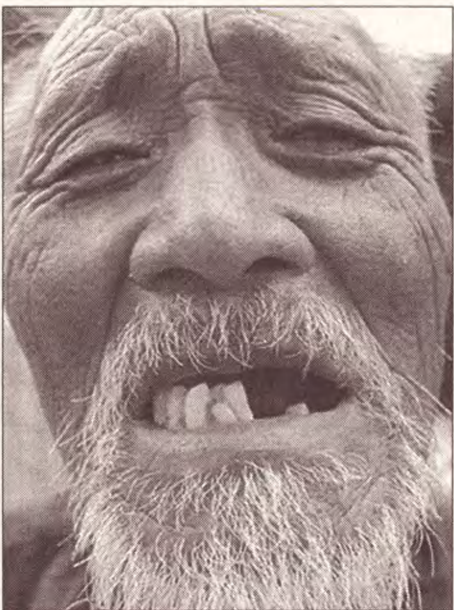
Фотовзгляд

После совершенных нападений значительно усилена охрана христианских церквей в Багдаде.

Членов национал-большевистской партии забросали землей на акции протеста в центре Москвы.

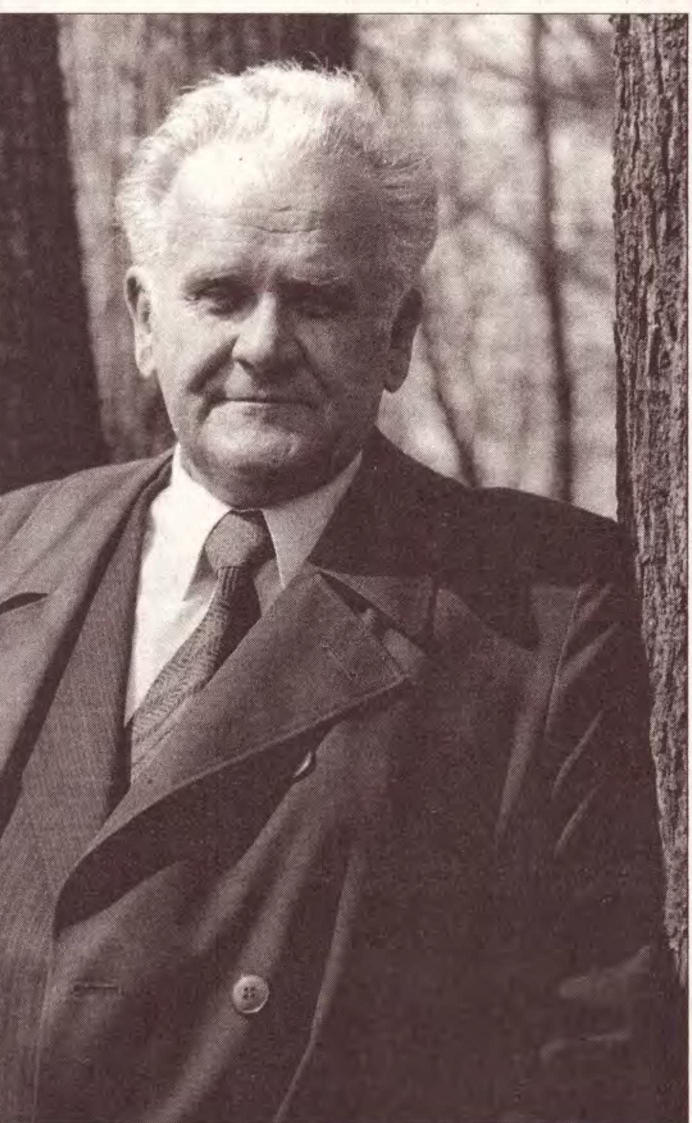

Больше половины китайцев, живущих в сельской местности, никогда в жизни не чистили зубы.

НАРОДНАМУ ПІСЬМЕННІКУ ЯНКУ БРЫЛЮ — 87 ГОД!

Ці-шы-ня...

Менавіта так — па складах-акцэнтах напісаў гэтае слова Янка Брыль, нібыта здымаючы капялюш перад дзівосным момантам у жыцці прыроды і чалавечай душы

...Толькі што прайшоў ліпеньскі дождж, *"і засталася такая ўрачыстая ціш, што кветкі цыніі — гляджу, прысеўшы на ганку, — стаяць на сваіх высокіх сцяблінках так непарушна, што самому хочацца застыць, суцішыцца ў пытанні: а што гэта такое — ці-шы-ня?"*

Гартаеш нетаропка, старонку за старонкай, апошнюю брылёўскую кнігу **"БЛАКІТНЫ ЗНІЧ"**, і разам з глыбокім і мудрым творцам сам сабе задаеш пытанні аб сэнсе і сутнасці найгалоўных каштоўнасцяў быцця, дзе ўзвышанае і зямное знітаваны ў адно непарушнае цэлае. І п'еш спатольную чысціню і свежасць кожнага слова, што адкрывае дзверы ў найтанчэйшы духоўны свет непараўнальнага Мастака, які не стамляецца сам здзіўляцца адкрыццям дагэтуль нязведанага ў гэтым старым-старым, старым свеце — а значыць, здзіўляць і радаваць чытача.

Такія яго "Блакітны зніч", кніга, выпушчаная ў гэтым годзе мінскім выдавецтвам "Про Хрысто" неблагім па нашым часе тыражом у 3000 асобнікаў, і ўсё, што выйшла з-пад пяра народнага пісьменніка Беларусі больш чым за 60 год багатай плённай працы на абсягах нацыянальнай літаратуры: перакладзеныя на многія мовы свету шматлікія кнігі прозы, у ліку якіх самабытнейшыя аповесці **"Ніжнія Байдуны"** (1975), **"Золак, убачаны здалёк"** (1979), раман **"Птушкі і гнёзды"** (1963), кнігі лірыка-філасофскіх мініяцюр, эсэ і апавяданняў **"Жменя сонечных промняў"** (1965), **"Вітраж"** (1972), **"Сёння і памяць"** (1985), **"Пішу як жыву"** (1994), **"Дзе скарб ваш"** (1997) і іншыя творы, якія немагчыма не любіць. Бо непараўнальнасць, непаўторнасць яго народжанага ў глыбіні душы слова, якое праменіцца дзівосным і ціхім святлом, саткана — і, дзякуй Богу, тчэцца, тчэцца і тчэцца — не з нейкіх эфектных прыдумак, а з праўды паўсядзённага — асабістага і навакольнага — жыцця з яго спляценнем трагічнага і смешнага, радаснага і пакутнага.

Прыкмечаныя трапным вокам і прапушчаныя праз магічны крышталь таленту звычайныя, будзённыя дробязі, спыненыя памяццю імгненні, назіранні і ўражанні, часцей за ўсё нязначныя для затурканага тлумнай мітуснёй чалавека, раптам успыхваюць россыпам залацінак красы і мудрасці, вырастаюць у пераканаўчы мастацка-філасофскі вобраз часу, пераліваюцца ў гранічна-шчырую споведзь шмат перажыўшага і зведаўшага сэрца. Нездарма ж Іван Антонавіч, маючы на ўвазе простыя, але фундаментальныя рэаліі жыцця, згадвае прызнанне вялікай рускай паэткі Ганны Ахматавай: *"Когда б вы знали, из какого сора растут стихи..."*. Нездарма з такім трапяткім пачуццём замірае ён у момант цішыні, якой нам так нестае ў віхуры сённяшніх шалёных рытмаў.

У цішыні зараджаецца вялікае — думка, слова, справа, азарэнне. І характэрная для пісьменніка знешняя сцішанасць дару пры важкай сэнсавай насычанасці сказанага літаральна заварожвае ў ягоных творах. Вось хаця б некалькі фрагментаў з "Блакітнага зніча".

* * *

"Начное бяссоннае бачанне — аднаго за адным. Вялікае, гожае поле свежай раллі. Старонка таннай газеціны. Некралог памерам — запалкавы карабок. Скупымі, халоднымі словамі загматана жыццё аратага, які — я ведаю — любіў сваю святую справу. І з конямі, і з трактарам. Зноў вялікае, гожае поле... Ужо даўно без яго..."

***

Каторую ўжо раніцу з крутога павароту дарогі бачу вялікі барвяны шчыт нізкага сонца — праз рэдка-лісцяную крону старое ліпы. Летась асірацелай, калі буран абярнуў з яе таксама старую, груваcткую ад бясконцых вясновых рамонтаў буслянку. І не пустую, а з нялётнай моладдзю, якую мы, суседзі, дружна шкадавалі, асабліва дзеці".

І трухканне божай кароўкі па ганку, і даўняя бядота дзяўчыны-аднавяскоўкі Віліты, якой ужо няма на свеце, і ўзноўленыя дзеля гістарычнай праўды прыгоды маладога пасланца партызанскага атрада Янкі Брыля на знакаміты партызанскі парад у Мінску летам 1944-га, і ўсё, такое важнае для пісьменніка, робіцца важным і цікавым для ўдзячнага чытача. Бо, кажучы словамі творцы, *"ніколі гэта не позна — пазнаваць сапраўднае. Хоць і лепш было б пабагацець раней".*

*А вось і самы шчымлівы, хвалюючы, пяшчотны матыў кнігі: "Над саснова-бярозавым лесам на ўзгорках, над неаглядным шматлюддзем помнікаў у шырокай, з лагодным спадам даліне далекаватых прыгарадных могілкаў ужо не **ёй** спявае сонечны, з белымі хмаркамі верасnёвы блакіт.*

*Апошняе месца на роднай зямлі я аплаціў на дваіх рублямі, загадзя сабранымі з дзвюх ветэранскіх пенсіяў ды з маіх, жабрацкіх сёння, літаратурных заробкаў, так увайшоўшы ў незалежна-свабодны спакой на душы ад таго, што вось і ведаю, куды і да каго пайду. А ўжо **калі** ды **як** — нікому ж такога ведаць не дадзена..."*

Гэта — пра невымерную і незваротную страту: хутка год, як не стала любай жонкі, найадданейшай сябрыны і дарадцы Івана Антонавіча, адукаванейшай і найгаспадарлівай, ды што там — проста цудоўнай жанчыны — Ніны Міхайлаўны Брыль. На яе магілу пад Мінскам леглі прывезеныя з наднёманскага лецішча прыгожыя астры, якія садзіла яна ж сама, вечна нястомная руплівіца.

У пісьмах, датаваных з восені 44-га і змешчаных у раздзеле "Нашы разлукі", з ласкі пісьменніка мы дакраналіся да святога, глыбока асабістага, што не знікала ў бязлітасным патоку часу і ўзнімае чалавека над безданню выпрабаванняў, скрухі і нават самой смерці. Каханне — адно на ўсё жыццё, непрыдуманае і непрыхарошанае. Каханне, што не патрабуе спляцення прыгожых слоў і ціха, але непагасна свеціцца блакітным знічам у простых аповедах пра простыя, празаічныя рэчы (іх больш чым хапала ў той неўладкаваны, цяжкі пасляваенны час, які разлучаў закаханых). І толькі звароты мужа і жонкі адно да аднаго — **"Ты, Табе, Цябе"** — нязменна з вялікай літары — гавораць аб не сказаным тады ў словах.

Але яны міжволі прыходзяць зараз, у цішыні душэўнай самоты чалавека, які толькі што сустрэў свой 87-ы дзень народзінаў без дарагой Ніны Міхайлаўны. *"...У сціпленькай красе блакітна ўрачыстых знічаў каля букета новых кветак у душы ажывала, жыло адчуванне высокага, чыстага, вечнага неба сусвету над змрочна прыціснутай хмарамі грэшнай, любай зямлёю"...*

Не, што ні кажыце, а як бы хто ні пнуўся — ніколі і нікому не абвергнуць сказанае аднойчы Янкам Брылем перад сябрамі па пяры: *"У нас ёсць літаратура. У нас яна будзе — вялікая беларуская літаратура на нашай багатай ды прыгожай, несмяротнай мове".*

Новага Вам творчага плёну, дарагі Іван Антонавіч, добрага здароўя і доўгіх год на радасць нам усім, хто лічыць за гонар і шчасце жыць з Вамі ў адным часе, і хто прыйдзе за намі.

Святлана КЛІМЕНЦЕНКА.

Дареным коням пересчитали зубы

Белый дом отчитался за подарки, полученные в 2003 году от зарубежных обожателей. В списке и очень дорогие, и очень странные подношения. В год войны с Ираком Бушу и его окружению дарили много золота и сырое мясо. Российский президент сделал не самый дорогой, но, наверное, самый культурный подарок.

Реестр подарков Белому дому за 2003 год обнародовал госдепартамент США. Документ сам по себе очень интересный. Любопытен уже сам список дарителей. Это главным образом союзники США по антитеррористической коалиции. Лидеры Франции и Германии в этом году Буша, понятное дело, не одаривали. Это с лихвой компенсировал наследный принц Саудовской Аравии Абдалла бен Абдель Азиз. Он буквально озолотил Белый дом. Первая леди получила от него гарнитур из драгоценных камней стоимостью в 95,5 тысячи долларов — бриллиантовые и сапфировые серьги, браслеты и ожерелья. В гарнитуре было так много предметов, что агентство "France-Presse" даже решило, что часть украшений предназначалась дочерям президента, Дженне и Барбаре. Бушу кронпринц презентовал каминные часы, отделанные серебром и золотом. Они оценены в 8,5 тысячи долларов. Примечательно, что ключевые чиновники кабинета Буша тоже получили подарки от кронпринца. Советник Буша по нацбезопасности Кондолиза Райс получила от саудовской королевской семьи скульптуру лошади стоимостью 3 тысячи долларов. Вкладывал ли принц какой-то смысл в свой подарок, сказать трудно. Но во многих странах лошадь считается символом энергии, жизненной силы, красоты и власти.

Госсекретарь США Колин Пауэлл получил от принца Абдаллы тоже символический, хотя и скромный по сравнению с бушевскими подарок. Ему презентовали нож для резки бумаги стоимостью 1,5 тысячи долларов.

Щедрым дарителем оказался еще один союзник США по борьбе с терроризмом — итальянский премьер Сильвио Берлускони. Общая стоимость его подарков Белому дому превысила за 2003 год 35 тысяч долларов. Драгоценности и памятные сувениры получили все члены семьи Буша, руководитель аппарата сотрудников Белого дома Эндрю Кард и глава Пентагона Дональд Рамсфельд. Самый же необычный подарок хозяевам Белого дома преподнес президент Аргентины Нестор Киршнер. Его страна переживает нелегкие времена, бюджет явно не предусматривает щедрых презентов иностранным лидерам. Очевидно, поэтому Киршнер привез в США, что называется, натуральный продукт. Белый дом получил от него 150 кг ягнятины.

Мясо предназначалось непосредственно Бушам, но обозреватели сомневаются, что первая чета США питалась этим мясом. Дело в том, что все подарки, полученные Белым домом (мясо, как видно, не исключение), передаются в собственность правительства. Вероятнее всего, аргентинскую ягнятину передали каким-нибудь благотворительным организациям.

На фоне щедрых дарителей, кстати, выгодно выделяется российский президент Владимир Путин. Он нашел способ продемонстрировать, что в России в цене духовные ценности. Его презент Белому дому — коллекция оригинальных акварелей с портретами всех 43 президентов США. Коллекция заключена в книгу красного бархата и украшена драгоценными камнями. Стоимость подарка российского президента, конечно же, не сравнится с саудовскими подношениями. Всего-то 45 тысяч долларов.

Gazeta.ru

Еўрасаюз абараняе ЕГУ

Еўрапейскі Саюз сур'ёзна занепакоены з нагоды "жорсткага ўдару", які беларускія ўлады нанеслі па Еўрапейскім гуманітарным універсітэце (ЕГУ) — *"увасабленні прынцыпаў свабоды адукацыі"* і *"цудоўным прыкладзе адданасці сапраўды еўрапейскім каштоўнасцям у пытаннях выкладання і даследчых праграмах".* З такой заявай ад імя Еўрапейскага Саюза выступілі Нідэрланды, якія зараз старшынствуюць у гэтай арганізацыі.

У дакуменце асуджаюцца факты ціску беларускіх уладаў як на ЕГУ, так і асабіста на рэктара універсітэта Анатоля Міхайлава. Нядаўнія крокі, зробленыя ў дачыненні да ЕГУ, расцэньваюцца як "частка стратэгічнага плана, накіраванага на выкараненне патэнцыяльных крыніц іншадумства".

Краіны ЕС лічаць, што такія крокі выкліканы *"палітычнымі меркаваннямі"* і імкненнем *"задушыць грамадзянскую супольнасць падчас падрыхтоўкі да кастрычніцкіх парламенцкіх выбараў".*

У заяве ЕС адзначаецца таксама, што меры, якія прымаюцца беларускімі ўладамі ў дачыненні да ЕГУ, *"ляжаць у жорсткай супярэчнасці з дэклараванымі намерамі Беларусі"* працаваць над паляпшэннем адносінаў з Еўрасаюзам. ЕС папярэджвае Беларусь аб магчымых негатыўных наступствах такой палітыкі і *"настойліва заклікае беларускія ўлады да перагляду сваёй пазіцыі".*

Юрый ДАВІДОЎСКІ.

У Нарвегію — з песняй!

Да 16 жніўня прымаюцца заяўкі для ўдзелу ў Нацыянальным дзіцячым конкурсе "Песня для Еўрабачання", які праводзіцца ў мэтах адбору песні і выканаўцы для прадстаўлення Беларусі на дзіцячым конкурсе песні Еўрабачання ў Нарвегіі (горад Лілехамер) 20 лістапада гэтага года.

Арганізатарамі конкурсу з'яўляюцца Нацыянальная дзяржаўная тэлерадыёкампанія і Міністэрства культуры краіны.

Песня, якая бярэ ўдзел у конкурсе, павінна складацца з вершаў на адной з дзяржаўных моў Рэспублікі Беларусь і музыкі, якія не павінны быць рэалізаваныя камерцыйна. Выкананне кампазіцыі павінна доўжыцца не больш за 2 хвіліны 45 секунд і не менш за 2 хвіліны 30 секунд. Аўтар песні павінен узяць удзел у яе выкананні на сцэне ў якасці вакаліста ці інструменталіста.

Да ўдзелу ў конкурсе дапускаюцца выканаўцы, якім на момант падвядзення вынікаў конкурсу павінна быць не менш за 8 і не больш за 15 гадоў, якія з'яўляюцца грамадзянамі Рэспублікі Беларусь або жывуць у краіне не менш за два з паловай гады.

Заяўку трэба накіраваць каштоўнай бандэроллю на адрас: 220807, Мінск, вул. Макаёнка, 9, Белтэлерадыёкампанія, з паметкай "На конкурс "Песня для Еўрабачання". Апошні дзень прыёму заявак — 16 жніўня.

17—20 жніўня прафесійнае журы падвядзе вынікі спаборніцтва і адбярэ не больш за 10 песень, якія будуць выкананы на гала-канцэрце конкурсу "Сузор'е надзей". Па выніках тэлефоннага галасавання і галасавання журы вызначыцца песня-пераможца. Яе выканаўца возьме ўдзел у дзіцячым конкурсе песні Еўрабачання ў Нарвегіі.

Юлія ЦЯЛЬЦЕЎСКАЯ.

Народная Воля

7 ЖНІЎНЯ 2004 г.

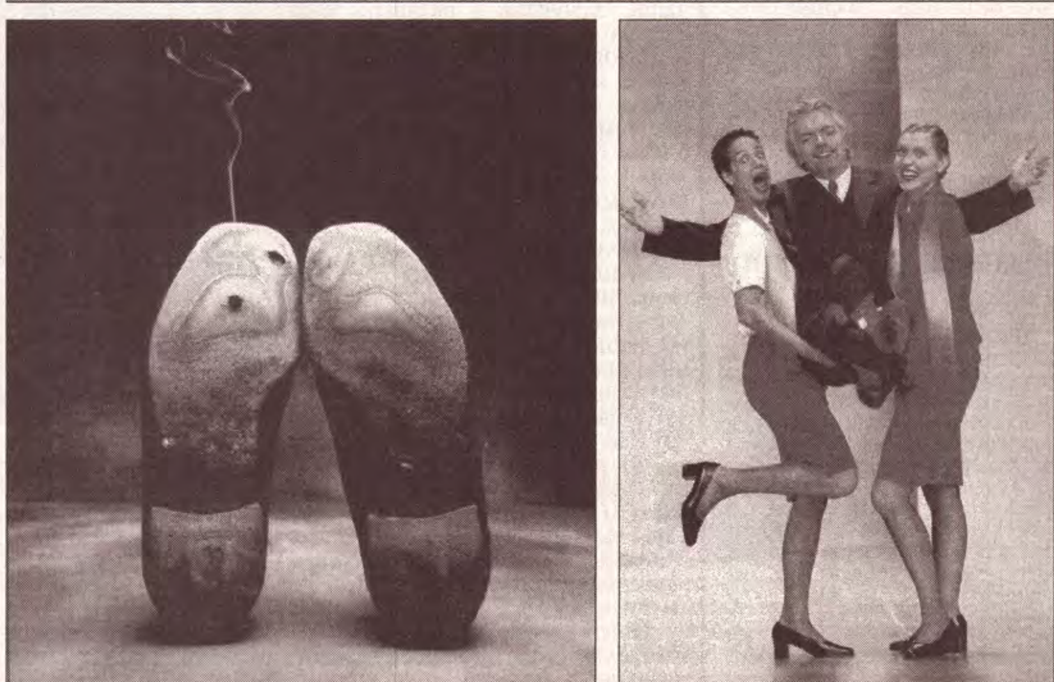
Я милую узнаю по походке

Определить характер малознакомого человека — дело непростое, но очень интересное. Психологи могут многое рассказать об особенностях человеческой психики по почерку, манере говорить и даже по... подметке обуви.

"Людмила Прокофьевна! Ну как вы ходите: вся отклячится, скукожится, как старый рваный башмак, и чешет на работу, будто сваи заколачивает!" — так охарактеризовала походку своей начальницы героиня Лии Ахеджаковой в кинофильме "Служебный роман". А заодно и показала, как нужно правильно ходить, — поднять голову, гордо расправить плечи — и вперед! Однако походку, как утверждают психологи, изменить невозможно — разве что на некоторое время. Не секрет, что каждый человек имеет свою характерную манеру двигаться, выработанную с детских лет и ставшую его своеобразной визитной карточкой. Оказывается, походка может быть обязательной и произвольной, почти как программы выступлений у фигуристов! Обычно обязательная часть "исполняется", когда хочется произвести впечатление на окружающих, понравиться или просто вспоминается мамино правило: "Не сутулься! Ступай гордо!" Другое дело — произвольная часть. Именно в ней, по мнению психологов, и раскрываются особенности естественной походки, отражающие индивидуальные черты характера. Одни семенят, другие идут семимильными шагами, как Кот в сапогах, третьи гордо "несут" себя, высоко подняв голову, четвертые "тянут носок", как будто исполняют цыганочку с выходом, а пятые "летят", высекая каблуками искры из асфальта. С изменением походки (даже на небольшой промежуток времени) может меняться и характер человека. Швейцарские психологи провели интересный эксперимент. Его участникам было предложено в течение часа копировать походку людей, которые должны были двигаться впереди (на расстоянии 10 м от "копирующих") по аллеям парка. По окончании эксперимента "копирующие" поделились своими ощущениями. Большинство участников признались, что такого сильного дискомфорта они никогда не испытывали — если первые десять минут подражание казалось забавным, то за оставшееся время это занятие превратилось в настоящее мучение. Копирующим казалось, что они перестали быть самими собой и превратились в других людей. Один из участников просто "сошел с дистанции" через полчаса после начала опыта и "осел" в близлежащем ресторане. Позже он признался, что, "копируя" походку другого человека, он вдруг понял, что перестал бояться собак (при виде этих животных он с детства испытывал панический страх). А еще ему очень захотелось выпить кружку темного пива, которое никогда ему не нравилось. Самое интересное, что человек, чью походку он изображал, держал дома целую псарню, а темное пиво называл "райским напитком".

Конечно, особенности походки отражаются на том, как снашивается обувь. Швейцарские психологи даже разработали оригинальную методику определения психологического портрета человека по его подметке и назвали ее скарпологией. К примеру, если подошва стерта на носке, а каблук с внешнего края, то владелец такой обуви не любит напрягать себя обязательствами, неамбициозен, влюбчив, забывчив и, видимо, по этой причине поздно вступает в брак. Подошва, потертая посредине, и каблук, изношенный с внутреннего края, говорят о том, что их хозяин легко поддается чужому влиянию, склонен к компромиссу, трудолюбив, обожает природу и с трудом расстается с деньгами. Если на подметке под большим пальцем вот-вот образуется дыра, это верный признак решительного характера. Для таких людей не существует непреодолимых преград на пути к цели, они благородны, любят животных, не верят в гороскопы, никогда не занимаются благотворительностью и редко дают деньги в долг. Если подошва и каблук стерты одинаково, то владелец такой обуви — человек энергичный и деятельный, отзывчивый и великодушный, способный достичь многого на службе благодаря своему трудолюбию, точности и уравновешенности. Подметка, сношенная с наружного края, — показатель прямого и решительного характера, хорошего вкуса, практичности и аккуратности, доходящей до занудства. А вот потертость на внутреннем крае подошвы характерна для людей слабовольных и необщительных, но отличающихся развитым умом. Скарпологи уверяют, что новая методика намного точнее хиромантии и к тому же проста в освоении в отличие от графологической экспертизы или дедуктивного метода Шерлока Холмса.

Татьяна ЧУХРОВА.

Дыра под большим пальцем — верный признак решительного характера.

Если подошва стерта на носке, а каблук с внешнего края, то владелец такой обуви влюбчив, забывчив и неамбициозен.

АЛІМПІЯДА-2004

Чатырохногія жыхары алімпійскай вёскі

Арганізатары Алімпіяды аб'явілі сапраўдную вайну бяздомным сабакам, пасля таго як гэтыя жывёлы знайшлі прытулак у алімпійскай вёсцы. Першымі на чатырохногіх суседзяў паскардзіліся прадстаўнікі дэлегацыі Вялікабрытаніі.

Арганізатары Алімпійскіх гульняў звярнуліся за дапамогай да мясцовых уладаў, а таксама да прадстаўнікоў служб па абароне жывёл. Па словах прэс-аташэ арганізацыйнага камітэта Захаратаса, жывёл вылечаць, кастрыруюць і адпусцяць на свабоду па заканчэнні Алімпіяды.

Зараз па афінскіх вуліцах гуляюць тысячы бяздомных сабак, і ўлады горада былі вымушаны стварыць спецыяльную камісію па адлове і лячэнні жывёл. Дарэчы, гэтая праблема набывае маштабы стыхійнага бедства. Арганізатары Алімпіяды спадзяваліся на тое, што спартсмены не сутыкнуцца з гэтай праблемай, аднак сабакі змаглі трапіць на тэрыторыю алімпійскай вёскі, нягледзячы на тое, што гэты аб'ект ахоўваюць сотні паліцэйскіх.

Ахова перастаралася...

Улады Афін распачалі расследаванне ў адносінах да супрацоўнікаў службы бяспекі, якія збілі двух мексіканскіх тэлежурналістаў. Прадстаўнікі СМІ спрабавалі зняць афінскі порт, дзе будуць стаяць як мінімум восем караблёў-гатэляў. Дарэчы, на адным з такіх караблёў падчас Алімпіяды будуць жыць і прадстаўнікі беларускай дэлегацыі.

Арганізацыйны камітэт ужо прынёс свае прабачэнні за гэты інцыдэнт.

Між іншым, афінскія ўлады даволі сур'ёзна паставіліся да гарантавання бяспекі, у тым ліку і ў гарадскім порце. Да слова, у Афінах знаходзяцца мінныя тральшчыкі і вайсковыя караблі. Забеспячэнне спакою падчас Алімпіяды абышлося грэкам у 1,2 мільярда еўра.

Алімпійская паходня працягвае сваё падарожжа

Эстафета алімпійскага агню, які будзе запалены на галоўным алімпійскім стадыёне, працягвае сваё падарожжа па Грэцыі. Пакінуўшы астравы Эгейскага мора, алімпійская паходня дасягнула мацерыковай часткі краіны. На сённяшні дзень алімпійскі агонь пераадолеў звыш 146 кіламетраў, яго пранеслі дзве сотні чалавек.

Большая частка квіткоў яшчэ не рэалізавана...

Большая частка квіткоў на алімпійскія спаборніцтвы дагэтуль не рэалізавана, пра гэта паведаміў кіраўнік прэс-службы аргкамітэта "Афіны-2004" Міхаліс Захаратас.

"З 5,2 мільёна квіткоў прададзена толькі 2,2 мільёна", — сказаў ён. Паводле яго слоў, нягледзячы на тое, што большая частка квіткоў яшчэ не распрададзена, ужо рэалізаваны 87% квіткоў на паўфінальныя і фінальныя спаборніцтвы Алімпіяды.

Падрыхтаваў **Віталь ГАРБУЗАЎ.**

ШАШКІ

Геаметрычная ідэя

Класіфікацыйны конкурс-15 працягваем пятым заданнем — міні-канцоўкай з геаметрычнай ідэяй майстра спорту з Наваполацка Пятра Шклудава на яго прызы:

Белыя: a3, f2, f4, h2, h4 (5).

Чорныя: a5, e7, f6, f8, g7 (5).

Выйгрыш (два ачкі). Калі ёсць натхненне, паспрабуйце камбінацыйную задумку аўтара паказаць у больш яркіх фарбах.

Удзельнікі нашых папярэдніх конкурсаў могуць пачаць з гэтага задання.

Тэрмін для адказаў — традыцыйныя два тыдні. Чакаем іх па адрасе: **220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а, рэдакцыя газеты "Народная воля", "Шашкі".**

Супаставім рашэнні

Праверце, калі ласка, рашэнні пазіцый, змешчаных 17 чэрвеня.

"Дамка супраць простых". Заданне № 12 класіфікацыйнага конкурсу-12 (Д.Камчыцкі): a7 (f6 A) d2 (g5) h4 (b6) h8 (g1) f6 (g3) e3x. A (d6) ef2 (e3 B) g1 (c5) a7 (e3) g1, f2x. B (b6) h6, e3x. "Дванаццаты конкурс быў для мяне нялёгкім выпрабаваннем, — піша Аляксандр Янчук — наш пастаянны падпісчык з Камянца. — Кампазіцыі Д.Камчыцкага неардынарныя, шматпланавыя, багатыя па змесце, цікавыя складанасцю рашэння".

"Кампазітару — 40" (А.Кагоцька): **№ 1** — c7, c7, c3x; **№ 2** — b2, e3, c5, g3, h8x; **№ 3** — g7, d6, f8, c3, g5, b4x. Але магчыма 5.f:e1x. Убачылі В.Масквіч, А.Ляхоўскі, У.Сапяжынскі, А.Перавознікаў, М.Гельман, М.Гардзіеўскі, А.Янчук, Д.Камчыцкі, П.Чэрнак, У.Мазанік, В.Касцян, Г.Логвінаў, В.Грабенка; **№ 4** — b4, f4, f8, f2x; **№ 5** — h8, f6, g3x. "Разнастайныя і сімпатычныя мініяцюры, — заканчвае свой ліст А.Янчук. — Фантазія, дасціпнасць і вынаходлівасць дазваляюць А.Кагоцьку ствараць прыгожыя творы нават пры абмежаваным матэрыяле". Акрамя пералічаных чытачоў, заданні, надрукаваныя 10 і 17 чэрвеня, правільна рашылі: В.Астрынскі, Л.Вітошкін, Л.Жыхар, М.Клязовіч, С.Краіла, М.Андрушчанкаў, П.Фаценюк, С.Супрунюк, Ф.Хадачынскі, У.Голуб, А.Кагоцька, П.Каролік, І.Мацкевіч, В.Дзялендзік, М.Буканаў, В.Казарэвіч, А.Сняжкоў, А.Пярхальскі, М.Падбярэзскі, А.Чумакоў, Аляксандра Камінская, І.Наўроцкі, У.Матус, У.Таратушкін, В.Краўчук, А.Белы, У.Захарчук, А.Ашыхмін, Ю.Магонаў, С.Курапатаў, Д.Блахін.

Заданні №№ 9, 10 і 11 класіфікацыйнага конкурсу-12 таксама залічаны В.Грабенку, П.Кароліку, П.Чэрнаку і А.Камінскай, а першым двум з іх налічана дадаткова па тры ачкі за прывядзенне прыватнага пабочнага рашэння ў заданні № 10 (2. ac1x). З бліцконкурсам-32 справіліся В.Грабенка і Ю.Магонаў, але прыслалі адказы са спазненнем.

Бліцконкурс-33 выйграў кандыдат у майстры спорту мінчанін Міхаіл Гельман. Ён атрымае прыз ад аўтара заданняў пінчука Аляксандра Кагоцькі — чэмпіёна краіны па шашачнай кампазіцыі.

«Дружба-2004»

Мы ўжо паведамлялі аб выніках трэцяга рэспубліканскага турніру "Дружба".

— У спаборніцтвах прынялі ўдзел 45 шашыстаў, адзін з якіх Уладзімір Неміловіч прадстаўляў Украіну, — дадае арбітр ФМЖД Аляксандр Аніська са Слоніма. — Яны сталі магчымымі не толькі дзякуючы фінансавай падтрымцы прадпрымальніка Яўгена Бірукова (фірма "Ростра"). Непасрэдна арганізоўвалі турнір стаўбцоўскія шашысты Казімір Лаўрыновіч і Леанід Рачыцкі.

З нізкі кампазіцый

Ужо 31 чытач выступіў у гэтым раздзеле. Сёння пазнаёмцеся яшчэ з некалькімі творамі нашых аўтараў:

1 (Уладзімір Мазанік, Мінск). **Белыя:** a5, b6, g1, g5, h6 (5).

Чорная: b2, d6, e3, h8 (4).

2 (Аляксандр Ляхоўскі, Жодзіна). **Белыя:** a1, b2, d2, d6, e1, g3, h6 (7).

Чорныя: a7, b4, b6, d8, f2, f8, g7, h4 (8).

3 (Міхаіл Стэфановіч, Гродна). **Белыя:** b6, c3, c5, c7, d2, g3, h6 (7).

Чорныя: a3, d8, e5, f4, f8, g7, h2, h4 (8).

4 (Аляксандр Перавознікаў, Рагачоў). **Белыя:** c1, g1, h2, h4, h6 (5).

Чорныя: e3, f2, f4, f6, g3 (5).

Ва ўсіх канцоўках першы ход белых і іх перамога.

5 (Уладзімір Сапяжынскі, Рагачоў). **Белыя:** дамкі a3, a5, b2, b8, c1, f6, h6, простыя d2, d4, g1, g7 (11).

Чорныя: a7, h2, h4, h8 (4).

Замкнуць дамку і дзве простыя: de3 (g3 A) b6, d6, ef4, c3, cd2/f2, f2/cd2, e5, he3, e1#. A (b6) c7, cd6/dc5, d4-c5/cd6, ab4 (c5 B) dc7, f2, a5, fg5, g3, ce3, c3, c1#. Варыянт B (a5) развяжыце самастойна.

Усе пяць кампазіцый адначасова з'яўляюцца заданнямі бліцконкурсу-35. На іх рашэнне даецца 10 дзён. Пераможцу чакае прыз кандыдата ў майстры спорту У.Сапяжынскага — кніга грасмайстра В.Гарадзецкага "Рамантыка шашак" (Мінск, "Беларусь", 1970 г.).

Яшчэ адна рубрыка

Рубрыка "Шашкі" пастаянна выходзіць у газетах "Звязда", "Советская Белоруссия", "Рэспубліка", "Белорусская нива", "Спортивная панорама", "Транспортный вестник", "Мінская праўда", у часопісе "Пралеска".

Як расказаў нам па тэлефоне Анатоль Пярхальскі, з'яўляецца яна і на старонках "Весніка Глыбоччыны". Вядзе яе пад назвай "Шашачны аддзел" кандыдат у майстры спорту А.Бацяноўскі, дапамагае яму журналіст А.Садовіч.

Мікалай ГРУШЭЎСКІ,
майстар спорту.

ШАХМАТЫ

Из творчества читателей

А.Сыманович (Лида)

Белые: Kpf7, Фc2, Лb4, Лg4, Ca1, Ce6, пп.d2, h4 (8).

Черные: Kpd8, пп.a5, b5, c3, c4, c5, c7, g5 (8).

Мат в 2 хода.

В.Жилко (Лунинец)

Белые: Kpf1, Лc1, Лd8 (3).

Черные: Kpd3, пп.d4, d5 (3).

Мат в 4 хода.

Предлагаем вниманию любителей шахматной композиции две задачи, которые прислали наши читатели Александр Сыманович из Лиды и Вадим Жилко из Лунинца. Попробуйте найти их решение. Свои ответы присылайте по адресу: **220030, Минск, ул.Энгельса, 34а, редакция газеты "Народная воля", "Шахматы".**

Турнирный калейдоскоп

Празднику посвящен

В честь Международного дня шахмат в Минске в Центре олимпийской подготовки по шахматам и шашкам прошел темпотурнир, который вызвал большой интерес любителей древней игры. В соревнованиях, проводившихся по швейцарской системе в 9 туров, приняли участие 68 спортсменов. На обдумывание ходов соперникам отводилось по 15 минут на партию. Среди участников были известные шахматисты: международный гроссмейстер Генриетта Лагвилава, международные мастера и мастера спорта Эдуард Колесник, Валерий Смирнов, Анна Шаревич, Игорь Раткович, 34 кандидата в мастера. Турнир проходил в острой борьбе. Никому из участников не удалось пройти всю дистанцию без поражений. В конечном итоге лучший результат показал минчанин мастер спорта Игорь Раткович. С результатом 7,5 очка из 9 возможных он завоевал первый приз. Всего на пол-очка от победителя отстали три спортсмена. По дополнительным показателям второе место было присуждено кандидату в мастера Михаилу Куценкову, третье — кандидату в мастера Денису Трифонову. Следует отметить отличное выступление брестчанки Анны Шаревич, которая также набрала 7 очков и лишь по коэффициенту осталась на четвертом месте. По 6,5 очка набрали Андрей Горовец (Витебск), международный мастер Валерий Смирнов, гроссмейстер Генриетта Лагвилава и юный кандидат в мастера Манвел Погосян (все из Минска). Успешно выступили в турнире также международный мастер Эдуард Колесник, кандидаты в мастера Геннадий Рабченок, Константин Юрашкевич, Павел Ломако, Николай Алявдин и 14-летний Кирилл Ступак — все они набрали по 6 очков.

Из ветеранов лучший результат показал кандидат в мастера Леонид Денскевич — 5 очков из 9.

Мемориал Г.Вересова

В Минске прошел традиционный турнир памяти известного белорусского шахматиста международного мастера Гавриила Николаевича Вересова. В соревнованиях, проводившихся по швейцарской системе в 9 туров, приняли участие 120 шахматистов. Среди участников были минчане, международные мастера Владимир Литвинов, Никита Майоров, мастера спорта Игорь Раткович, Надежда Поливода, Татьяна Мартынюк из Бреста. Большой интерес вызвало выступление воспитанницы ДЮСШ-11 13-летней Елены Таировой, сейчас живущей в Рязани. Отлично провел турнир минский студент Никита Майоров. В 9 встречах он набрал 8 очков, не потерпев ни единого поражения. На очко от победителя отстали Денис Трифонов — второе место, Елена Таирова — третье место — блестящее достижение талантливой юной спортсменки, Игорь Раткович и Михаил Константинов.

Международный фестиваль в Витебске

В дни проведения фестиваля "Славянский базар в Витебске" состоялся международный шахматный фестиваль. Турнир собрал сильный состав участников. В борьбе за призовые места участвовали международные гроссмейстеры Сергей Азаров (Минск), Андрей Ковалев (Витебск), Алексей Ильюшин, Геннадий Туник (Саратов), международные мастера и мастера спорта Игорь Люцко, братья Андрей и Сергей Жигалко, Игорь Раткович, Никита Майоров, неоднократная чемпионка Беларуси гроссмейстер Раиса Эйдельсон (Беларусь), Александр Носенко (Украина), сильнейшие кандидаты в мастера.

Турнир прошел в очень острой спортивной борьбе, чему немало способствовал солидный призовой фонд — 1 приз составил 1000 долларов. Его удачным финишем сумел завершить Алексей Ильюшин, набравший 6,5 очка. Такой же результат показал минчанин Сергей Азаров, но по коэффициенту он остался на второй позиции. По 6 очков набрали международный мастер из Чернигова Александр Носенко, гроссмейстер Андрей Ковалев и международный мастер Андрей Жигалко.

Приводим одну из партий, сыгранную на фестивале. Андрей Ковалев, пожертвовав два качества, сумел одержать красивую победу над Н.Майоровым.

А.Ковалев—Н.Майоров
Итальянская партия

1.e4 e5 2.Kf3 Kc6 3.Cc4 Cc5 4.c3 Kf6 5.d3 a6 6.o-o Ca7 7.Cb3 d6 8.Ce3 C:e3 9.fe o-o 10.Kbd2 Ke7 11.Kh4 c6 12.Л:f6! Позиционная жертва качества, в результате которой ослабляется прикрытие черного короля, что позволяет белым успешно развернуть атакующие действия. 12...gf 13.Фh5 Ce6 14.Лf1 C:b3 15.ab f5. Черные возвращают пешку, стремясь несколько расширить пространство для защиты короля. 16.ef f6 17.Лf3 Лf7 18.Ke4 Kd5 19.c4 Kc7 20.Фh6 Ke8. Подтягивая коня для защиты, но это уже не выручает черных. 21.Лg3+ Kg7 22.Л:g7+! Л:g7 23.K:f6+ Kpf7 24.K:h7. Угрожает 25.Фe6x! 24...Kpg8 25.Kf6+ Kpf7 26.Ke4. Белые кони намного превосходят в силе неуклюжие черные ладьи. 26...Kpg8 27.f6 Лh7 28.Фg6+ Kph8 29.Фg5 d5. Это быстро проигрывает, но защиты все равно уже нет. 30.Kg6+ Kpg8 31.K:e5+ Kph8 32.cd cd 33.Kg6+ Kpg8 34.Ke7+ Kph8 35.Фe5. (Грозит 36.f7+ Лg7 37.Kg6+ Kph7 38.Фh5x.) 35...Фb6 39.Kg5. Черные сдались.

НАВЕЛА

Павер, ты самая харошая...

Лена падышла да свайго стала і здзівілася: у невялічкай вазе стаяла кветка півоні. На ружовых, як дзявочыя губы, пялёстках блішчалі кропелькі расы. Да вазы была прыхілена запіска. Нехта вялікімі літарамі надрукаваў на лістку: "Павер, ты самая харошая..."

— Ого! — усклікнула Алачка Якуніна, якая ўвайшла ў кабінет следам за Ленай і разам з ёй прачытала запіску. — Нехта так арыгінальна прызнаецца табе ў каханні.

Шчокі Лены сталі ружавейшыя за півоню, а вочы не маглі адарвацца ад чароўнай кветкі.

— Ды ўжо ж не так сабе гэта, — зашчабяталі дзяўчаты з усіх куткоў кабінета. Тут стаяла сем сталоў, і за кожным сядзела прынцэса. Лена была самая старэйшая: у пачатку вясны ёй споўнілася трыццаць пяць. Яна была незамужняя, жыла адна ў двухпакаёвай кааператыўнай кватэры. Жыла адзінока і сумна. Даўно перастала звяртаць увагу на сваю знешнасць. Апраналася абы-як. Цьмяныя, без бляску валасы, сашпільвала на патыліцы вялікай заколкай. Яна ўжо забылася, калі ў апошні раз была ў цырульні. Са студэнцкіх гадоў ёй ніхто не дарыў кветак.

...У душы пасялілася прадчуванне шчасця. Што б ні рабіла, куды б ні ішла, памятала пра кветку. І радавалася, і хвалявалася. А вечарам, прыйшоўшы дадому, стала ля трумо і нібы ўпершыню ўбачыла ў люстэрку і цьмяныя, нібы попелам прысыпаныя валасы, і стары касцюм, які насіла ўжо на працягу некалькіх гадоў і якому пара было на звалку.

— Шэрая, як цвіль, — падумала з горыччу.

Вечарам яна перавярнула ўвесь свой гардэроб, але нічога вартага ўвагі так і не знайшла.

— Божа, як я жыву? — здзівілася і жахнулася сама з сябе. — Ні адной рэчы, у якой можна было б выйсці ў людзі. Добра, што заўтра субота. Паеду на рынак, абмяняю долары, якія купіла на чорны дзень, і апрануся з густам. Смех і гора... Чорны дзень. Ды ў мяне ўсе дні чорныя...

У панядзелак сяброўкі ледзь пазналі Лену. Яна купіла бэзавую сукенку, што была ёй вельмі да твару. На нагах — чорныя мадэльныя басаножкі. Нават сумка была новая, у тон сукенцы.

Цьмяны хвосцік ператварыўся ў прыгожую элегантную прычоску.

Калі ўвайшла ў кабінет, то ўсе ўбачылі, якая яна зграбная і прыгожая. І яшчэ зусім маладая.

— Трымайце мяне! — закрычала Алачка Якуніна, глянуўшы на сяброўку. — А табе зноў кветка. Толькі ўжо запіскі няма.

На стале ў вазачцы стаяў вялікі чырвоны цюльпан.

З таго часу кожную раніцу нехта прыносіў Лене кветку. Адну, але свежую і прыгожую. Мясцовыя следапыты збіліся з ног, шукаючы, хто гэты таямнічы рыцар. Яго кветкі ператварылі дзяўчыну з шэранькай Папялушкі ў прыгожую казачную прынцэсу. Вочы яе свяціліся шчасцем, усмешка не сыходзіла з мілых губ.

— Ты сама хоць здагадваешся, хто гэта? — дапытваліся ў Лены дзяўчаты.

— Не, — усміхаючыся, казала яна.

— Утойваеш, нябось, — не верылі сяброўкі.

Яна зноў усміхалася.

А праз некаторы час у абедзены перапынак да Лены падышоў інжынер з суседняга аддзела Фёдар Сакалоў і запрасіў яе ў кіно. Потым яны схадзілі ў тэатр. Потым Фёдар пачаў часта заходзіць да яе ў кабінет.

— Добрая будзе пара, — казалі дзяўчаты. — І ён у гадах, але прыгожы, салідны чалавек.

Лена нібы на крылах лятала. Учора яна паведаміла сяброўкам, што занеслі з Фёдарам заяву ў загс.

— Дык гэта ён і насіў табе кветкі! — здагадалася Алачка.

— Не ён. Я пытала.

— Тады хто? І чаму цяпер не носіць. Учора і сёння не прынесіў...

— Не ведаю, — прамовіла Лена, але ў голасе яе не было шкадавання: няхай сабе і няма кветак, затое цяпер у яе ёсць Фёдар.

Неяк у магазіне Лена сустрэла прыбіральшчыцу з іхняга аддзела цётку Кацярыну.

— Расцвіла ты ў апошні час. Як кветачка вясновая стала.

— Я замуж выходжу, цёця Каця...

— От і добра, сонейка маё. Павер, ты самая харошая...

— Дык гэта вы? — раптам здагадалася Лена. — Вы насілі мне кветкі?

— Я, галубка, я. А што ж было рабіць, калі ты такая засмучаная хадзіла, як бабулька старая. Бачыш, кветачкі мае зрабілі цуд. Цябе стала не пазнаць...

Леанарда ЮРГІЛЕВІЧ.

ЗАКУЛИСЬЕ

Не«одинокое небо» Олега Акулича

Известный белорусский актер ***Олег Акулич*** *снимается в Москве в новом четырехсерийном телефильме «Одинокое небо», который выйдет на экраны осенью этого года.*

Сейчас трудно представить, что в век компьютеров и мобильных телефонов, жесткой и жестокой конкуренции, олигархов и магнатов, миллионных состояний и нищенской зарплаты — еще существуют романтики. Причем романтики-голубятники, которые разводят птиц не ради наживы, а для удовольствия, из-за простой любви к ним. Тем не менее они есть, и новый четырехсерийный телефильм "Одинокое небо", который выйдет на экраны осенью этого года, как раз о таких, немного наивных, но честных и добрых людях. О голубятниках.

Сценарий прост: на краю Москвы располагается кооператив "Соломенная сторожка". Людей разных возрастов и разных профессий — пенсионеров Захарыча (**Валерий Баринов**) и Фомича (**Александр Пашутин**), фельдшера Бориса (**Андрей Мерзликин**), музыканта Веревкина (**Даниил Спиваковский**), автослесаря Серегу Подкову (**Анатолий Журавлев**), участкового Пахомыча (**Роман Мадянов**), бизнесмена Пал Палыча (**Александр Клюквин**) и поэта Костика (**Велимир Русаков**) — объединяет любовь к голубям. Все свободное время они вместе проводят на любимых голубятнях. Но кто-то богатый и сильный хочет снести "Соломенную сторожку", чтобы построить там завод. И авантюрист Затевахин (**Олег Акулич**), в прошлом тоже страстный голубятник, а теперь жадный и наглый тип, играет в этом темном деле далеко не последнюю роль, помогая таинственному дельцу, покусившемуся на участок земли. Однако сдаваться герои не собираются...

На съемочной площадке Олег активно общался с журналистами "Московского комсомольца".

"Мой герой Затевахин все время за всеми подсматривает, вот так", — рассказывал Акулич, залезая в кусты. Изображая подглядывающего Затевахина, Олег устроил театр одного актера, рассмешив всех, кто был рядом. От усердия он даже испачкал о траву свои светлые брюки.

В одной из сцен сериала герой Акулича должен был петь. А по сюжету он не то что петь не умеет, у него вообще слуха нет. А у белорусского артиста — абсолютный слух. То-то он намучился, когда режиссер просил его не попадать ни в одну ноту!..

Юля МАЛИНИНА.

На фото: *кадр из фильма.*

Французам падабаецца беларуская мэбля

У другой палове жніўня Брэсцкую мэблевую фабрыку наведаюць прадстаўнікі адной з фірм Аўстрыі. Аўстрыйцы зацікавіліся мэбляй класічнага стылю, якую вырабляе брэсцкае прадпрыемства, і зусім верагодна, што іх паездка ў Беларусь завершыцца падпісаннем дзелавога кантракта. Пра гэта БелаПАН паведаміў дырэктар фабрыкі **Сяргей Ляўковіч.**

Дарэчы, сёння асноўная частка мэблі Брэсцкай фабрыкі адпраўляецца ў Францыю — у першую чаргу камоды і сталы.

"Мы стабільна працуем з гандлёвымі фірмамі чатырох французскіх гарадоў, — сказаў дырэктар фабрыкі. — Французаў задавальняе іх і адносна невялікі кошт, а таксама гарманічнае спалучэнне даўніны і сучаснасці".

Ларыса ШЫГАНАВА.

Пройдзе рок-канцэрт «Не папса»

20 жніўня ў клубе "Рэактар" пройдзе рок-канцэрт "Не папса". Мінскі канцэрт стане адным з серыі такога кшталту мерапрыемстваў — дагэтуль "Не папса" некалькі разоў праходзіў у Расіі.

Мэтай канцэрта, паводле заявы арганізатараў, з'яўляецца падтрымка перспектыўных беларускіх груп і "стымуляванне развіцця здаровай музыкі без бруднага гуку гітар". "Рок павінен ісці з душы, а не з гітарнай прымочкі", — патлумачыў другі пункт адзін з арганізатараў фестывалю Юрый Міхееў.

Павел СВЯРДЛОЎ.

Ганараваны медалём «50 гадоў цаліны»

15 жыхароў Гомельскай вобласці ганараваны медалём "50 гадоў цаліны". Урачысты прыём ветэранаў працы, якія ў 50-я гады ўзнімалі цаліну, адбыўся ў Гомелі.

Дзевяць чалавек жывуць цяпер у Хойніцкім раёне, тры чалавекі — у Добрушы, астатнія — у Калінкавічах, Жлобіне і вёсцы Вітлін Рагачоўскага раёна.

Па даручэнні прэзідэнта Казахстана Нурсултана Назарбаева медалі "50 гадоў цаліны", кветкі і кнігі ветэранам працы ўручыў Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол гэтай краіны ў Беларусі Газіз Алдамжараў.

Алена ПАСКАННАЯ.

Уручана пуцёўка ў Афіны

12-гадоваму гродзенцу Аляксандру Шасцерыкову і яго маці ўручана пуцёўка ў Афіны, дзе з 13 па 29 жніўня пройдуць XXVIII летнія Алімпійскія гульні. Малады чалавек стаў пераможцам конкурсу "Адкрый Алімпійскія гульні", арганізаванага кампаніяй "Кока-кола Беўрыджыз Беларусь" і Нацыянальным алімпійскім камітэтам. Цырымонія ўручэння пуцёўкі прайшла ў Алімпійскім прэс-цэнтры "BelSwissBank" у Мінску.

А.Шасцерыкоў купіў паўлітровую бутэльку "Кока-колы", на ўнутраным баку крышкі якой быў надпіс "Афіны-2004". Апрача пуцёўкі ў сталіцу Алімпіяды ён атрымаў дыплом пераможцы. Школьнік паведаміў журналістам, што займаецца тэнісам і ўжо выйграў некалькі гарадскіх турніраў у сваёй узроставай катэгорыі.

Дзмітрый УЛАСАЎ.

Жизнь матери

У войны не женское лицо.
Но ничто на этой войне
не запомнилось больше, резче,
страшнее и прекраснее,
чем лица наших матерей.

(А.Адамович "Война под крышами")

"Так яно было і будзе, заўсёды і ўсюды, што самае першае слова ў кожнага чалавека, на якой бы мове яно ні гучала, па сутнасці аднолькава змястоўнае і сардэчнае — мама. З ім мы, людзі, ўваходзім у жыццё. А многія з гэтым словам і адыходзяць, — хто ў пакутах хатняй ці бальнічнай немачы, а хто на полі бітвы, калі паспее падумаць пра ці сказаць", — говорил **Янка Брыль** на открытии памятника **Алесю Адамовичу** в поселке Глуша 4 сентября 1995 года. В жизни и творчестве **Алеся Адамовича** мать стала первым образом, с которым он вошел в литературу. И последним.

"У сваім апошнім з апублікаваных пры жыцці твораў — у аповесці "Vixi" ("Пражыта") — да вобразу маці Алесь вярнуўся яшчэ раз. І гэта ў яго не спад жыццёвай траекторыі, не праўленне расчулена-патольнай слабасці, зрэшты, такой зразумелай у старасці кожнага чалавека, не паўтор пройдзенага ў творчасці — гэта далейшы ўздым яго быстрага розуму, светлай душы, самабытнага таленту" (Я.Брыль).

"О матерях можно рассказывать бесконечно", "У войны не женское лицо" — эти фразы Алеся Адамовича, ставшие крылатыми, были рождены образом его матери — Анны Митрофановны Адамович, ее удивительной судьбой.

"Когда восходит солнце, человек встречает его не одними глазами, он всего себя подставляет солнцу. Увидеть маму — это почувствовать ее взгляд на себе, теплоту ее глаз...

Единственный в мире человек, который понимает все", — писал Адамович в своем первом романе "Война под крышами".

Жизнь Анны Митрофановны связала начало прошлого века и его последнюю четверть, почти канун тех коренных изменений, которые будет поддерживать своими статьями и публичной деятельностью ее сын-писатель и которые были призваны восстановить историческую закономерность, нарушенную революционным сломом. Будучи сельской жительницей, Анна Митрофановна представляла его наиболее культурный слой, уничтоженный сначала революцией, а затем в годы Великого перелома. Но и вовлеченная в исторические преобразования, эта женщина была хранима судьбой. Она предпочитала не брать, но спешила отдать, не копить добро, а делиться душевной добротой, участием, заботой и состраданием.

Анна Митрофановна Адамович (в девичестве Тычина) родилась 6 августа 1904 года в деревне Заболотье Любаньского повета Минской губернии. Большая семья Тычинов жила недалеко от Слуцка и крепко стояла на ногах: было 7 детей и хозяйство — коровы, кони, огород, где росла клубника — огромная по тем временам редкость. Отец выписывал современные сельскохозяйственные журналы. А со временем купили молотилку, пользоваться которой приходило все село. Много работали, но хозяйство и дом вели заботливо, культурно. Бескультурье и неухоженность считались самым страшным. Так, семейной "страшилкой" был образ бабы, сидящей где-то на дороге в Слуцк, сопливой-сопливой, которая забирает маленьких непослушных детей.

Анна была удивительно красива. Ее красота была не только отражением могучих сил природы, явленных в здоровом румянце, правильных, упитанных чертах лица. Она была воплощением духовного начала, которое совершенствуется в поколениях культурного слоя людей, обогащенного жизнью на лоне природы. С ее красотой были неразрывно связаны душевная чуткость, внутренняя интеллигентность, величавость и вместе с тем удивительная простота.

"Две толстые косы, по-деревенски свисающие спереди, четкий рисунок губ, носа, делающий лицо капризно-упрямым. Такая деревенская красавица вполне могла, не совладав с возмущением, плюнуть в лицо польскому "жовнеру", когда он по-солдатски грубо схватил ее за руку. Она это и сделала, наша возможная мама, а потом сутки пряталась в жите, а ее искали разъяренные поляки. Ну а нашли бы? Дядька Антон считает, что плетьми дело не обошлось, не кончилось бы.

Нет, старые фотографии — это не просто бумага с отпечатанными на ней светом и тенью, отбрасываемыми человеком, людьми. Не только мы смотрим на отошедших, но и они с пожухлых картонок — на нас" (А.Адамович "Vixi").

В 1922 году Анна Тычина заканчивает школу II ступени в Слуцке, а в 1923 году выходит замуж за фельдшера Михаила Иосифовича Адамовича, уроженца деревни Рачень, что под Слуцком, который в том же году становится студентом медицинского факультета Белгосуниверситета. В летнее время Михаил Иосифович подрабатывает в доме отдыха в деревне Конюхи Копыльского района. Там же прямо ко дню рождению матери у них родился второй сын — будущий писатель Алесь Адамович.

В 1928 году Михаил Иосифович закончил университет, и семья переехала в поселок Глуша Бобруйского района. В 1930 году семью Тычинов, проживающую в деревне Заболотье, раскулачили и сослали в далекую Якутию. Митрофан Тычина навек остался в якутской земле, остальные члены его семьи вернулись в Беларусь. Анна с мужем и детьми, к тому времени обосновавшиеся в Глуше, чудом избежала этой трагической участи. Но матери Алеся Адамовича власти без конца напоминали, что она — "дочь кулака".

Анна Митрофановна окончила курсы младших медтехников Бобруйского районного комитета Общества Красного Креста, 5 лет проработала ассистентом в глушанской аптеке. После окончания одногодичных фармкурсов при Могилевской фармацевтической школе она заведовала той же аптекой.

О том, каким уважением пользовалась эта семья в довоенные годы, свидетельствует и такой необычный факт. В Белорусской академии искусств работает вахтером симпатичная пожилая женщина Регина Фоминична, в девичестве Лычковская. Взяв ключ от студенческой аудитории на вахте (это было в июне текущего года), я напомнила ей свою фамилию для записи в журнале. Она сказала: *"Эту фамилию я помню всю свою жизнь". "Почему же?"* — поинтересовалась я. *"Дело в том, что роды у моей матери, когда я рождалась, принимал врач Адамович". — "Мой дедушка",* — выдохнула я. *"Нет, —* ответила Регина Фоминична, — это было давно и не в Минске". — *"А когда?" — "В 1935 году". — "Где?" — "В деревне Осово". — "Бобруйского района?" — "В деревне Осово Бобруйского района".* Это был он, мой дедушка, врач Адамович, с чьим именем люди прожили всю свою жизнь, неся в своем сердце как завет, как голос далекого прошлого, как святое упоминание о некогда живших людях.

Сколько их, деревень вокруг Глуши, и на все эти деревни, на всю округу только один врач, одна больница, одна аптека... Но даже в те тяжелые времена, когда оставаться человеком было неимоверно сложно, когда человеческое достоинство можно было сохранить только ценой собственной жизни, были личности, которые не оглядывались в страхе, не пытались скрыться в укромном уголке, но смело и до конца выполняли свой долг. Перед людьми, перед родиной, перед самими собой.

Анна Митрофановна была достойна своего мужа, так же как врач Адамович был достоин такой жены, женщины, матери его детей. В 1939 году его призвали в армию, а она осталась в Глуше, растила детей, старшему, Жене, тогда исполнилось 16, младшему, Саше, 14 лет. С сентября 1941 года Анна Митрофановна стала активной участницей Глушанского подполья: будучи заведующей местной аптеки, она привозила из Бобруйска медикаменты.

"Медикаменты переносила часто сама, шла в деревню под видом обмена вещей на продукты в приуроченные дни явок, а затем — с ответственными заданиями от партизан... Гранаты, тол и мне приходилось носить. Помню, один раз мы с врачом Костюкевич Полиной несли кроме медикаментов гранаты, тол, переданные нам Коваленко Михаилом. И мы очень несли их осторожно, боялись лишний раз шевельнуться, чтобы не взорвались, потели, охали, пока добрались до Бояршины" (из воспоминаний Анны Митрофановны, опубликованных в журнале "Неман", 1999, №10).

22 марта 1943 года в связи с непосредственной угрозой разоблачения мать приняла нелегкое решение увести свою семью в партизаны. Теперь под пулями были ее дети: Женя и Саша. Мать стала фельдшером медпункта, начальником аптеки в партизанском отряде имени Кирова (командир Н.Храпко) 37-й партизанской бригады имени Пархоменко. В одном из боев в 1943 году была тяжело контужена. За активное участие в партизанском движении она была награждена медалями "За отвагу" и "За победу над Германией".

Литературный образ Анны Михайловны Корзун, одной из главных героинь дилогии "Война под крышами" и "Сыновья уходят в бой", Алесь Адамович создавал, опираясь на жизненный опыт своей матери.

"Калі мне што і ўдалося ў рамане "Вайна пад стрэхамі", дык гэта таму, што раней гэтую кнігу маці напісала ўласным жыццём", — писал А.Адамович.

Идет Великая Отечественная война, и мать сражается за Родину — и в подполье, и в партизанах. И она сражается за своих сыновей, по-матерински переживая за них, ушедших в бой с врагом. По сюжету дилогии в конце 60-х гг. были сняты одноименные художественные фильмы ("Беларусьфильм", кинорежиссер Виктор Туров). Главную роль матери сыграла актриса Нина Ургант. Именно для этого фильма Владимир Высоцкий написал ряд своих известных песен, в том числе песни "Сыновья уходят в бой", "Земля" ("Кто сказал, все сгорело дотла..."), "Он не вернулся из боя".

В одном из боев в 1944 году партизанский отряд соединился с частями Красной Армии: старший Женя ушел с армией через Польшу на Берлин, младший Саша попал в тыл. Полтора года до самого конца войны мать не получала писем: Евгений не писал, чтобы мать, не знавшая о его судьбе после того боя, не потеряла его второй раз *("...про Женю Рабушкин сказал, что видел, как наехал танк на ту траншею, где он был и другие... Вот его слова: "Да, жаль мне Жени, его раздавил танк". Перед мной все закружилось — траншея, Женя, танк...", — из воспоминаний Анны Митрофановны).*

Ее муж Михаил Иосифович все годы войны был на передовой — главным терапевтом XIII-й армии генерала Н.П.Пухова он участвовал в боях на Курской дуге, а затем во взятии Берлина.

В партизанский отряд Анна Митрофановна взяла небольшую иконку Божьей Матери с Сыном на руках. Она носила ее с собой, постоянно обращаясь в мыслях к Богоматери. И однажды ей приснилась Богородица: она пообещала вернуть ее родных домой, если та простит всех своих врагов. А врагов в годы сталинских репрессий и антифашистского подполья было немало. Но простила мать прошлое всех, отдавая их на суд Божий. Дети и муж вернулись с войны. *"Мама не произнеся, не напомнила про свое изглобленное: брось сюда — найдешь впереди! Оно просто заплакала. Возможно, это были последние ее военные слезы"* ("Vixi").

Михаил Иосифович, до войны работавший в Глушанской больнице, вернулся из армии, но жить ему оставалось недолго. Поздней осенью 1948 года врач Адамович поехал на вызов к роженице, в дороге сильно простыл, машина завязла в снегу, и пришлось пешком добираться до дальней деревни. Воспаление легких осложнилось инсультом, и Михаил Иосифович умер в 46-летнем возрасте.

"Все хотел что-то сказать, не мог, слеза выкатилась, с нею на щеке и отошел" ("Vixi"). Проститься с врачом Адамовичем пришли из многих деревень.

Анна Митрофановна вновь осталась одна с сыновьями.

Она была словно из другого измерения, ее все крупнее и четче, но и жестче. После войны она собрала свою большую семью в Глуше — своих сестер и братьев с их детьми, многие из них вернулись из якутской ссылки.

"Ангел-хранитель рода Адамовичей — Тычин, мог отдыхать, перепоручив себя нашей маме. Что в войну, что после. Она спасала человек 10 родных в Глуше, а после войны — все шли к ней: сходились племянники и племянницы, свадьбы, экзамены, поступления в институты, квартиры, прописки, смертей и пр., и пр." (из записных книжек Адамовича)

Вырастить двоих сыновей, каждым из которых могла бы гордиться любая мать! Как ей это удалось, как удавалось ей все эти годы сохранять спокойствие и мужество, быть воином и вместе с тем матерью? Может быть, потому, что не пряталась сама и не прятала детей, а оставалась честной и бесстрашной даже в самых трагических обстоятельствах. В одной из своих книг французский писатель Ромен Роллан писал: *"Чтобы защитить свой дом, нужно защищать чужой".* Может быть, мать не отгораживалась от людей, пыталась сохранить свою семью, а видела родных только рядом с окружающими их людьми, вместе с другими. Может, потому что не пресмыкалась перед судьбой, а смело шла ей навстречу: ведь сама же, сама увела детей в партизаны! И всегда помогала прежде всего чужим, соседям, односельчанам, незнакомым людям, требуя от своих Служения. Того Служения, которое и делает человека Мастером, а медработника — Спасителем.

Она была решительна — увезти сыновей в партизаны, съездить на Украину в Ровно к мужу, где после войны дислоцировалась армия Пухова, и уговорить его вернуться в Глушу...

"Вот тогда-то впервые по-мужски посмотрел на собственную мать, на то, что она делала и как делала в войну. Задал вопрос самому себе: ну а ты, мужчина, мог, смог бы изо дня в день, на протяжении многих и многих месяцев "работать на партизан" или кого-то еще, зная, что навлекаешь, почти наверняка навлечешь на собственного ребенка, вот на этого, жестокую кару, муку, смерть" ("Vixi").

Она была требовательна, но к каждому члену семьи у нее была забота об общем доме, и о глушанцах. Даже живя зимой у младшего сына в Минске, она знала все новости с родных мест, всегда пыталась помочь сельчанам, разрешить их проблемы, связываясь с бывшими партизанами, со всей многочисленной родней, обзванивая их, напоминая о необходимости помочь людям. Каждый раз на Новый год она рассылала поздравления — по 150 открыток к каждому празднику — и только так получала в ответ.

Она с мужем посадила сад — и поныне растут в Глуше яблони, посаженные ими...

Она вместе с сыновьями дополнительно содержала семейный дом, отличающийся добротностью и в наше время, спустя 50 лет после постройки.

Оставленные у дома восемь берез и до нашего времени гордо возносят к глушанскому небу свои вершины.

"После войны мама тяжело болела лишь дважды. Если не считать мучений ее все последние годы "партизанский артрит" — забытые суставов" ("Vixi").

"Лицо человека в старости зачастую маской победившей страсти", — писал философ Павел Флоренский. Анна Митрофановна сохранила до конца своих дней черты редкой красоты, чувства собственного достоинства, равно как и уважения к другим, умножив это на нелегкий жизненный опыт, увеличивший обаяние этой мужественной женщины.

"У немцев на оккупированной территории был страшный принцип — такие вот женщины. Они слишком многое рисковали... И ничем не гордились, ничем не хвалились. Хвалиться ими станут потом, в неволе. Иногда — велики" ("Vixi").

К сожалению, новые поколения, приезжие, которых стало преобладающее большинство в Глуше, не склонны быть благодарными прошлому Глуши, памяти ее людей. У них свои, иные интересы, вращающиеся вокруг того, как выжить, как преуспеть...

Анна Митрофановна с сыновьями Евгением и Александром и внучкой Натальей . 1960 г.

С мужем Михаилом. 1923 г.

Анна Митрофановна Адамович. 1976 г.

В 1990-е годы в Глушанской школе был ликвидирован музей, посвященный жителям Глуши, и вместе с ним вынесены все достопримечательности, фотографии. Люди послевоенного времени жили в более тяжелых условиях, но как-то иначе, более дружественно, честно, справедливо...

Зимой 1978 года Анна Митрофановна заболела воспалением легких. Но оказалось — рак. Умерла она на Миколу весеннего.

"Многія памятаюць апошні шлях Ганны Мітрафанаўны. І я таксама бачыў, як урачыста-жалобнае шэсце спынілася каля глушанскай аптэкі, гаспадыняй якое яна была ў гады падпольнай барацьбы, як каля гэтага сціплага будыначка, аднаго з пунктаў апоры ўсенароднага супраціўлення фашызму, былыя партызаны, што неслі дамавіну, паднялі яе на ўзнятых руках і так трымалі некалькі малітоўна ціхіх мінут. Хвалюючы момант нашай гісторыі..." — вспоминает Я.Брыль.

Ее похоронили на Глушанском кладбище, рядом с мужем. Впоследствии недалеко от них были похоронены их сыновья.

Может быть, современному человеку как раз и не хватает — не денег, но прошлого, благодарности к тем людям, которые сумели сохранить жизнь на этой земле, дать возможность новым поколениям испытать себя в борьбе с судьбою. Может быть, истинное величие человека измеряется не капиталом и недвижимостью, какими он владеет, но честностью, искренностью его отношения, желанием быть полезным — Служить людям, земле, самой жизни.

Одно из самых светлых, самых солнечных воспоминаний — воспоминание о нашей бабушке, об Анне Митрофановне Адамович, которая прошла по жизни, создавая всей своей судьбой нетленный, величественный образ Матери...

В день ее столетия соберутся в Глуше в доме под старыми березами ее внучки и правнуки, снохи и племянники, родные и земляки, приезжие и глушанцы, чтобы поклониться той, которая хранит их всех.

"Из Глуши, где бы ты ни находился, на весь мир распространяются тихие, мягкие волны медленно плывущего времени, утренних детских и птичьих голосов... То место на земле, где для тебя сошлись жизнь и смерть... место это как островок устойчивости, неизменности. В море уже новых событий и волнений. Летний теплый вечер, и все, все рядом, вокруг тебя Глуша твоего детства и детства наших детей, на скамеечке сидит наша мама, вроде бы смирившаяся со старостью, с болезненной замедленностью любых действий, все более молчаливо, но по-прежнему неотступно участвующая в жизни сынов да и всей обильной родни, — хочется остановить состояние такой самодостаточности жизни: нигде нет ничего, что было бы нужнее, дороже..." (А.Адамович "Vixi").

Галина АДАМОВИЧ,
Наталья АДАМОВИЧ.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Понедельник, 9 августа

БТ

07.00, 08.00, 09.00, 12,00, 15.00, 18.00, 23.00 Новости.
07.05 "Хам". Мелодрама.
08.20 "Свободная столица". Видеофильм АТН.
09.10 "В центре внимания".
10.05, 20.00 "Тайны следствия". Сериал.
11.00 "Путешествие дилетанта".
11.25 "36,6".
11.55 "100 шагов к Олимпу".
12.10 "Специальный репортаж".
12.25 "Испанская актриса для русского министра". Комедия.
14.00 "Ваше лото". Телеклуб.
14.40 "Соло для дебютанта".
15.15 "5 чудес".
15.25 "Созвездие надежд".
16.05 Мультфильм.
16.30 "Наши самые прекрасные каникулы". Сериал.
17.15 "Чемпионы. Наталия Цилинская".
17.30 "Богатые и знаменитые". Сериал.
18.40 "Земельный вопрос".
18.55 "Спрут". Сериал.
21.00 "Панорама".
21.50 "Противостояние". Видеофильм АТН.
22.10 "Слово полицейского". Боевик.

ОНТ

07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 18.00, 20.30, 22.55 "Наши новости".
07.05 "Наше утро".
09.05 "Контуры".
09.55 "Легкая жизнь". Комедия.
11.30 "Следствие ведет Колобков".
11.50 "Дисней-клуб".
14.45 "Новый день".
15.10 "Следствие ведут знатоки". "Третейский судья". Сериал.
16.05 "Женщины в любви". Сериал.
17.00 "Личная жизнь Александра Розенбаума".
18.10 "Жди меня".
19.05 "Клон". Сериал.
20.00 "Время".
21.05 "Выбор". Ток-шоу.
21.50 "Улицы разбитых фонарей". Сериал.
23.10 "Али". Драма.

РОССИЯ

07.45 "Призрачная цель". Боевик.
09.40, 22.20 "Вести. Дежурная часть".
10.00, 16.00, 19.00 "Вести.
10.30, 19.30, 22.00 "Местное время. Вести — Москва".
10.50 "Возвращение Будулая". Сериал.
11.55 "Комната смеха".
16.10 "Агентство "Золотая пуля". Сериал.
17.05 "Бедная Настя". Сериал.
18.00 "Комиссар Рекс". Сериал.
19.50 "Спокойной ночи, малыши!"
19.55 "Каменская-2". Сериал.
21.05 "Марш Турецкого-2". Сериал.
22.35 "Плохие мальчики". Драма.

ЛАД

06.30 EURONEWS.
08.00, 14.00, 20.00 Новости.
08.10 "Провинциальные истории".
08.35 "В тумане". Киноновелла.
09.25 "Наше наследие".
09.40 "Телебарометр".
09.55 "Ералаш".
10.10, 21.15 "Тайны Ниро Вульфа". Детектив.
11.00, 17.55 "Между нами, женщинами".
11.20 "Капитан". Худ.фильм.
13.05 "Один день на природе". Док.сериал.
13.30 Мультфильмы.
14.10, 16.20 "Не зевай!"
14.50 Мультфильм.
15.00 "Варвара-краса, Длинная Коса". Сказка.
16.30 "Нежный возраст". Сериал.
17.00 "Из архивов БТ".
17.40 "Веселуха". Спектакль.
18.20 "Мари Мармай". Драма.
20.15 "Колыбельная".
20.30 "Дела семейные".
22.10 "Гулящая". Мелодрама.

НТВ

09.00, 11.00, 16.00, 18.00 "Сегодня".
09.25 "Женский взгляд".
10.00 "Путешествие натуралиста".
10.30 "Страна советов".
14.35 "Принцип домино". Ток-шоу.
16.30 "Охота на Золушку". Сериал.
17.35 "Протокол".
18.40 "Москва, Центральный округ". Сериал.
19.50 "Я все решу сама". Сериал.
21.00 "Страна и мир".
21.35 "Своя тусовка". Триллер.

СТВ+RenTV

06.45 "Утро столицы".
07.30 "168 часов".
08.20, 23.10 "Технология".
08.35 "Минск и минчане".
08.45 "Личный интерес".
09.25 "Рыцари света". Мультфильм.
09.55 "Крылышко или ножка". Комедия.
11.35 "Из достоверных источников".
12.00 "Час суда".
12.45 "Безумный мир". Док.фильм.
13.30, 16.30, 19.30, 22.45 "24 часа".
13.50, 19.05 "NEXT-3". Сериал.
14.45 "ОБЖ, или Обнаруженный жучок". "ОБЖ, или Объединение бойких журналистов". Сериал.
15.35 "Маска". Мультсериал.
16.00 Мультфильм.
16.10 "Дом, который построю я".
16.50 "Игровой рефлекс".
17.00 "Веселая компания". Сериал.
18.00 "Минщина. Люди, события, факты".
18.15 "Арт-экспресс".
18.30 "Кто ты, мама?". Док.фильм.
20.00 "СТВ-спорт".
20.25 "Добрый вечер, малыш".
20.40 "Кадровый вопрос".
20.55 "Пожиратель змей-3". Боевик.
23.20 "Столичный футбол".
23.50 "Новости СНГ".
00.05 "Джульетта и духи". Худ.фильм.
02.20 "Большая музыка".

8-Й КАНАЛ

07.00, 17.00 "Таинственный мир Рут Рендел". Сериал.
07.50, 17.50 "Телемагазин".
08.00 "Классика Уолта Диснея".
09.15 "К-игра".
09.20 "Сокровища". Док.сериал.
09.40, 19.50 "Любовники пустыни". Сериал.
10.25 "К-видео" — "Топ-8".
10.30, 21.10 "Шулеры". Драма.
16.30 "Мультпарад" от "Бюргера".
18.00 "Не горюй". Трагикомедия.
19.20 "Последний миф". Док.сериал.
19.45 "Мобилизация".
20.45 "Вечарніца".
21.00 "Команда "К-1".

ТВ ЦЕНТР

Уважаемые читатели! Телеканал приносит извинения за перерыв в работе связи с профилактикой до 17.00.
17.00, 21.00 "События. Время московское".
17.15 "Магия".
18.00 "Страсти по Саломее". Сериал.
18.50 "Пять минут деловой Москвы".
18.55 "Близкая даль". Мелодрама.
20.40 "Моя родина затоплена..."
21.40 "По закону". Сериал.
22.35 "Времечко".
23.05 "Петровка, 38".
23.25 "25-й час. События. Время московское".
23.50 "Только для мужчин".
00.20 "Поздний ужин". "Иногда сны сбываются". Детективная история.

EUROSPORT

09.30, 17.45 Ралли. Чемпионат мира в Финляндии.
10.00 Теннис. Новичок. Маркос Богдатис.
10.15 Футбол. Кубок Азии в Китае. Финал.
12.00 Легкая атлетика. Супер-Гран-при в Чехии.
13.00 Спидвей. Кубок мира в Англии.
14.30, 19.30 Футбол. Юношеский чемпионат Европы среди женщин в Финляндии. Финал.
16.15 Прыжки на лыжах с трамплина.
17.45 Ралли. Чемпионат мира в Финляндии.
18.15 Мотоспорт по выходным.
18.30 Новости Олимпиады.
18.45, 00.00 "Цель — Афины".
19.00, 00.15 Футбол. Евроголы.
21.15 Мультиспорт. "Всякая всячина".
21.45 Боевые единоборства.
00.45, 02.15 Новости "Евроспорта".
01.00, 01.45 Мультиспорт.
01.15 Мотоспорт.

Вторник, 10 августа

БТ

07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 18.00, 23.00 Новости.
07.05 "Хам". Мелодрама.
08.20 "Сны ветров". Док.фильм.
08.40 "Чемпионы. Наталия Цилинская".
08.55 "100 шагов к Олимпу".
Внимание! С 09.10 до 15.00 — техническая профилактика.
15.15 "Наши самые прекрасные каникулы". Сериал.
16.00 "Дальние страны". Приключенческий фильм.
17.25 "Богатые и знаменитые". Сериал.
18.30 "Шпилька".
19.00 "Спрут". Сериал.
20.05 "Тайны следствия-2". Сериал.
21.00 "Панорама".
21.50 "Общественная безопасность".
22.00 "Марсиане, убирайтесь домой!". Комедия.

ОНТ

07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 18.00, 20.30, 23.10 "Наши новости".
07.05 "Наше утро".
09.05 "Клон". Сериал.
09.55 "Курьер". Худ.фильм.
11.20 "Дисней-клуб".
14.45 "Новый день".
15.10 "Следствие ведут знатоки". "Третейский судья". Сериал.
16.05 "Женщины в любви". Сериал.
17.00 "Слабое звено".
18.10 "Дом". Реалити-шоу.
19.05 "Клон". Сериал.
20.00 "Время".
21.05 "Черный ворон". Сериал.
22.05 "Улицы разбитых фонарей". Сериал.
23.25 "Не только о футболе".
23.50 "Форс-мажор".

РОССИЯ

07.45, 17.05 "Бедная Настя". Сериал.
08.45, 19.55 "Каменская-2". Сериал.
09.50, 22.20 "Вести. Дежурная часть".
10.00, 16.00, 19.00 "Вести".
10.30, 19.30, 22.00 "Местное время. Вести — Москва".
10.50 "Возвращение Будулая". Сериал.
11.55, 21.05 "Марш Турецкого-2". Сериал.
16.10 "Агентство "Золотая пуля". Сериал.
18.00 "Комиссар Рекс". Сериал.
19.50 "Спокойной ночи, малыши!"
22.35 "Внезапный удар". Боевик.

ЛАД

06.30 EURONEWS.
Внимание! С 08.00 до 14.00 — технический перерыв.
14.00, 20.00 Новости.
14.10 "Приключения в затерянном мире". Мультсериал.
14.35 Мультфильм.
14.45 "Не зевай!"
14.55 "Нежный возраст". Сериал.
15.20 "Стратегии животных". Док.сериал.
16.15 "Ностальжи".
16.40 "Дон Кихот. Фильм-балет.
18.15 "Между нами, женщинами".
18.35 "Подросток". Драма.
20.15 "Колыбельная".
20.30 "Дела семейные".
21.15 "Тайны Ниро Вульфа". Сериал.
22.05 "На всю оставшуюся жизнь". Мелодрама.

НТВ

09.00, 11.00, 16.00, 18.00 "Сегодня".
09.25 "Их нравы с Дмитрием Захаровым".
10.20 "Страна советов".
14.35 "Принцип домино".
16.30 "Охота на Золушку. Сериал.
17.35 "Протокол".
18.40 "Москва, Центральный округ". Сериал.
19.50 "Я все решу сама". Сериал.
21.00 "Страна и мир".
21.35 "Стриптиз". Худ.фильм.

СТВ+RenTV

06.35, 18.00 "Минщина. Люди, события, факты".
06.45 "Утро столицы".
07.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.45 "24 часа".
07.50, 20.00 "СТВ-спорт".
08.15, 23.25 "Технология".
08.25 "Столичный футбол".
08.55 "Добро пожаловаться".
09.10 "Рыцари света". Мультфильм.
09.35 "Пожиратель змей-3". Боевик.
11.10 "Безумный мир". Док.фильм.
12.00 "Час суда".
12.55 "Пока горит свеча".
13.50 "Кто ты, мама?" Док.фильм.
14.25, 18.30 "NEXT-3". Сериал.
14.45 "ОБЖ, или Обаятельный мужчина". ОБЖ, или Отметим бурно торжество". Сериал.
15.35 "Маска". Мультсериал.
16.00 Мультфильм.
16.10 "Кадровый вопрос".
16.50 "Турпоход".
17.00 "Веселая компания". Сериал.
18.15 "Телеафиша".
20.10 "Тема дня".
20.20 "Добрый вечер, малыш".
20.35 "Закон и криминал".
20.55 "Конец романа". Мелодрама.
23.10 "Горячий лед".
23.35 "Игровой рефлекс".
23.45 "Секретные материалы". Сериал.
00.30 "Новости СНГ".

8-Й КАНАЛ

07.00, 17.00 "Таинственный мир Рут Рендел". Сериал.
07.50, 09.20, 17.50, 21.00 "Телемагазин".
08.00 "Максимальный риск". Боевик.
09.30 "Медитация".
09.40, 19.50 "Горец". Сериал.
10.30, 21.10 "Дуэты". Драма.
16.30 "Мультпарад" от "Бюргера".
18.00 "Бешеные деньги". Худ.фильм.
19.25 "Атомик Филмз" и К-видео" представляют...
19.30 "Последний миф". Док.сериал.
20.40 "К-видео" — "Топ-8".
20.45 "Вечарніца".

ТВ ЦЕНТР

05.00, 06.30 "Настроение".
07.35 "Близкая даль". Мелодрама.
09.20 Мультфильм.
09.40 "Войди в свой дом".
09.45 "Телемагазин".
10.00, 13.00, 17.00. 21.00 "События. Время московское".
10.15 "Дата".
11.10 "Момент истины".
12.05 "Песочные часы".
12.35, 23.05 "Петровка, 38".
13.15 "Инспектор Кресс". Сериал.
14.20 "Как добиться успеха. Доктор Богданов".
14.35 "Бежецкая карусель".
15.30 "Командоры, вперед!".
16.10 "Умный нашелся...". Ток-шоу.
17.15 "Очевидное-невероятное".
18.00 "Страсти по Саломее". Сериал.
18.50 "Пять минут деловой Москвы".
18.55 "Акция". Драма.
20.40 "Репорцер".
21.40 "По закону". Сериал.
22.35 "Времечко".
23.25 "25-й час. События. Время московское".
23.50 "Супердиск".
00.05 "Жеребец". Драма.

EUROSPORT

09.30, 02.00 Экстремальный спорт.
10.00, 11.00 Плавание. Чемпионат Европы в Испании.
12.00 Легкая атлетика. Супер-Гран-при в Греции.
13.30 Спидвей. Кубок мира в Англии.
14.30, 18.00 Футбол. Еврголы.
15.00, 16.00 Олимпийские игры. История.
17.00 Гребля. Кубок мира в Польше.
18.30 Новости Олимпиады.
18.45, 00.00 "Цель — Афины".
19.00 Тяжелая атлетика. Чемпионат Европы в Украине.
20.30 Бокс. Чемпионат Европы в Хорватии.
22.00 Бокс. Международные соревнования.
00.15 Новости "Евроспорта".
00.30 Ралли-рейд.
01.00 Автогонки НАСКАР.

Среда, 11 августа

БТ

07.00, 08.00, 09.00, 12,00, 15.00, 18.00, 23.00 Новости.
07.05 "Хам". Сериал.
08.25 "Сумаревы. Откровения души". Док.фильм.
09.10, 19.00 "Спрут". Сериал.
10.10, 20.00 "Тайны следствия". Сериал.
11.00, 17.20 "Богатые и знаменитые". Сериал.
11.55 "100 шагов к Олимпу".
12.10 "Общественная безопасность".
12.25 "Марсиане, убирайтесь домой". Комедия.
13.50 "Судьба человека".
14.15 "На перекрестках Европы".
15.15 "Наши самые прекрасные каникулы". Сериал.
16.00 "Пятнадцатилетний капитан". Худ.фильм.
18.30 "Кстати".
21.00 "Панорама".
21.50 "Специальный репортаж".
22.00 "Какая чудная игра". Трагикомедия.

ОНТ

07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 18.00, 20.30, 23.10 "Наши новости".
07.05 "Наше утро".
09.05, 19.05 "Клон". Сериал.
09.55, 18.10 "Дом". Реалити-шоу.
10.45 "Не только о футболе".
11.05 "Дисней-клуб". "Лило и Стич".
14.45 "Идолы".
15.10 "Следствие ведут знатоки". "Третейский судья". Сериал.
16.05 "Женщины в любви". Сериал.
17.00 "Слабое звено".
20.00 "Время".
21.05 "Черный ворон". Сериал.
22.05 "Улицы разбитых фонарей". Сериал.
23.25 "Городские легенды". Триллер.

РОССИЯ

07.45, 17.05 "Бедная Настя". Сериал.
08.45, 19.55 "Каменская-2". Сериал.
09.50, 22.20 "Вести. Дежурная часть".
10.00, 16.00, 19.00 "Вести".
10.30, 19.30, 22.00 "Местное время. Вести — Москва".
10.50 "Возвращение Будулая". Сериал.
11.55, 21.05 "Марш Турецкого-2". Сериал.
16.10 "Агентство "Золотая пуля". Сериал.
18.00 "Комиссар Рекс". Сериал.
19.50 "Спокойной ночи, малыши!"
22.35 "Над темной водой". Комедия.

ЛАД

06.30 EURONEWS.
08.00, 14.00, 20.00 Новости.
08.10 "Площадь искусств". Хор Михаила Турецкого.
08.35, 22.15 "На всю оставшуюся жизнь". Мелодрама.
09.50 "Сад мечты".
10.20 "Ералаш".
10.25, 21.15 "Тайны Ниро Вульфа". Сериал.
11.15, 18.20 "Между нами, женщинами". Тележурнал.
11.35, 18.40 "Подросток". Драма.
12.55 "Один день на природе". Док.сериал.
13.20 Мультфильмы.
14.10 "Приключения в затерянном мире". Мультсериал.
14.35 Мультфильм.
15.05 "Не зевай!"
15.15 "Нежный возраст". Сериал.
15.40 "Стратегии животных".
16.30 "Росчерк времени".
16.45 "Остров надежды и любви". Спектакль.
20.15 "Колыбельная".
20.30 "Дела семейные".

НТВ

09.00, 11.00, 16.00, 18.00 "Сегодня".
09.25 "Кулинарный поединок".
10.20 "Страна советов".
14.35 "Принцип домино".
16.30 "Охота на Золушку". Сериал.
17.35 "Протокол".
18.40 "Москва, Центральный округ". Сериал.
19.50 "Я все решу сама". Сериал.
21.00 "Страна и мир".
21.35 "Иллюзия убийства". Сериал.

СТВ+RenTV

06.35, 18.00 "Минщина. Люди, события, факты".
06.45 "Утро столицы".
07.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.45 "24 часа".
07.50, 20.00 "СТВ-спорт".
08.05, 20.10 "Минск и минчане".
08.15, 23.10 "Технология".
08.25, 20.35 "Автопанорама".
08.45 "Закон и криминал".
09.00 "Рыцари света". Мультсериал.
09.25 "Конец романа". Мелодрама.
11.10 "Безумный мир". Док.фильм.
12.00 "Час суда".
12.45 "Горячий лед".
13.00 "Русская Атлантида". Док.фильм.
13.50, 18.30 "NEXT-3". Сериал.
14.45 "ОБЖ, или Отыскать билеты живо". "ОБЖ, или Обыкновенная кража века". Сериал.
15.35 "Маска". Мультсериал.
16.00 Мультфильм.
16.15 "Тема дня".
16.50 "Игровой рефлекс".
17.00 "Веселая компания". Сериал.
18.15 "Здравствуйте, доктор!".
20.20 "Добрый вечер, малыш".
20.55 "Злой Пиноккио". Триллер.
23.20 "Проект "Отражение".
00.05 "Секретные материалы". Сериал.
00.50 "Новости СНГ".

8-Й КАНАЛ

07.00, 17.00 "Таинственный мир Рут Рендел". Сериал.
07.50, 17.50, 19.40 "Телемагазин".
08.00 "Классика Уолта Диснея". "Пострелята". Мультфильм.
09.15 "К-игра".
09.20 "Сокровища". Док. сериал.
09.40, 19.50 "Любовники пустыни". Сериал.
10.30, 21.05 "Маленькая вера". Драма.
16.30 "Мультпарад" от "Бюргера".
18.00 "Без свидетелей". Драма.
19.35 "К-видео" — "Топ-8".
20.45 "Вечарніца".
21.00 "Атомик Филмз" и "К-видео" представляют...

ТВ ЦЕНТР

04.45, 06.30 "Настроение".
07.35 "Акция". Худ.фильм.
09.15 Мультфильмы.
09.40 "Телемагазин".
10.00, 13.00, 17.00. 21.00 "События. Время московское".
10.15 "Дата".
11.10 "Преступление". "Нетерпимость". Драма.
12.35, 23.05 "Петровка, 38".
13.15 "Инспектор Кресс". Сериал.
14.30 "Мода non-stop".
15.00 "Регионы: прямая речь".
15.30 "АБВГДейка".
16.00 "Парижский полицейский". Сериал.
17.15 "Русский век".
18.00 "Страсти по Саломее". Сериал.
18.50 "Пять минут деловой Москвы".
18.55 "Бурный понедельник". Драма.
20.40 "Репортер".
21.40 "По закону". Сериал.
22.35 "Времечко".
23.25 "25-й час. События. Время московское".
23.50 "Супердиск".
00.05 "Таинственная смерть Нины Шеро". Драма.

EUROSPORT

09.30 Экстремальный спорт.
10.00 Художественная гимнастика. Чемпионат Европы в Нидерландах.
11.30, 17.45, 00.00 "Цель — Афины".
12.00 Легкая атлетика. Супер-Гран-при в Швейцарии.
13.30 Спидвей. Кубок мира в Англии.
14.30 Плавание. Чемпионат Европы в Испании.
15.45 Футбол. Еврологолы.
16.15, 16.30 Ралли. Чемпионат мира в Финляндии.
17.30 Новости Олимпиады.
18.00 Олимпийские игры. Футбол. Женщины. Германия—Китай.
20.00 Олимпийские игры. Футбол. Женщины. Бразилия—Австралия.
20.30 Олимпийские игры. Футбол. Женщины. Аргентина—Сербия.
22.30 Конный спорт. Суперлига в Ирландии.
23.30 Гольф. Европейский турнир в Нидерландах.
00.15, 02.15 Новости "Евроспорта".
00.30 Гольф.
01.30 Парусный спорт.
02.00 Мультиспорт по средам.

Четверг, 12 августа

БТ

07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.00 Новости.
07.05 "Хам". Сериал.
08.25 "Радуйся!"
09.10, 19.05 "Спрут". Сериал.
10.15, 20.05 "Тайны следствия-2". Сериал.
10.55, 17.25 "Богатые и знаменитые". Сериал.
11.55 "100 шагов к Олимпу".
12.10 "Работа пуще неволи". Видеофильм АТН.
12.25 "Какая чудная игра". Трагикомедия.
14.00 "Звездный дождь".
15.15 "Наши самые прекрасные каникулы". Сериал.
16.00 "Москва—Кассиопея". Худ.фильм.
18.35 "Новая коллекция" Олега Лукашевича".
21.00 "Панорама".
21.50 "Права человека. Взгляд в мир".
22.00 "Полный привод". Комедия.
00.00 "Дневник Олимпиады".

ОНТ

07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 18.00, 20.30, 23.10 "Наши новости".
07.05 "Наше утро".
С 09.05 до 15.15 — техническая профилактика.
15.15 "Следствие ведут знатоки". "Третейский судья". Сериал.
16.10 "Женщины в любви". Сериал.
17.00 "Слабое звено".
18.10 "Дом". Реалити-шоу.
19.05 "Клон". Сериал.
20.00 "Время".
21.05 "Черный ворон". Сериал.
22.05 "Улицы разбитых фонарей". Сериал.
23.25 "Городские легенды-2". Триллер.

РОССИЯ

07.45, 17.05 "Бедная Настя". Сериал.
08.45, 19.55 "Каменская-2". Сериал.
09.50, 22.20 "Вести. Дежурная часть".
10.00, 16.00, 19.00 "Вести".
10.30, 19.30, 22.00 "Местное время. Вести — Москва".
10.50 "Возвращение Будулая". Сериал.
11.55, 21.05 "Марш Турецкого". Сериал.
16.10 "Агентство "Золотая пуля". Сериал.
18.00 "Комиссар Рекс". Сериал.
19.50 "Спокойной ночи, малыши!".
22.35 "Кундун". Драма.

ЛАД

06.30 EURONEWS.
08.00, 14.00, 20.00 Новости.
08.10 "Площадь искусств".
08.35, 22.10 "На всю оставшуюся жизнь". Мелодрама.
09.50 "Здоровье".
10.15 "Ералаш".
10.25, 21.15 "Тайны Ниро Вульфа". Детектив.
11.15, 18.20 "Между нами, женщинами".
11.35, 18.40 "Подросток". Драма.
12.55 "По следам черепахи". Док.фильм.
13.20 Мультфильм.
14.10 "Приключения в затерянном мире". Мультсериал.
14.40 "Не зевай!".
14.50 "Нежный возраст". Сериал.
15.15 "Калинковичи". Док.фильм.
16.15 "Встреча в Троицком" с Александром Домарацким".
16.40 "Страсти по Авдею". Спектакль.
20.15 "Колыбельная".
20.30 "Дела семейные".

НТВ

09.00, 11.00, 16.00, 18.00 "Сегодня".
09.25 "Квартирный вопрос".
10.20 "Страна советов".
14.35 "Принцип домино".
16.30 "Охота на Золушку". Сериал.
17.35 "Протокол".
18.40 "Москва, Центральный округ". Сериал.
19.50 "Я все решу сама". Сериал.
21.00 "Страна и мир".
21.35 "Иллюзия убийства-2". Боевик.

СТВ+RenTV

06.35, 18.00 "Минщина. Люди, события, факты".
06.45 "Утро столицы".
07.30, 16.30, 19.30, 22.45 "24 часа".
07.50, 20.00 "СТВ-спорт".
08.00 "Светская хроника".
08.15, 23.10 "Технология".
08.25 "Минское время. 1945 год".
С 09.00 до 15.00 — техническая профилактика.
15.05 "ОБЖ, или Остаться без одежды". Сериал.
15.30 "Маска". Мультсериал.
15.55 "Ecce Homo".
16.15 "Добро пожаловаться..."
17.00 "Веселая компания". Сериал.
18.15 "Театральные истории".
18.30 "NEXT-3". Сериал.
20.10 "Тема дня".
20.20 "Добрый вечер, малыш".
20.35 "Фильм, фильм, фильм".
20.55 "Отчаянные авантюристы". Худ.фильм.
23.20 "Турпоход".
23.30 "Душой исполненный полет". Балет "Спящая красавица".
00.00 "Секретные материалы". Сериал.
00.45 "Новости СНГ".

8-Й КАНАЛ

07.00, 17.00 "Таинственный мир Рут Рендел". Сериал.
07.50, 17.50, 21.00 "Телемагазин".
08.00 Программа мультфильмов.
09.15, 19.30 "Атомик Филмз" и "К-видео" представляют...
09.20 "Трюкачи Голливуда".
09.40, 19.50 "Горец". Сериал.
10.30, 21.10 "Гамлет". Худ.фильм.
16.30 "Мультпарад" от "Бюргера".
18.00 "Слезы капали". Драма.
19.35 "Последний миф". Док.сериал.
20.45 "Вечарніца".

ТВ ЦЕНТР

04.45, 06.30 "Настроение".
07.35 "Бурный понедельник". Триллер.
09.15 Мультфильм.
09.40 "Войди в свой дом".
09.45 "Телемагазин".
10.00, 13.00, 17.00, 21.00 "События. Время московское".
10.15 "Дата".
11.05 "Преступление". "Обман". Худ.фильм.
12.20 "Квадратные метры".
12.35, 23.05 "Петровка, 38".
13.15 "Инспектор Кресс". Сериал.
14.30 "Музыкальный серпантин".
15.00 "Регионы: прямая речь".
15.30 Мультфильмы.
16.00 "Парижский полицейский". Сериал.
17.15 "21-й кабинет".
18.00 "Страсти по Саломее". Сериал.
18.50 "Пять минут деловой Москвы".
19.55 "Торпедоносцы". Драма.
20.40 "Разбогатеть на старине". Спецрепортаж.
21.40 "По закону". Сериал.
22.35 "Времечко".
23.25 "25-й час. События. Время московское".
23.50 "Супердиск".
00.05 "Железный орел-2". Боевик.

EUROSPORT

09.30 Футбол. Еврологолы.
10.00 Конный спорт. Суперлига в Ирландии.
11.00 Олимпийские игры. Футбол. Мужчины. Тунис—Австралия.
12.00 Легкая атлетика. Супер-Гран-при в Швеции.
13.30 Спидвей. Кубок мира в Англии.
14.30 Олимпийские игры. Футбол. Женщины. Германия—Китай.
16.30 Олимпийские игры. Футбол. Женщины. Греция—США.
17.30 Олимпийские игры. Футбол. Женщины. Швеция—Япония.
18.30 Новости Олимпиады.
18.45, 00.00 "Цель — Афины".
19.00 "Олимпийская одиссея".
19.30 Олимпийские игры. Футбол. Мужчины. Греция—Южная Корея.
20.30 Олимпийские игры. Футбол. Мужчины. Гана—Италия.
22.30 Олимпийские игры. Футбол. Мужчины. Ирак—Португалия.
00.15, 02.15 Новости "Евроспорта".
00.30, 01.30 Ралли. Чемпионат мира в Финляндии.
01.45 Ралли-рейд.

Пятница, 13 августа

БТ

07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости.
07.05 "Антон Иванович сердится". Музыкальный фильм.
08.30, 11.50 "Пьедестал".
08.35 "Дневник Олимпиады".
09.10 "Спрут". Сериал.
10.05 "Тайны следствия-2". Сериал.
10.55 "Богатые и знаменитые". Сериал.
12.10 "Главная роль Татьяны Дорониной".
12.25 "Полный привод". Комедия.
14.10 "Все нормально, мама!".
15.15 "Наши самые прекрасные каникулы". Сериал.
16.00 Мультфильмы.
16.35 "Город мастеров". Фильм-сказка.
18.15 "Приют комедиантов". Лирическая история.
19.40 "Спортивная держава". Видеофильм АТН.
20.00 "Панорама".
20.45 Олимпийские игры в Афинах.
00.00 "Дневник Олимпиады".

ОНТ

07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 18.00, 20.30, 22.40 "Наши новости".
07.05 "Наше утро".
09.05 "Клон". Сериал.
10.40 "Дом". Реалити-шоу.
11.25 "Принцесса Сиси". Мультсериал.
15.05 "Маленький купальщик". Комедия.
16.20 "Женщины в любви". Сериал.
17.15 "Лубянка". "Олимпиада-80. Битва за Москву".
18.10 "Сканер".
18.20 "Без срока давности".
18.50 "Поле чудес".
20.00 Время.
21.05 "Офисное пространство". Комедия.
22.50 "Дневник Олимпиады".
23.00 "Друиды". Боевик.

РОССИЯ

07.45 "Бедная Настя". Сериал.
08.45 "Каменская-2". Сериал.
09.50 "Вести. Дежурная часть".
10.00, 16.00, 19.00 "Вести".
10.30, 19.30 "Местное время. Вести — Москва".
10.50 "Возвращение Будулая". Сериал.
11.55 "Марш Турецкого-2". Сериал.
16.10 "В поисках приключений".
17.05 "Комната смеха".
18.00 "Комиссар Рекс". Сериал.
19.50 "Спокойной ночи, малыши!".
19.55 "Народный артист: зажигают звезды".
21.00 "30 лет спустя".
23.55 "Авария — дочь мента". Драма.

ЛАД

06.30 EURONEWS.
08.00, 14.00, 20.00 Новости.
08.10 "Мгновение вечности".
08.30 "На всю оставшуюся жизнь". Мелодрама.
09.35 "Свет далекой звезды".
10.05 Дневник Олимпиады.
10.30, 21,15 "Тайны Ниро Вульфа". Сериал.
11.15, 17.55 "Между нами, женщинами".
11.35 "Подросток". Драма.
12.50 "Ностальжи".
13.15, 15.15 Мультфильмы.
14.10 "Время кино".
15.05 "Эх, анекдот, анекдот".
15.20 "Вечная весна". Концерт Искуи Абалян.
16.25 "Ранняя ржавчина". Любовная мелодрама.
18.20 "Леди исчезает". Детектив.
20.15 "Колыбельная"
20.30 "Дела семейные".
22.15 "На всю оставшуюся жизнь". Сериал.

НТВ

09.00, 11.00, 16.00, 18.00 "Сегодня".
09.25 "Фактор страха".
10.20 "Страна советов".
14.35 "Принцип домино". Ток-шоу.
16.30 "Криминальная Россия".
17.35 "Протокол. Расследование".
18.40 "48 часов". Комедия.
20.50 Братья Кличко. Лучшие бои.
22.15 "Власть страха". Триллер.

СТВ+RenTV

06.35, 18.00 "Минщина. Люди, события, факты".
06.45 "Утро столицы".
07.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.45 "24 часа".
07.50, 20.00 "СТВ-спорт".
08.05, 20.10 "Минск и минчане".
08.15, 23.10 "Технология".
08.30, 20.35 "Автопанорама".
08.50 "Театральные истории".
09.05 "Рыцари света". Мультсериал.
09.30 "Отчаянные авантюристы". Приключенческий фильм.
11.10 "Безумный мир". Док.фильм.
12.00 "Час суда".
13.00 "Скетч-шоу".
13.50, 18.30 "NEXT-3". Сериал.
14.50 "ОБЖ, или Окно в будущую жизнь". "ОБЖ, или Обезопасить погружение". Сериал.
15.45 "Маска". Мультсериал.
16.15 "Тема дня".
16.50 "Турпоход".
17.00 "Классика юмора".
18.15 "Светская хроника".
20.20 "Добрый вечар, малыш".
20.55 "Несправедливо обвиненный". Комедия.
23.20 "Реактивный бокс".
23.40 "Новости СНГ".
23.55 "Семнадцатилетние". Комедия.

8-Й КАНАЛ

07.00, 17.00 "Таинственный мир Рут Рендел". Сериал.
07.50, 17.50 "Телемагазин".
08.00 "Идеальный муж". Худ.фильм.
09.20 "Региональный репортаж".
09.40, 19.50 "Любовники пустыни". Сериал.
10.30 "Голливудские копы". Драма.
16.30 "Мультпарад" от "Бюргера".
18.00 "Земля Санникова". Драма.
19.40 "Мобилизация".
20.45 "Вечарніца".
21.00 "Атомик филмз" и "К-видео" представляют...
21.10 "От заката до рассвета". Триллер.

ТВ ЦЕНТР

04.45, 06.30 "Настроение".
07.35 "Торпедоносцы". Драма.
09.20, 15.30 Мультфильмы.
09.40 "Европейские ворота России".
09.45 "Телемагазин".
10.00, 13.00, 17.00. 21.00 "События. Время московское".
10.15 "Дата".
11.05 "Преступление". "Обман". Фильм.
12.20 "Опасная зона".
12.35, 23.00 "Петровка, 38".
13.15 "Инспектор Кресс". Сериал.
14.30 "Неприрученная Амазонка". Сериал.
15.00 "Регионы: прямая речь".
16.00 "Парижский полицейский". Сериал.
17.15 "Приглашает Борис Ноткин".
17.40 "Страна Пенсионерия. Раздорские долгожители".
18.00 "Страсти по Саломее". Сериал.
18.50 "Пять минут деловой Москвы".
18.55 "К-2. Максимальная высота". Приключения.
21.40 "Народ хочет знать". Ток-шоу.
22.30 "Времечко".
23.20 "25-й час. События. Время московское".
23.45 "Я люблю тебя". Драма.

EUROSPORT

09.30 Ралли. Чемпионат мира в Финляндии.
10.30 Олимпийские игры. Футбол. Мужчины. Ирак — Португалия.
12.00 Легкая атлетика. Супер-Гран-при в Великобритании.
13.30 Тяжелая атлетика. Чемпионат Европы в Украине.
15.15 Олимпийские игры. Футбол. Мужчины. Коста-Рика — Марокко.
16.15 Олимпийские игры. Футбол. Мужчины. Гана — Италия.
18.15 Новости Олимпиады.
18.30 "Цель — Афины".
18.45, 19.45 Олимпийские игры. История.
20.45 Церемония открытия летних Олимпийских игр в Афинах. Прямая трансляция.
00.00 "Цель — Афины".
00.15 Новости "Евроспорта".
00.30 Эстафета олимпийского огня.

Суббота, 14 августа

БТ

07.35 Мультфильм.
07.40 "Існасць".
08.10 "Путешествие дилетанта".
08.35 "Дневник Олимпиады".
09.00, 12.00, 15.00 Новости.
09.05 "Шутки в сторону". Сериал.
09.55 "На перекрестках Европы".
10.35 ""Открытый архив". "Белый замок-2004".
11.00 "Специальный репортаж".
11.15 "Поезд в Голливуд". Мелодрама.
13.00 "Безумное ТВ".
13.20 "Славянский базар в Витебске-2004". Избранное.
14.00 "Кстати".
14.30 "Шпилька".
15.05 "Звездный дождь".
15.55 "Новая коллекция" Олега Лукашевича".
16.20, 18.50 Пьедестал".
16.30 Олимпийские игры в Афинах.
17.50 "Маски-шоу".
18.30 Олимпийские игры в Афинах.
21.00 "Панорама".
21.40 "Спорт, Сделано в Беларуси". Видеофильм АТН.
22.10 "Неоконченное дело". Боевик.

ОНТ

08.00 "Дневник Олимпиады".
08.10 "Кошки-мышки". Мультсериал.
08.25 "Играй, гармонь любимая!"
09.00 "Слово пастыря".
09.15 "Здоровье".
10.00, 12.00 "Новости" (с субтитрами).
10.10 "Смак".
10.30 "Тайны века".
11.15 "Возвращение домой. Эдита Пьеха. Польша.
12.10 "Я шагаю по Москве". Док.фильм.
12.50 "Мимино". Комедия.
14.35 "Приключения Микки и Дональда".
15.00 "В России все секрет... и ничего не тайна".
15.45 "Крылья". "Лучшие пилоты мира".
16.15 "Без срока давности".
16.45 "Анекдоты".
17.15 "Золотые годы Микки Мауса. Впервые в России".
17.25 "Под откос". Боевик.
19.00 "Кто хочет стать миллионером?"
20.00 "Время".
20.30 "Наши новости".
20.55 "Летний вечер". Концертная программа.
22. 10 "Дневник Олимпиады".
22.20 "Свадебный переполох". Комедия.
00.10 "Придорожное заведение".

РОССИЯ

08.45 "Утренняя почта".
09.15 "Смехопанорама".
10.00 13.00, 19.00 "Вести".
10.10 "Местное время. Вести—Москва".
10.20 "Клуб сенаторов".
11.00 "Завтрак чемпиона". Комедия.
13.20 "Дача". Комедия.
15.00 Футбол. Чемпионат России. "Спартак" (Москва) — "Локомотив" (Москва).
17.00 "Нет смерти для меня...". Док.фильм.
18.00 "Аншлаг".
19.25 "Честный детектив".
19.55 "Вход через окно". Комедия.
22.25 "Ограбление по-французски". Боевик.

ЛАД

06.30 EURONEWS.
08.00 "Садко". Сказка.
09.30 "Моя любимая семья". Док.сериал.
09.45 "Наше наследие".
10.00 Дневник Олимпиады.
10.20 Олимпийские игры в Афинах.
13.40 "Есть только миг...".
14.05 "Турнир". Телеигра.
14.45 Олимпийские игры в Афинах.
15.25 "Эх, анекдот, анекдот".
15.40 "Пой душа!".
16.05 "Художники". Док.сериал.
16.30 "Площадь искусств".
17.00 "Росчерк времени".
17.15 "Встреча в Троицком" с Александром Домарацким.
17.40 "Вечер авторской песни".
18.20 "Ранняя ржавчина".
20.00 "Регион".
20.30 "Время кино".
21.25 "Повторный брак". Приключенческий фильм.

НТВ

09.05 "Кулинарный поединок".
10.00 "Квартирный вопрос".
11.00, 15.00, 18.00 "Сегодня".
11.20 "Криминальная Россия".
11.55 "Вкусные истории".
12.00 "За кулисами". Сериал.
14.00 "Коллекция национального географического общества".
15.20 "Женский взгляд".
15.55 "Линия защиты". Сериал.
17.00 "Своя игра".
18.35 "Три дня вне закона". Детектив.
20.40 "Российская империя. Николай I".
21.50 "Исступление". Триллер.

СТВ+RenTV

07.30 "Дикая планета". Док.фильм.
08.20 "Пакахонтас". Мультфильм.
09.10 "Добро пожаловаться..."
09.25 "Скетч-шоу".
09.50 Большой завтрак".
10.20 "Анфас".
10.35, 20.00 "СТВ-спорт".
10.50 "Реактивный бокс".
11.15 "Ecce Homo".
11.35 "Телеафиша".
11.50, 23.55 "Афромосквич". Сериал.
12.15 "БМВ". Док.фильм.
13.05 "Болевой прием". Остросюжетный фильм.
14.30 Мультфильмы.
15.15 "Дятлow's". Мультфильм.
15.40 "Чудное телевидение". Док.фильм.
16.05 "Мировые розыгрыши".
16.30 "Неистовые маги". Шоу.
17.20 "Естественный отбор".
18.10 "Шла собака по роялю". Комедия.
19.30 "24 часа".
20.15 "Адреналин". Боевик.
21.30 "Игровой рефлекс".
21.40 "Большая музыка".
22.20 "Юность Виктора Варгаса". Ходу.фильм.
23.40 "Новости СНГ".

8-Й КАНАЛ

09.00 "Мой любимый клоун". Мелодрама.
10.20 "Команда К-1".
10.40, 21.00 "Фрида". Драма.
12.15, 18.00 "Секреты природы". Док.сериал.
15.00 "Зеленая миля". Драма.
17.55 "Атомик Филмз" и "К-видео" представляют...
18.50 "К-видео". "Топ-8".
19.00 "Лезвие ведьмы". Боевик.
20.45 "Вечарніца".

ТВ ЦЕНТР

05.45 "К-2. Максимальная высота". Приключения.
07.30 "Православная энциклопедия".
08.00 "Не могу жить иначе". Анатолий Папанов.
08.45, 17.05 Мультфильмы.
09.30 "Музыкальный серпантин".
10.00, 13.00, 18.00, 23.00 "События. Время московское".
10.15 "Я — мама".
10.45 "Раз, два — горе не беда". Сказка.
12.10 "Неприрученная природа Австралии. Док.сериал.
13.15 "Преступник двух столиц".
13.40 "Парк юмора".
14.40 "Жандарм и жандарметки". Комедия.
16.15 "Русский век".
18.10 "Чисто английское убийство". Сериал.
20.00 "События. Семь дней недели".
20.45 "Моя богиня". Концерт Александра Серова.
22.35 "Узкая грань". Боевик.
00.15 "Космические дальнобойщики". Боевик.

EUROSPORT

04.00 Эстафета олимпийского огня.
06.30 Церемония открытия летних Олимпийских игр в Афинах.
08.30 Олимпийские игры. Академическая гребля.
10.15, 19.30, 03.00 Олимпийские игры. Плавание.
13.00, 15.00 Олимпийские игры. Велоспорт.
13.30, 18.45 Новости Олимпиады.
13.45, 21.45, 02.15 Олимпийские игры. Бокс.
19.00 Олимпийские игры. Дзюдо.
21.00, 22.15 Олимпийские игры. Прыжки в воду.
23.00 Олимпийские игры. Тяжелая атлетика.
00.00 "Цель — Афины".
01.15 Олимпийские игры. Фехтование.

Воскресенье, 15 августа

БТ

07.35 Мультфильм.
08.05 "Арсенал".
08.35 "Дневник Олимпиады".
09.00, 12.00, 15.00 Новости.
09.05 "Шутки в сторону". Сериал.
09.55 "36,6".
10.25, 19.20 Пьедестал".
10.30 "Славянский базар в Витебске-2004".
11.10 "Все нормально, мама!".
12.05 "Обычный герой. Владимир Карват". Видеофильм АТН.
12.20 "Крылья". Киноповесть.
13.40 "Ваше лото". Телеклуб.
14.20 "Созвездие надежд".
15.05 "Чемпионы. Иван Иванков".
15.20 "Дерсу Узала". Драма.
17.40 "Раздоры". Комедия.
19.30 Олимпийские игры в Афинах".
21.40 "В центре внимания".
22.40 "Взрыватель". Боевик.
00.15 "Дневник Олимпиады".

ОНТ

08.00 23,15 "Дневник Олимпиады".
08.10 "Кошки-мышки". Мультсериал.
08.25 "Служу Отчизне!".
08.50, 13.55 "Дисней-клуб".
09.15 "В мире животных".
10.00, 12.00 "Новости" (с субтитрами).
10.10 "Непутевые заметки".
10.30 "Пока все дома".
11.10 "Дог-шоу".
11.55 "Ералаш".
12.10 "Пятнадцатое августа". Комедия.
14.20 "Выбор". Ток-шоу.
15.00 "В России все секрет... и ничего не тайна".
15.35 "Кокон. Комедия.
17.35 "Большие родители".
18.05 "Шукшинские рассказы". "Ораторский прием". Комедия.
19.05 "Смешные люди".
20.30 "Контуры".
21.20 "Неуязвимый". Боевик.
23.25 "Труппа". Худ.фильм.

РОССИЯ

09.25 "Городок". Дайджест.
10.00, 13.00, 19.00 "Вести".
10.10 "Местное время. Вести — Москва".
10.20 "Пирамида". Телеигра.
11.00 "Няньки". Комедия.
13.20 "Фитиль".
14.05 "Комната смеха".
14.50 "Сердцеедки". Комедия.
17.00 "Спросите Синди". Комедия.
19.25 "Специальный корреспондент".
19.50 "Отчаянный (Десперадо)". Криминальная мелодрама. **20.00 "Осторожно, двери закрываются!".** Мелодрама.

ЛАД

06.30 EURONEWS.
08.00 "Международный фестиваль цирков в Масси".
08.55 "Не зевай!".
09.35 "Первый экологический форум".
09.50 "Алхимия слова".
10.00 Дневник Олимпиады.
10.20 "Она с метлой, он в черной шляпе". Сказка.
11.30, 15.00, 17.30 "Олимпийские игры в Афинах".
12.10 "Сад мечты".
12.35 "Ориентиры". Док.сериал.
13.05 "Свет далекой звезды. Николай Трухан".
13.30 "Турнир". Телеигра.
14.10 "Волшебные сказки анимации".
15.35 "Провинциальные истории".
16.00 "Площадь искусств".
16.30 "Мгновение вечности".
16.50 "Юбилей на подмостках сцены".
18.35 "Небесный тихоход". Комедия.
20.00 Новости.
20.10 "Телебарометр".
20.25 "Дела семейные".
21.25 "Хочу вашего мужа". Комедия.

НТВ

09.05 "Троих надо убрать". Боевик.
11.00, 15.00, 18.00 "Сегодня".
11.20 "Военное дело".
11.50 "Внимание: розыск!".
12.20 "Родня". Трагикомедия.
14.20 "Их нравы".
15.25 "Тайны разведки".
15.55 "Линия защиты". Сериал.
17.00 "Своя игра".
18.40 "Искатели приключений". Боевик.
20.50 "Российская империя. Николай I".
22.05 "Крэрри". Триллер.

СТВ+RenTV

07.30 "Дикая планета".
08.20, 13.55 Мультфильмы.
09.10 "Минск и минчане".
09.20, 21.00 "Автопанорама".
09.45 "Светская хроника".
10.00 "Арт-экспресс".
10.15 "Очевидец".
11.00 "Большой завтрак".
11.30 "Судьбы своей хозяйка".
11.50, 23.50 "Афромосквич". Сериал.
12.15 "Пульс планеты".
12.30 "Здравствуйте, доктор!".
12.45 "Джип". Док.фильм.
14.20 "Чудное телевидение". Док.фильм.
14.45 "Мировые розыгрыши".
15.10 "Лучшие шоу мира".
16.00 "Голубая стрела". Детектив.
17.40 "Добро пожаловаться".
17.55 "Дом, который построю я".
18.15 "Вкус убийства". Сериал.
19.05 "Личный интерес".
19.45 Новости мировой шоу-индустрии".
20.30 "Пока горит свеча".
21.30 "Турпоход".
21.45 "24 часа".
22.05 "Контракт с незакомцем". Триллер.
23.35 "Новости СНГ".

8-Й КАНАЛ

09.00 "Сказки... сказки... сказки старого Арбата". Драма.
10.45 "К-игра".
10.50 "Смертельное оружие-4". Боевик.
15.00 "У госці да казкі".
16.30 Программа мультфильмов.
17.00 "Индиана Джонс". Комедия.
18.55 "Атомик Филмз" и "К-видео" представляют...
19.00 "Жандарм и инопланетяне". Комедия.
20.45 "Вечарніца".
21.00 "Смертельное оружие-3". Боевик.

ТВ ЦЕНТР

05.30 "Жандарм и жандарметки". Комедия.
07.05 "Отчего, почему?"
08.00, 10.30, 15.05, 15.15 Мультфильмы.
08.45 "Марш-бросок".
09.15 "Наш сад".
09.35 "Лакомый кусочек".
10.00, 13.00, 22.05 "События. Время московское".
10.15 "Звезда автострады".
10.50 "На подмостках сцены". Комедия.
12.25 "Приглашает Борис Ноткин".
13.15 "Служебный вход в Домодедово".
13.45 "21 кабинет с Виктором Белицким".
14.25 "Великая иллюзия".
15.35 "Валерий Чкалов". Док.фильм.
16.30 "Плащаница Александра Невского". Детектив.
19.00 "Момент истины".
19.55 "Карман, полный ржи". Детектив.
22.15 "Деликатесы".
22.50 "Цыганское подворье".
23.45 "Американская готика". Триллер.

EUROSPORT

04.00 Олимпийские игры. Прыжки в воду.
05.00 Олимпийские игры. Тяжелая атлетика.
06.00, 19.30, 00.15, 03.00 Олимпийские игры. Плавание.
07.00, 07.45, 13.30 Новости Олимпиады.
07.30, 08.15, 01.00 "Цель — Афины".
08.30, 13.00 Олимпийские игры. Академическая гребля.
13.45, 21.45, 02.15 Олимпийские игры. Бокс.
15.00 Олимпийские игры. Велоспорт.
18.30 Новости Олимпиады.
18.45, 21.00 Олимпийские игры. Тяжелая атлетика.
00.00 Олимпийские игры. Олимпик-экстра.
01.15 Олимпийские игры. Фехтование.

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 206-68-71.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: 206-69-04, 206-69-06.
E-mail : nv@promedia.by
http://nv.promedia.by

Індэкс 63222.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

Пасведчанне аб рэгістрацыі перыядычнага выдання №246 ад 10 кастрычніка 1996 г. (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Нумар газеты аддрукаваны з дыяпазітываў заказчыка на ААТ «Красная звезда», 220073, г.Мінск, 1-ы Загарадны завулак, 3. Падпісаны ў друк у 15.00. Аб'ём 2 друк. аркушы. Тыраж: 27 630 экз. Заказ № 705.